

Catalunya

> Òrgan d'expressió de les CGT de Catalunya i de Balears · 8a. època · Juny 2013 · núm. 151 · 0,50 euros · www.cgtcatalunya.cat

www.cgtbalears.org

Fotografia: Eva Martí

Papers

de Balears

> Òrgan d'expressió de les CGT de Balears i Catalunya · núm. 151 · Juny 2013 · 0,50 euros · www.cgtbalears.org · www.cgtcatalunya.cat

Fotografia: Eva Martí

> ON ENS TROBEM?

CONFEDERACIÓ GENERAL DEL TREBALL (CGT) DE LES ILLES BALEARS Camí de Son Rapinya, s/n - Centre "Los Almendros", 2n 07013 Palma de Mallorca Tel. 971 791 447 -Fax. 971 783 016 - lesilles@cgtbalears.org Delegació Menorca Plaça de la Llibertat, 5 07760 Ciutadella Tel. 971 386 670 -Tel. 666 087 592 menorca@cgt-balears.org
SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÉ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110
FEDERACIONS SECTORIALS • Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC) • Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit • Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ) • Federació de Sanitat • Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC) • Federació d'Administració Pública (FAPC) Via Laietana 18, 9è - 08003 Bcn Tel. 933103362. Fax 933107110
FEDERACIONS COMARCALS Anoia Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada Tel. /fax 938042985 - cgtanoia@yahoo.es Baix Camp/Priorat Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus baixc-p@cgtcatalunya.cat Tel. 977340883. Fax 977128041 Baix Llobregat Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà - cgtbaixll@cgtcatalunya.cat Tel. 933779163. Fax 933777551 Comerc, 5. 08840 Viladecans cgt.viladecans@yahoo.es Tel. /fax 93 659 08 14 Baix Penedès Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell Tel. i fax 977660932 cgt.baix.penedes@gmail.com Barcelonès Nord Alfons XII, 109. 08912 Badalona cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803 Garraf-Penedès Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@cgtcatalunya.cat Tel. i fax 938934261 Maresme Unió 38 baixos, 08302 Mataró - maresme.cgt@gmail.com Tel. i fax 937909034 Vallès Oriental Francesc Macià, 51 08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com Tel. 935931545. Fax 935793173
FEDERACIONS INTERCOMARCALS Girona Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona cgt_gir@cgtcatalunya.cat Tel. 972231034. Fax 972231219 Ponent Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida - lleida@cgtcatalunya.cat Tel. 973275357. Fax 973271630 Camp de Tarragona Plaça Imperial Tàrraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta, 43005 Tarragona cgttarragona@cgt.es Tel. 977242580 i fax 977241528
FEDERACIONS LOCALS Barcelona Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona flbcn@cgtbarcelona.org Tel. 933103362. Fax 933107080 Berga Balç 4, 08600 sad@cgtberga.org Tel. 938216747 Manresa Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa manre@cgtcatalunya.cat Tel. 938747260. Fax 938747559 Rubí Colom, 3-5, 08191 Rubí, flcgt_rubi@hotmail.com Tel. i fax 93 588 17 96 Sabadell Roselló 10 , 08207 Sabadell - cgtsabadell@hotmail.com Tel. i fax 93 745 01 97 Terrassa Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa - cgtterrassafl@gmail.com Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04 Castellar del Vallès Pedrissos, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès cgt.castellar-v@terra.es, Tel. /fax 93 714 21 21 Sallent Clos, 5, 08650 Sallent sallent@cgtcatalunya.cat Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61 Sort Pl. Major 5, 25560, Sort pilumcgt@gmail.com

EDITORIAL

Aturem el cop d'estat dels mercats

Les reformes antisocials, les retallades i el saqueig dels serveis i el patrimoni públic estan duent d'una manera dràstica a tota la societat, i en especial a la gent treballadora i persones depenents, a una espiral d'empobriment fins a límits que poden ser irreversibles. Els governs de Rajoy, de Mas i de Bauzá són totalment transmissors de la dictadura de la cleptocràcia financera. No tenen cap legitimitat ni una, però continuaran jugant el seu paper en la mesura que la ciutadania no els aturi els peus. La reforma laboral està complint un per un tots els objectius pels quals va ser imposada: ha deixat a les persones treballadores sense drets, a voluntat de la rapinya empresarial, i també sense feina, amb un atur en augment vertiginós i fora de control. Al robatori immens de drets i de recursos vitals s'afegeix el descrèdit total de les estructures institucionals, econòmiques i de la classe política, fruit de l'extensió generalitzada de la corrupció. Un sistema electoral trampós, podrit de partitocràcia i bipartidisme, ja és un carreró sense sortida per a les aspiracions de millores per a la població. En especial per al jove i per a les futures generacions que, si no li posam remei, heretaran unes condicions miserables d'esclavatge, opressió i repressió. Cal que la ciutadania doni una passa decidida per aturar aquesta dinàmica, per aturar les retallades, l'avarícia financera i els polítics corruptes, per construir una societat sense exclusions ni privile-

gis. Per superar aquest règim del 1978, basat en la monarquia, el bipartidisme polític, la burocratització sindical, la negació del dret d'autodeterminació dels pobles i l'herència dels aparells de coerció de la dictadura. Per assolir una veritable democràcia, transparent, horitzontal i participativa, amb l'objectiu del repartiment de la riquesa, del treball i del conjunt dels drets de les persones: laborals, socials i democràtics. En defensa dels serveis públics i universals: sanitat, educació, cultura i serveis socials. En defensa del dret a l'habitatge: ni un desnonament més. En defensa de la dignitat de la vida: per la justícia social i ambiental Per la defensa d'una vertadera sobirania popular i dels drets dels pobles a decidir. En defensa de la llengua catalana i l'educació en català. Per una convivència en igualtat de gènere, abolint el patriarcat i el masclisme. Per la germanor entre tots els pobles del món i totes les ètnies, i contra el racisme i les seves lleis. En defensa de les llibertats personals i col·lectives. Contra la repressió judicial, política i social. Contra el deute deute il·legítim. Per l'Auditoria ciutadana del deute. No devem, no paguem. Que es foti la Troica! Cal aturar d'una vegada el cop d'estat dels mercats.

"Et rius de nosaltres, d'aquells que sempre somiem amb els ulls oberts. Però quan contemples el fons del mirall, tens por dels qui saben dormir desvetllats."
Salvador Espriu, "La pell de brau"

Edició del **Col·lectiu La Tramuntana**: Joan Rosich, Pau Juvillà, Joan Anton T, Jose Cabrejas, Mireia Bordonada, Dídac Salau, Josep Estivill, Xavi Roijals, Jordi Martí, Josep Torres, Txema Bofill, Paco Martín, Moisès Rial i Laura Rosich. Col·laboradors: Pepe Berlanga, Toni Álvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Miquel-Dídac Piñero, Jaume Fortuño, Carlús Jové, Agurrelj, Joan Canyelles Amengual, Emili Cortavirtate, Bernat Muniesa, Alba Cañellas, L'amo en Pep des Vivero i les federacions i seccions sindicals de CGT. Tirada: 13.000 exemplars. **Redacció i subscripcions a Catalunya**: Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat **Redacció i subscripció a Balears**: Camí Son Rapinya s/n, Centre Los Almendros 2n, 07013 Palma. Tel. 971791447. Col·laboracions: comunicacio@cgt-balears.org **Web revista**: www.revistacatalunya.cat. *No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.*

Drets dels subscriptors:
D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de caràcter personal la CGT informa: a) Les dades personals, nom i adreça dels subscriptors i subscriptores són incorporades a un fitxer automatitzat degudament notificat davant l'Agència de Protecció de Dades, el titulars respectius dels quals són el Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya i la Secretaria de Comunicació de la CGT de les Balears i la seva única finalitat és l'enviament d'aquesta publicació. b) Aquesta base de dades està sotmesa a les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir la seguretat i confidencialitat en el tractament de les dades de caràcter personal. c) Tot/a subscriptor/a podrà exercir el seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades personals mitjançant comunicació remesa al Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya, al correu electrònic s-org@cgtcatalunya.cat o bé a Via Laietana 18, 9è de Barcelona; i a la Secretaria de Comunicació de la CGT de les Balears a Camí Son Rapinya s/n, Centre Los Almendros 2n, 07013 Palma. Tel. 971 791 447. comunicacio@cgt-balears.org

Tots els continguts d'aquesta revista estan sota una llicència "Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya"
Sou lliure de: copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
Quan reutilitzeu o distribuiu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra. Algunes d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor. Els drets derivats d'usos legítims o altres limitacions reconegudes per llei no queden afectats per l'anterior.
Més informació a <http://cat.creativecommons.org/>

TEMA DEL MES

Els 50 principals opinadors que des de les seves tribunes influeixen en l'opinió analitzen el món des d'una posició que no és compartida per bona part de la població

Quins ens marca l'opinió?

Homes amb ingressos elevats i estabilitat laboral ens influeixen des dels grans mitjans

Redacció

Homes, amb formació universitària, periodistes i/o escriptors, amb feina estable i amb ingressos molt superiors als de la mitjana de la població. Aquest és el perfil majoritari de les persones que generen opinió a través de les tertúlies radiofòniques i televisives i dels articles d'opinió dels grans mitjans barcelonins. El retrat el dibuixa l'informe "Qui són els que ens marquen l'opinió?" de l'Observatori Crític dels Mitjans Mèdia.cat, elaborat per la periodista Laia Altarriba.

L'estudi ha fet un buidatge dels principals espais de debat de les ràdios i televisions amb més audiència a Catalunya (Catalunya Ràdio, RAC1 i LaXarxa, per una banda, i TV3, 8TV i circuit català de TVE, per l'altra) i dels cinc rotatius més llegits (La Vanguardia, El Periódico, El Punt Avui, edició catalana d'El País i Ara) al llarg del mes de juny de l'any passat. I el resultat ha estat un llistat de 500 persones que participen de manera habitual a aquests espais. D'aquest llistat, a partir d'un sistema de punts, l'informe n'ha extret els 50 opinadors que tenen més influència i els ha analitzat.

La principal conclusió que n'extreu l'informe és que aquests 50 opinadors que des de les seves tribunes influeixen en l'opinió de la població són representatius d'un segment de la població molt específic i això comporta que les seves preocupacions i expectatives siguin força diferents que les de la majoria de la societat i que, per tant, analitzin el món des d'una posició que no és compartida per bona part de la població.

Amb feina, estabilitat i un bon sou

D'entrada cal destacar que cap de les persones que participen als principals espais d'opinió està a l'atur o treballa en situació precària. A més, sabem

que es troben en una situació laboral estable i ben remunerada. L'estudi no ha pogut aconseguir el salari d'aquests opinadors. Però si tenim en compte que n'hi ha 12 dels 50 que són directius de mitjans de comunicació (segons l'Idescat els directius i gerents tenen un salari mitjà de 60.588 euros bruts anuals) i que la resta s'emmarquen dins de la categoria de professionals científics i intel·lectuals (que perceben de mitjana uns 33.674 euros anuals bruts), això els situa molt per sobre del salari mitjà de la població de Catalunya que té feina, que segons l'Idescat el 2010 era de 24.499 euros bruts anuals. Si a més ens fixem amb la renda mitjana de la població, l'esquerda s'eixampla encara més: el 2011 la renda mitjana per persona era de 10.101 euros anuals i la renda mitjana per llar era de 26.418 euros, unes xifres molt inferiors als ingressos dels opinadors més influents.

Un altre element interessant a tenir en compte és que tres quartes parts dels opinadors més influents tenen formació universitària. Aquest percentatge és molt superior al de la resta de la població. I és que només el 15,7% de la població més gran de 10 anys a Catalunya l'any 2007 (dada més recent recollida per l'Idescat) tenien formació de tercer grau, és a dir, estudis de universitaris o cicles formatius de grau superior.

L'elit de la professió periodística

Una altra dada rellevant que aporta l'anàlisi d'aquestes persones que ens marquen l'opinió és que treballen en uns sectors molt específics. Així, sabem que el 72% són periodistes i/o

escriptors; no n'hi ha cap que treballi al sector de la indústria, de la restauració, del comerç, del turisme o a l'agricultura, i no n'hi ha cap que tingui formació científica.

Però, a més de saber que la majoria són periodistes, tampoc seria just dir que són la veu de la professió, perquè no són representatius del treballador mitjà d'aquest sector (actualment molt precaritzat i inestable). I és que la majoria són directius de mitjans de comunicació, periodistes amb una trajectòria molt consolidada o tenen un programa de televisió propi. Per tant, si són representatius d'algun col·lectiu professional és de l'elit del periodisme.

Només un 20% de dones

El percentatge de dones que participen als espais d'opinió és molt petit i això comporta que els posicionaments de la meitat de la població quedin molt silenciats. En total, dels 50 opinadors que analitza l'informe, només el 18,36% són dones. Pel que fa als 10 opinadors més influents, però, el percentatge és encara més petit, ja que només hi ha una dona. Per mitjans, El Debat de La 1 i Els Matins de TV3 són els espais amb més presència femenina (35% i 40%, respectivament). Per contra, El Matí de Catalunya Ràdio i la secció d'opinió d'El Periódico són els espais amb menys presència femenina (9% i 9,5%, respectivament).

El poder dels grups de comunicació

L'estudi de Mèdia.cat també revela el poder dels grups de comunicació. I és que dels 50 opinadors més influents, el 90% participen com a mínim a una

tertúlia o escriuen a un diari dels dos principals grups de comunicació de Catalunya: el Grup Godó, privat, o la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), públic.

Però hi ha un d'aquests dos grups que sobresurt especialment, el Grup Godó: dos terços dels 50 opinadors principals participen en algun mitjà d'aquest grup, i dels 10 més influents, només n'hi ha dos que no tenen presència habitual en alguna tertúlia o que no escriuen a La Vanguardia.

Suport a les retallades i als plans d'austeritat

Del gruix d'opinadors analitzats, hi ha un petit grup que l'estudi ha observat encara amb més detall. Són l'anomenat Top10, i la llista la conformen: José Antich, Pilar Rahola, Màrius Carol, Francesc-Marc Álvaro, Enric Hernández, Vicent Sanchis, Lluís Foix, Albert Sáez, Antoni Puigverd i Rafel Nadal. En el cas d'aquests 10 opinadors, l'estudi ha seguit els seus posicionaments al llarg del mes de juny de l'any passat en tertúlies i articles als diaris.

La conclusió és que la manca de diversitat de perfil socio-econòmic entre els principals opinadors es repeteix en aquests 10 més influents i que això explica que, en gran mesura, tinguin una opinió similar davant dels temes d'actualitat del país que es refereixen a qüestions econòmiques i socials. Així, defensen les retallades i plans d'austeritat, i també les polítiques de la Unió Europea. Tot i que cal dir que molts d'ells critiquen les conseqüències negatives de les retallades, acaben considerant que són inevitables. En el que coincideixen, els que en parlen, és en la necessitat que la banca hauria d'assumir responsabilitats.

En canvi, com que en les qüestions nacionals els posicionaments tenen uns condicionants diferents, trobem que entre els 10 opinadors més influents hi ha força diversitat. Així, que es posicionin clarament per l'opció independentista només n'hi ha dos, els mateixos que per l'opció unionista, mentre que el gruix principal tenen posicionaments més ambigus, ja que estan a favor de majors quotes d'autogovern per Catalunya però no es mostren independentistes.

Deien Noam Chomsky i Edward S. Herman el 1988, a Los guardianes de la libertad, que "els propietaris dels mitjans fan coses semblants perquè veuen el món des de la mateixa perspectiva; estan sotmesos a limitacions i a incentius similars, de manera que presenten històries o guarden silenci tots a una". Certament, la major part d'opinadors no ostenten la propietat dels diaris, ràdios o televisions on col·laboren. Però la frase també se'ls pot aplicar, ja que comparteixen una mateixa situació de benestar i estabilitat.

Quins ens marca l'opinió?

Roger Palà: “La precarietat, les rutines de producció i la pressió dels anunciants fan que hi hagi temes silenciats als mitjans de comunicació”

Laia Altarriba

Entrevista al periodista Roger Palà, coordinador, juntament amb Sergi Pizarro, de l'Anuari dels silencis mediàtics, impulsat per l'Observatori crític dels mitjans Mèdia.cat, del Grup de Periodistes Ramon Barnils. Aquest treball recull quinze reportatges sobre temes dels quals els mitjans de comunicació no van informar o ho van fer de manera superficial o tergiversada durant el 2012. Aquest anuari ha estat possible gràcies a la col·laboració econòmica de 434 persones a través d'una campanya de micromecenatge. Parlem amb Roger Palà del motiu que els va portar a elaborar aquest anuari i la repercussió que ha tingut, però també del paper dels mitjans de comunicació en la conformació d'opinió a la societat.

Aquesta primavera heu presentat la tercera edició de l'Anuari dels silencis mediàtics. D'on va sorgir la necessitat de recopilar els principals temes silenciats pels mitjans de comunicació?

Una de les inquietuds del Grup de Periodistes Ramon Barnils sempre ha estat assenyalar les mancances dels mitjans de comunicació a l'hora de tractar determinats temes que les agendes mediàtiques no acostumen a tenir en compte.

Quin tipus de temes principalment?

Principalment qüestions que afecten empreses molt potents o altres institucions de l'Estat. Però l'anuari també sorgeix de la inquietud per part del grup de la tendència creixent de diaris i informatius de ràdio i televisió de viure esclaus de les xarxes socials i de l'actualitat absoluta. Així que no queda gaire espai per reflexionar o poder aprofundir en els temes a la premsa. L'Anuari, doncs, vol donar resposta a aquestes dues inquietuds, i per fer-ho busquem uns quants temes que no han tingut espai als mitjans durant l'any anterior i els desenvolupem bé.

Cada tema l'heu encarregat a un periodista diferent.

Entenem que és un treball col·lectiu, i busquem gent que el faci de dos per-

fil·ls diferents: d'una banda, periodistes que sabem que treballaran bé el tema, ja sigui perquè el coneixen bé o perquè han treballat temes similars; i d'altra banda tenim acords amb les facultats de comunicació de les universitats Pompeu Fabra, de València i de Vic per tal que siguin estudiants dels darrers cursos que s'encarreguin d'alguns temes. És una manera de donar suport a les generacions de periodistes més joves.

Quina rebuda ha tingut l'Anuari dins de la professió?

Les reaccions que ens han arribat són positives. I és lògic, perquè el nostre objectiu amb aquest treball no és fer una esmena a la totalitat als mitjans i dir-los que són uns censuradors, sinó que partim d'una actitud diplomàtica i les crítiques les fem des d'un punt de vista constructiu. És a dir, que mirem d'assenyalar el que no acaba de funcionar sense dir-los que ho fan tot malament.

Algun dels temes que heu assenyalat com a silenciats després l'han recollit alguns mitjans?

Això ha passat, però no diem que sigui perquè l'haguem destapat nosaltres, sinó perquè hem tingut l'olfacte d'assenyalar històries que posteriorment se n'han fet ressò els grans mitjans. Per exemple, el primer any vam parlar de la implicació d'Urdangarin a la trama Noos quan encara ningú en parlava, o en aquesta darrera edició hem explicat l'increment de les agressions homòfobes, i posteriorment El Periódico n'ha fet un reportatge.

Això passa amb la majoria de temes?

Passa amb alguns. També hi ha qüestions que expliquem però que després ningú més aborda. Un exemple l'hem tingut en l'edició de l'any passat amb la denúncia de la irregularitat d'Aigüest de Barcelona, que pràcticament cap mitjà se n'ha fet ressò. Una raó que ho explica és que Agbar és un anunciador molt poderós.

Parles dels anunciants com un factor que influeix a l'hora que els mitjans decideixin si parlen o no d'un determinat tema. Quins serien els mecanismes bàsics que fan que un

mitjà de comunicació decideixi no parlar d'una qüestió determinada?

Hi ha diverses qüestions, i totes són rellevants. D'una banda hi ha la qüestió de la publicitat. El que no podem dir és que els grans mitjans estan del tot venuts perquè depenen dels anunciants i no poden criticar qui les posa publicitat; però certament, la publicitat és poderosa i alguns mitjans s'ho pensen diverses vegades abans de publicar notícia negativa sobre una empresa que els posa anuncis.

Em deies que hi ha diverses qüestions que influeixen. Quines altres hi ha?

També cal tenir en compte les rutines de producció. És a dir, els mitjans són una fàbrica de notícies, amb uns horaris, uns treballadors, uns capataços, etc. Hi ha una sèrie de mecanismes que fan que, en el cas dels diaris, al matí els lectors trobin el periòdic al quiosc. Aquests mecanismes estan molt marcats per la precarietat que hi ha a les redaccions actualment, on menys persones han d'omplir les mateixes pàgines i, per tant, els és molt més difícil generar temes propis i això acaba comportant que les redaccions tinguin molta dependència dels grans gabinets de comunicació i que en política, sobretot, els diaris vagin a la roda del periodisme de declaracions; és a dir, d'acabar centrant-se en què diu un i l'altre, enlloc d'explicar les conseqüències de les decisions i accions polítiques. I finalment, el tercer element en joc és l'autocensura, ja que els periodistes no som herois i depenem d'un sou a final de més, així que ens costa molt, de vegades de forma excessiva, creuar la línia general del diari. Cap d'aquests factors és determinant per si sol, però tots acaben comportant que costi molt que alguns temes apareguin als informatius.

També hi ha silencis a les tertúlies?

Sí, les tertúlies són un gran exemple de silencis mediàtics. Des de Mèdia.cat les hem estudiat bastant. Quan les analitges acabes veient que la majoria de tertulians tenen un esquema ideològic molt semblant els uns dels altres i, per tant, acaben tocant uns mateixos temes. Aquests espais són importants perquè actualment marquen la dinàmica del dia a dia dels mitjans, ja que els

últims temps ha pres molta rellevància mediàtica.

Per què els mitjans programen tertúlies?

Als mitjans els agraden les tertúlies perquè, d'una banda, són molt barates de produir. Malgrat que es diu que els que hi participen cobren molt, produir-les és relativament econòmic, ja que expressar opinions és molt senzill, però elaborar reportatges en profunditat requereix temps i, per tant, invertir-hi diners. I d'altra banda les ràdios i televisions fan tertúlies perquè són un format que funciona, que té audiència. Aquest punt de baralla de galls té un cert atractiu.

Dius que són atractives pels oients o telespectadors, però quan Mèdia.cat vam publicar l'informe dels tertulians, a les xarxes socials hi va haver molts comentaris que mostraven que molta gent n'està cansada.

Jo sempre he estat bastant crític amb aquests espais i recomano fer-ne un consum crític. Però hi ha molta gent de moviments socials i preocupada per la dinàmica dels grans mitjans que de vegades són grans consumidors de tertúlies. Penso que hauriem de ser els primers a aplicar-nos una dieta més sana de consum de comunicació i si no ens agraden les tertúlies, doncs el millor que podem fer és no seguir-les. Podríem dir que les tertúlies no són una bona forma de periodisme, són una dieta de greixos saturats.

Abans deies que els que participen a les tertúlies tenen un esquema ideològic semblant. Però entre ells es discuteixen molt.

Però en realitat no és una discussió sobre temes de fons. La tipologia de personatge que trobem sobretot a les tertúlies és la d'un home, de mitjana

edat, amb poder adquisitiu notable i que sovint és periodista. Però per quin motiu ha de tenir aquest perfil? La societat és molt més diversa, i no queda gens reflectida en aquests espais. A més, a Catalunya es produeix fenomen una mica curiós i és que si agafes les dades del Centre d'Estudis d'Opinió veus que el 70% de persones que estan a favor de la independència s'ubiquen ideològicament a l'esquerra, però els independentistes que participen als espais de debat als mitjans tenen plantejaments ideològics conservadors o neoliberals. I als mateixos espais, si et fixes en la gent més progressista, no són precisament independentistes. Així que es produeix una estranya disfunció, que per mi és un dels principals mals que tenen aquestes espais d'opinió.

Em deies que a la professió hi ha molta precarietat. Però els darrers mesos hem vist com alguns treballadors de mitjans de comunicació es començaven a organitzar en contra de les retallades de plantilles. A més, el passat 27 d'abril es va celebrar la primera assemblea de treballadors de mitjans en lluita de Catalunya, convocats per Mitjans en Lluita, coordinadora creada també aquest any.

Els treballadors del periodisme sempre hem tingut un 'handicap', i és que tenim molt idealitzat el mite del periodista liberal i que no ens veiem com a obrers. Però crec que ara que la crisi ha fet que tot sigui molt més descarnat, hi ha més gent de la professió que està prenent consciència que som uns treballadors més, que no som més que assalariats, com deia el Ramon Barnils. Penso que propostes com Mitjans en Lluita estan contribuint que alguna cosa es mogui a la professió.

Quins ens marca l'opinió?

El monopoli de la informació trontolla

Laia Altarriba

19 de juny de 2011. Centenars de persones aturades al mig de la via Laietana escridassen un periodista de TV3 que està fent una crònica des d'un balcó: "Televisió, manipulació!". La mitjana d'edat és d'entre 30 i 60 anys. El marc és una manifestació contra les retallades i la doctrina neoliberal de l'austeritat que ha aplegat unes 200.000 persones.

Què va tenir de singular aquella manifestació que ens permeti dir que el monopoli de la informació per part dels grans mitjans de comunicació ha començat a trontollar? Doncs que la mateixa setmana els mitjans de comunicació amb més audiència s'havien dedicat a criminalitzar de manera unànime l'intent d'uns quants milers de persones de bloquejar el Parlament de Catalunya perquè no s'aproveïssin uns pressupostos anti-socials. I a més, havien silenciats la convocatòria de la manifestació que seguia l'estela del 15M, nascut només feia un mes a les places de les principals ciutats catalanes i de la resta de l'Estat espanyol. Però malgrat les acusacions de ser violents i malgrat el menyspreu destil·lat conjuntament per informatius, pàgines de diaris i tertúlies, desenes de milers de persones es van sentir interpel·lades per una convocatòria que corria per internet, per les assemblees en barris, pobles, escoles, centres de salut i llocs de treball, i que estava penjada a les parets dels carrers. I van acudir massivament a la crida per manifestar-se el 19 de juny. És a dir, milers i milers i milers de persones no van fer cas dels dictats dels grans mitjans.

Dit d'una altra manera, cada vegada tenen més dificultats per fer-nos adherir al seu consens. A quin consens?

Al que ens diu que les decisions polítiques que prenen els governs i els dictats econòmics que segueixen són els únics possibles i que, per tant, no té cap sentit oposar-s'hi ni organitzar-se per canviar la situació. Ho patim avui en dia quan ens asseguren que cal reduir encara més les pensions de jubilació perquè, diuen, ens morim massa tard (però no ens expliquen per quin motiu sí que hi ha diners pels plans de pensions privats,

per exemple).

Però què és el que posa en qüestió el monopoli de la informació? Per què la població no els fa cas de manera massiva? Principalment per dos motius.

L'un és que els darrers anys han anat creixent els espais d'informació alternativa al discurs oficial, i això ha estat possible gràcies a internet (perquè permet difondre textos, fotos, etc. al marge dels mitjans del poder i a més

es pot fer a un cost molt inferior que el que comporta tirar endavant un mitjà de comunicació massiu), però sobretot gràcies al creixement de l'esquerra combativa.

I l'altre motiu és que el discurs que fan des dels mitjans no s'adiu, sovint, amb la situació que viu la gent. És a dir: si tu ocupes un ambulatori que el govern vol tancar i els mitjans de comunicació no ho expliquen, això fa que perdís interès en els informa-

tius. Però si a més vas a una manifestació que avançava tranquil·lament però que els Mossos d'Esquadra han atacat i a la televisió acusen els que hi heu participat de violents, doncs cada vegada et creus menys el que t'expliquen al Telenotícies. Així que els darrers anys, amb la crisi, l'agudització de les dificultats per les que passen les classes treballadores i la determinació dels poderosos de mantenir els seus interessos fa que s'esquerdi la capacitat absoluta dels mitjans per convèncer el ramat, és a dir, a tots nosaltres.

Ja han passat dos anys d'ençà aquell 19 de juny. El discurs que diu que no hi ha alternativa possible al capitalisme continua trontollant: quan alguns polítics surten a la palestra a acusar de terroristes la gent de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, les xarxes socials s'omplen de bromes que ridiculitzen els qui ho han dit; quan els mitjans reproduïxen com llores les paraules del conseller d'Interior dient que no es van disparar pilotes de goma a la zona de la manifestació on era Esther Quintana, a internet apareixen vídeos que ho rebaten. I podríem anar posant exemples.

Així que els informatius, les tertúlies i les pàgines dels diaris, ja no tenen l'enorme poder de convenció de què havien gaudit fa alguns anys.

Però encara queda camí pel terratrèmol que els ha de fer caure. A ells i als interessos que defensen.

TREBALL - ECONOMIA

Les polítiques de rescat de la banca no serveixen per millorar l'economia i encara menys per garantir una vida digna, sinó per incrementar el deute públic per poder privatitzar, retallar i manllevar els recursos globals.

CGT en defensa d'unes pensions públiques, dignes i suficients

Secretariat Permanent Comitè
Confederal CGT

Per a la CGT, l'informe dels "experts" sobre la insostenibilitat del sistema públic de pensions és una altra estafa més que pretén la privatització. El Capítol de Despesa Social dels Pressupostos Generals de l'Estat (PGE), va ascendir en l'any 2012 a 175.382 milions d'euros. Despesa Social que es va emprar per a PENSIONS (115.825 milions), ATUR (28.503 milions), SANITAT (3.974 milions), EDUCACIÓ (2.220 milions).

Per altra banda, l'Estat ha pagat, d'interessos als banquers i tenidors del deute, durant el 2012, un total de 28.848 milions d'euros, és a dir, ha pagat de les butxaques de la majoria social, 345 Milions més de € que a les persones aturades i això que l'atur va augmentar en el 2012 en 805.000 persones.

Les mentides i el "cientifisme interessat" dels experts lligats a les entitats Financeres i Asseguradores, ja en 1995, vaticinaven que en el 2010, el dèficit de la Seguretat Social seria del 2,15% i la taxa de dependència (relació entre cotitzadores/pensionistes), seria de 0,9/1. Vaticinaven la insostenibilitat del Sistema Públic. La realitat és que la Seguretat Social ha

tingut superàvit fins al 2011 i ho ha tingut de forma històrica. L'actual relació entre cotitzadores/pensionistes en el 2010 era de 2,57 cotitzadors / 1 pensionista.

Avui, 18 anys després, els "experts" finançats i depenents de les mateixes Entitats Financeres i Asseguradores, tornen a vaticinar la fallida "del sistema de pensions per al 2023" i proposen sense cap "rubor científic" i menys encara sense cap humanitat ni ètica, que les pensions futures a partir del 2014 han de baixar i, les pensions actuals (9 milions) han de "seguir creixent per sota del cost de la vida". Els arguments del poder financer, les asseguradores privades i els seus portaveus, la Troica, el PP, el PSOE, CIU, PNB, UPyD i els "experts incideixen en les mateixes mentides": "El sistema és inviable per l'augment de l'esperança de vida, la menor entrada d'afiliats/des i l'augment dels anys que es percep pensió".

La realitat és que des de 1995 a 2010, la població cotitzadora augmenta en 5 milions. En l'actualitat, de cada 100 euros de riquesa social que genera l'economia espanyola, es dediquen 9,9 euros per a pensions, després queden 91 euros per a repartir.

Amb solament un increment de la productivitat del 1,5% d'aquí al 2050, la riquesa social se situaria en 225 euros, si dediquéssim el 15% per

a Pensions, és a dir 33,75 euros, quedarien per a repartir 191,25 euros. Per a la CGT, allò que realment ha de ser reformat és:

- Acabar amb la desfiscalització del capital.
- Incrementar els impostos dels Beneficis, de les rendes superiors a 60.000 euros, de patrimoni, de transaccions financeres.

- Acabar amb el doble frau fiscal, el legal i l'il·legal de les rendes altes.
- Acabar amb les subvencions a les cotitzacions empresarials.
- Perseguint el frau fiscal de grans empresaris i fons d'inversió, s'obtinrien 90.000 M de € i amb augmentar l'Impost de Societats de les grans Empreses fins al 35%, anualment es tindrien uns ingressos

de més de 15.000 M de €.

- Augmentar les Pensions Mínimes, de manera universal, a 1.200 € en 14 pagues.

Per a la CGT, les pensions públiques, suficients i dignes són un dret social per a totes i tots, com el dret a l'educació i la sanitat.

Com a tal dret social, la CGT el defensarà en el carrer.

Sindicats de concertació i patronal prorroguen un any l'acord dels convenis

Raúl F. Millares - Diagonal

Pensions i convenis col·lectius, dos dels símbols del –denominat– Estat del benestar, encaren incerteses sense precedents. Tampoc és que hagin viscut mai dies de glòria en el sud d'Europa, però aquests dos paraigües mantien una aparença de protecció sobre col·lectius vulnerables i semblaven recordar que, en algun moment, la classe treballadora va conquistar alguna victòria. Un desigual diàleg entre Govern, patronal i sindicats, amanit amb les recomanacions de "grups d'experts", parirà, segons totes les previsions, una reforma dràstica de les pensions.

Al mateix temps, el primer aniversari de la reforma laboral ha estat a punt de liquidar automàticament milers de convenis col·lectius que, de moment, perllonguen la seva vigència o, per ventura, la seva agonia? El dijous 23 de maig, patronal (CEPE I CEPYME) i els sindicats CC OO i UGT signaven in extremis un acord per a estirar la vigència d'aquells convenis col·lectius que s'estiguessin negociant.

El pacte alleuja, ara com ara, una de

les amenaces més serioses que ha patit la classe treballadora en els últims anys. Fins a la reforma laboral de Báñez, quan un conveni col·lectiu caducava sense acord, la seva empara s'estirava sine die en el que es denominava "ultraactivitat". No obstant això, aquell decretazo va establir que els convenis col·lectius esgotats sense acord entre empresa i representants de la plantilla deixarien de tenir vigència al cap de dotze mesos. I els primers dotze mesos es compliran el 7 de juliol. És a dir, a partir del 8 de juliol, l'empresa, per tant, podria unilateralment acollir-se al conveni d'àmbit superior –el del seu sector d'activitat– i, si no hi ha altre remei, obeir únicament a l'Estatut dels Treballadors, el matalàs més esquitit sobre el qual pot caure una persona assalariada.

Ha acabat l'amenaça? Uns sindicats molt necessitats d'alegries volen presentar aquest pacte com una consecució èpica. Ramón Górriz, secretari d'Acció Sindical de CC OO, defineix el text com "una esmena a la totalitat de la Reforma Laboral". No obstant això, altres fonts sindicals que encaren negociacions de convenis aquest any reconeixen a Diagonal que

l'acord "no és per a llençar coets" i que "la poca força negociadora que donava la ultraactivitat dels convenis s'ha perdut". Els empresaris ni tan sols han volgut que la signatura es converteixi en un acte públic per a no donar-li massa importància al text. Entre 1,5 i 2,5 milions de persones estaven a punt de veure reduïts a trossos els seus convenis d'empresa i aquesta destrallada, sí, s'ha alentit. La mala notícia és que el pacte no elimina en absolut la incertesa ni la inferioritat negociadora de les treballadores i treballadors. L'acord és només una recomanació dels agents socials als seus representats: si ja estan negociant un conveni, han de comprometre's a perllongar-lo mentre duri la negociació. Fi de la història? En absolut.

Al marge que el text és només una recomanació, deixa a l'arbitri de cadascuna de les parts la decisió de donar per esgotat el diàleg. Sembla lògic pensar que cap comitè d'empresa voldrà donar per resolta la negociació –mentre duri aquesta, el conveni es manté–, però l'empresa podrà decidir

unilateralment aixecar-se de la taula quan vulgui. Sí, unilateralment i quan vulgui. Què passarà llavors? Aquesta és l'altra petita gran esperança a la qual s'aferran els sindicats: les parts hauran de sotmetre's a la mediació d'un arbitratge –previsiblement més benèvol i equitatiu que els "mínims" continuguts de l'Estatut dels Treballadors–.

Amb tot, el text estalvia de la tritu-

radora un bon grapat de convenis: aquells que en el seu redactat contemplen la pròrroga automàtica de la seva vigència seguiran valent amb independència del que digués la Reforma Laboral. Els pròxims mesos mostraran si aquest pacte ha salvat les andròmines o es desfà com paper mullat quan les primeres empreses donin per liquidades les negociacions que s'estanquin.

Aturem els pressupostos antisocials

No paguem el seu deute. Que es foti la troika!

<http://23fluitesalcarrer.wordpress.com/>

41.640 persones desnonades, 44.890 acomiadades, 1.648.200 aturades, un terç de la població en situació de pobresa, 200.000 treballadores de la llar sense drets, més de 2.000 persones migrades als CIE's,... i la llista és llarga, molt llarga per a la societat catalana. Però en els propers mesos només sentirem parlar d'ajustament pressupostari, de reestructuració de l'administració pública, de déficit, deute, sanejament, rescat... N'estem fartes!

L'1 de juny, una vegada més, des dels moviments socials, plataformes unitàries, entitats veïnals, col·lectius i sindicats; en definitiva, nosaltres, totes juntes, diem prou a les seves retallades, a la seva austeritat i a les seves reestructuracions. I ho diem a les persones que estan a la Generalitat i que volen aprovar, de nou, uns pressupostos d'injustícies i de retallades; ho diem al Govern espanyol, que ens vol fer pagar el seu deute i el de les seves multinacionals; i ho diem a la Merkel i a la Unió Europea; que nosaltres no som culpables de la seva crisi sinó simplement som les seves víctimes.

I és per això que des de fa mesos que estem treballant per canviar aquesta situació; ho fem denunciant dia rere dia les injustícies dels CIE's, ho fem lluitant contra el Fraking arreu del territori català, ho fem denunciant la reforma de l'avortament, ho fem aturant els desnonaments i alliberant nous espais per a persones desnonades –no hem d'oblidar que avui en dia l'obra social de la PAH ja té 7 edificis alliberats a la CAC-, però també ho fem als centres escolars i sanitaris, en el cas de les tancades als hospitals del passat Nadal, les dormides del 25 d'abril a les escoles catalanes o les ocupacions dels rectorats de la UAB i de la UB aquest mes de maig.

Però avui ho fem tothom unit, ho fem a través de la campanya "Aturem els

pressupostos antisocials. Juntes podem!" i ho fem nosaltres perquè sabem que els pressupostos no són simplement xifres inabastables, sinó que són les nostres condicions de vida, són la nostra salut, la nostra educació, la nostra cultura. Perquè mentre retallen 4.400 milions d'euros en els nostres drets, el Govern espanyol es gastarà aquest 2013 més de 3 milions d'euros en material d'antidistúrbis, com el que van utilitzar per buidar un ull a l'Ester Quintana el passat 14 de novembre. Perquè el deute no és nostre, perquè la crisi no és culpa nostra; ha arribat l'hora d'alçar-nos i respondre, respondre cada dia, des dels carrers i les places, des dels llocs de feina, des dels centres educatius i sanitaris, des de la cultura... des de tots els espais possibles. Perquè només si ho fem juntes, podem. Estem fartes de sentir que no hi ha diners, que no hi ha alternatives, i que tot plegat és una mena de fatalitat bíblica; no.

El que s'ha ensorrat és un model econòmic parasitari, depredador i insostenible. És per això que el sistema capitalista, representat per la UE, pel Govern espanyol o per la Generalitat de Catalunya, ens vol fer pagar el seu deute, però ho tenim clar, nosaltres: s'ha acabat pagar el beure a la Troika, s'ha acabat pagar el seu deute!

Tampoc perdrem la memòria, a l'estiu de 2011, d'esquenes al poble i amb el suport dels nostres actuals governants, fou aprovada una reforma constitucional que donava prioritat al pagament del deute financer per damunt de qualsevol altra partida pressupostària. Avui som aquí per dir que les nostres vides valen molt més que els seus beneficis, siguin de La Caixa, Telefónica o Agbar. I seguim tibant el fil, no podem oblidar tampoc els 26.000 milions d'euros frau de fiscal estimat arreu dels Països Catalans.

Quants llits d'hospital tancats representa tot plegat? Quantes beques universitàries? Quantes ajudes socials o quantes inversions públiques? I tant

La marxa contra la Troika a Barcelona fa una crida per aturar els pressupostos de CiU

Milers de persones es van manifestar el dissabte 1 de juny per la tarda al centre de Barcelona amb l'objectiu d'aturar els pressupostos de la Generalitat de Catalunya. Una quarantena de col·lectius convocants i sobretot les sectorials de sanitat, educació i cultura, entre d'altres, que fa mesos que s'organitzen van aprofitar la jornada internacional contra la Troika que es va fer a 80 ciutats europees, per assenyalar CiU i PP com a culpables de l'austericidi a casa nostra.

Van aplegar prop de 5.000 manifestants i la gentada va passar per davant de la Delegació del Govern espanyol al carrer Mallorca, la seu de CiU al carrer Còrsega i la seu de la Unió Europea ubicada al passeig de Gràcia. Totes tres institucions estaven fortament vigilades per la policia. En el lema de la convocatòria i en el comunicat conjunt van denunciar els pressupostos de les retallades que s'hauran de votar al Parlament de Catalunya properament, i que encara no tenen garantits els suports suficients. Van fer una crida a aturar la seva aprovació, que es podria materialitzar durant el mes de juliol, ben a prop de les vacances d'estiu. En els moments finals de la marxa van fer una performance amb pintura vermella als vidres de la seu del Deutsche Bank del passeig de Gràcia. També van cremar banderetes de la UE.

que hi ha diners! El que manca és la voluntat política d'anar a buscar-los allà on són. Cal destruir el frau fiscal, recuperar l'impost de successions i fer que pagui més qui més té!

I és que d'això va el debat pressupostari: del conflicte d'interessos entre les necessitats de la majoria social i els privilegis de poca gent. El seu deute contra els nostres drets, els seus beneficis contra la nostra sanitat, educació, cultura o pensions. Però si es pensaven que claudicariem, una vegada més s'han equivocat. Perquè n'estem fartes, perquè hem perdut la por i perquè juntes podem!

I és per això que avui tampoc volem oblidar les companyes i companys de la PAH, que en les darreres setmanes han estat jutjades i jutjats per defensar el dret a l'habitatge a Sabadell i a Vic, els estudiants represaliats a les universitats catalanes per defensar un ensenyament públic i de qualitat, a les perso-

nes imputades per defensar els nostres drets en les darreres vagues generals i a totes les que, com l'Ester, han patit la brutalitat policial en els darrers mesos. Perquè no seran ni les seves piloteres ni les seves porres les que ens faran callar. Som aquí per rebutjar els pressupostos antisocials que s'estan anunciant i el xantatge que ens estan fent al seu voltant. No acceptem cap retallada en educació, sanitat, prestacions socials... No admetem reduccions de llocs de treball, pèrdues salarials, desregulacions i deteriorament de les condicions laborals... No admetem l'espoli de les empreses i serveis públics. No admetem la pobresa, les desigualtats, ni la destrucció del nostre entorn a còpia de fracking, privatitzacions de l'espai públic o projectes de l'estil d'Eurovegas. No volem ser una maquila del sud d'Europa!

Hi ha un altre camí possible. Un camí que passa per plantar cara: a Madrid i als dictats de la troika, sí. Però igualment als poders financers, als lobbys i als grans rendistes de casa nostra. És una alternativa que passa per no pagar el seu deute i la seva crisi.

Tenim força raons per no confiar en la bona disposició del Govern, ni en la

gosadia d'aquest Parlament. No faltaria qui us dirà que, en aquestes condicions, no hi ha res a fer. No els escolteu. A una determinada edat es té present que Franco va morir al llit, però la seva dictadura va morir al carrer. Els més joves ja heu vist un 11 de setembre que ha remogut les plaques tectòniques del règim heretat de la transició. Fins i tot l'actual configuració de forces polítiques porta la petja de l'última vaga general. Des d'una mobilització social sostinguda podem canviar moltes coses, generar alternatives, modificar profundament el panorama polític, permetre el sorgiment de nous subjectes... Aquesta lluita només comença. Els pressupostos de 2013 no seran un tràmit, ni un arranament a esquenes del poble. Hi tornarem.

La primera condició de qualsevol avenç, però, és la nostra unitat. Juntes i junts podem. Això no és un eslògan per concloure una manifestació: és una presa de consciència. No hem vingut a fer retòrica, sinó a escriure la nostra pròpia història, a prendre les regnes del nostre destí.

Aturem els pressupostos antisocials! Juntes guanyarem!

El deute de gènere: L'expropiació del treball i el cos de les dones

Comissió de Gènere de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute

Les dones ja estaven en crisi abans de la crisi. El repartiment desigual de la feina remunerada i del treball de cures es traduïa en menors taxes d'activitat i d'ocupació femenines. A aquesta situació, ara, s'hi afegeix l'investida de les polítiques d'austeritat, que no són neutrals -en absolut- pel que fa a gènere. A través de les reflexions de la Comissió de Gènere de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute, intentem analitzar els perjudicis que suposen les polítiques d'ajustament per a les dones i posar en relleu el deute de gènere, és a dir, el deute invisibilitzat que té el patriarcat capitalista amb les dones. Convé recordar que la situació de crisi que vivim no és únicament econòmica i financera, sinó també social, ecològica, alimentària, de cures i de gènere. Alhora, convé tenir molt present que aquesta situació és el resultat d'un model econòmic que precaritza la vida i que, en darrer terme, com assenyala Amaia Pérez Orozco des de l'àmbit de l'economia ecofeminista, atemptat contra la mateixa vida: "en un context en què hi ha mitjans més que suficients per garantir condicions de vida dignes, les vides estan sota amenaça permanent" (De vides visibles i producció invisible, 2012). De totes les crisis, els mitjans de comunicació de masses reflecteixen només la crisi del deute. I, per bé que el deute s'ha convertit en un concepte quotidià, el mateix concepte recull una gran varietat de situacions. Sota el concepte de deute s'amaguen preceptes morals, el més clar dels quals és el de "un deute sempre es paga", tot i que no sempre és així.

El deute financer, el més conegut, és un deute monetari amb un banc que pot tenir contret una família, l'Estat o una empresa. Però existeixen altres deutes: el deute ecològic, el deute històric o el deute de gènere. Deutes que, d'una manera simbòlica, s'alcen per fer visible que el capitalisme s'ha desenvolupat basant-se en l'espoli i l'explotació per part d'una minoria de la riquesa generada per la majoria. Són deutes incalculables que probablement mai podran ser retornats. Tot i ser clarament superiors quantitativament que el deute financer, no surten als diaris ni se'n parla. Són deutes encara invisibles. Davant d'aquesta invisibilitat, moltes persones lluiten perquè es tinguin en compte, perquè es reconeguin.

El deute de gènere, és a dir, el deute que la societat té amb les dones, és també un deute invisible. Les dones són creditors, especialment respecte l'Estat i les empreses, perquè són les que realitzen el treball de cures que permet que els treballadors i les treballadores es reproduïxin. Si bé moltes dones tenen una doble jornada laboral, una d'aquestes dues jornades no està socialment reconeguda ni és remunerada. I, de fet, mentre visquem en un patriarcat capitalista, el deute amb les dones no serà reconegut ni serà, evidentment, restituit.

Li diuen deute però és patriarcat capitalista

A diferència del que sovint ens intenten fer creure, l'elevat deute que ofega als països de la perifèria europea no és la causa de l'elevat deute públic, sinó del deute privat. Els darrers anys, però, el rescat bancari ha augmentat el deute públic, i les polítiques antisocials imposades han ofegat l'economia i han fet disminuir els ingressos públics. Per tant, l'augment del deute públic és conseqüència de la crisi, no pas la seva causa. Tot això ha tingut lloc en el marc d'un model que ja portava temps funcionant, un model econòmic que es basa a obtenir el màxim benefici, que es fonamenta en la falsa premissa que el creixement pot ser il·limitat i que ignora sistemàticament les conseqüències que això pot tenir per a la sostenibilitat i la vida.

En totes les societats, incloses les més avançades en termes d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, les dones són les principals garants dels treballs de cures i de reproducció en un context d'invisibilització i desvalorització del seu treball. A la lògica del capital li interessa mantenir l'estatus quo pel que fa a la divisió sexual del treball, ja que gràcies a l'expropiació del treball i el temps de les dones es maximitza el benefici.

També l'expropiació del cos de les dones i la cosificació del cos femení porten a una maximització del benefici econòmic dels qui ostenten el poder econòmic. La prostitució, la pornografia, l'abús de la cirurgia estètica, l'ús de la dona com a reclam publicitari i, en la seva manifestació més greu, el tràfic de dones i nenes amb finalitat d'explotació sexual, en són exemples clars. De la mateixa manera, el sistema patriarcal capitalista promou el control sobre el cos de les dones pel que fa als drets sexuals i reproductius. Amb l'excusa de defensar la vida, es maquilla la veritable intenció, que no és altra que la submissió de les dones i la garantia de la perpetuació de la mà

d'obra barata i consumista. No oblidem que si no tenim poder de decisió sobre el nostre propi cos, cap altre poder de decisió es fa possible.

D'altra banda, la desvalorització del treball reproductiu té un reflex directe en el món productiu. La lògica de creixement il·limitat del capitalisme patriarcal va permetre en un moment determinat de necessitat la incorporació de les dones al mercat laboral, concebant-les des com a mà d'obra més barata i fent-les servir com a pretext per flexibilitzar i precaritzar encara més les condicions laborals. La incorporació de les dones al mercat laboral no es va traduir en una menor dedicació al treball reproductiu.

La política de retallades en la despesa pública social lligada a l'augment de la demanda de cures (envelliment de la població, menors dependents, treballs domèstics...), la menor disponibilitat de dones a causa del treball remunerat i del desig d'emancipació de moltes d'elles, així com la falta d'implicació de la gran majoria dels homes en les tasques de cures, entre altres factors, fan visible la crisi de cures que es viu a Europa. Aquesta crisi es va diluir amb la contractació, en condicions laborals més que precàries, de milions de dones estrangeres que van deixar els seus països d'origen, ja colpejats anteriorment per les mateixes polítiques d'ajustos estructurals per treballar en les cures de les famílies europees, deixant les cures de les seves pròpies famílies en mans d'altres dones. Com afirma Sandra Ezquerro: "La cadena transnacional de les cures ha garantit durant anys la pervivència del capitalisme patriarcal alhora que ha invisibilitzat la seva naturalesa excloent" (Investigaciones feministas, vol. 2, 2011, p. 175-194).

La crisi abans de la crisi

Per tot això és necessari destacar que les dones ja estaven en crisi abans de la crisi. El repartiment desigual de la feina remunerada i del treball de cures

han portat com a conseqüència menors taxes d'activitat i ocupació femenines. Les xifres d'atur femení duplicaven en moltes zones les xifres d'atur masculines abans de la crisi.

Les dones també reben salaris més baixos i pateixen una més gran precarietat laboral (temporalitat, contractes a temps parcial, assetjament, subocupació, etc.). Així mateix, tenen més dificultats d'accés i promoció en el mercat laboral, especialment les dones joves, qüestionades en el seu paper productiu per trobar-se en edat reproductiva, com assenyala Bibiana Medialdea (Ser mujer joven no da lo mismo, 2012).

Aquest panorama de crisi de gènere ha empitjorat per les retallades i les polítiques d'empobriment implementades per poder fer front al rescat d'un sistema bancari en fallida. La desigualtat de gènere augmenta en un context en què, sota el paraigua de la darrera reforma constitucional, es prioritza el pagament del deute per davant de la protecció de drets i serveis socials.

Pagar el deute o com augmentar ràpidament la desigualtat de gènere

Però si les dones estàvem en crisi abans de la crisi, també sabem que la crisi del deute ha servit per enfortir el model patriarcal. La prioritització del pagament dels interessos del deute es dona clarament en detriment de la despesa social, i les retallades es concentren en sectors professionals feminitzats, com la sanitat (-22%), l'educació (-17%), la igualtat (-42%) i el benestar social. Les retallades de sous i acomiadaments en aquests sectors afecten més a les dones, majoria entre les treballadores en l'àmbit social. Però, a més, en eliminar-se serveis socials fonamentals, se sobrecarrega les dones amb el treball de cures i reproducció. L'incompliment de la llei de la de-

pendència, juntament amb la reducció d'ingressos familiars, implica que cada cop hi ha més dones que deixen d'externalitzar el servei de cures i el duen a terme elles mateixes. Alhora, augmenta el nombre de dones cuidadores que deixen de rebre la prestació per tenir sota la seva responsabilitat una persona dependent.

Mesures fiscals com al congelació del salari mínim, la reforma de l'IRPF, l'augment de l'IVA, l'aplaçament en la millora de la pensió de viduïtat i del permís de paternitat i la congelació de pensions no contributives deixen les dones en situació de més gran vulnerabilitat. Totes aquestes mesures afecten més qui té menys i qui s'encarrega principalment del treball reproductiu no remunerat.

Les reformes laborals posen fi de cop als avenços aconseguits en els darrers anys pel que fa a les polítiques d'igualtat d'oportunitats en la feina. L'augment de la flexibilitat en l'acomiadament, la possibilitat de negociació particular de condicions laborals i el retrocés en la regulació de la feina domèstica, entre d'altres, són mesures que no únicament limiten les possibilitats de les dones a l'hora de denunciar situacions de desigualtat, sinó que són el brou on es cou que aquestes situacions es donin amb més facilitat, en un context en el qual el nombre de persones a l'atur supera ja els sis milions.

Des de que vam començar a escoltar la paraula deute hem assistit a un període de decisions que ratifiquen tot el que s'ha esmentat fins ara: eliminació del Ministeri d'Igualtat, retallades en els pressupostos d'igualtat (-42%) i retallades en les partides destinades a l'atenció integral de la violència de gènere (-28%). En tot el territori de l'Estat espanyol hem assistit a l'acomiadament d'Agents de la Igualtat d'Oportunitats, principalment dones, a la desaparició de programes d'igualtat d'oportunitats a la feina, a l'eliminació de serveis d'atenció i suport a dones que han viscut experiències de violència masculista (cases d'acollida, centres d'emergència, serveis municipals d'informació, etc.) i a l'incompliment de facto de la Llei per

la Igualtat efectiva de dones i homes i de la Llei de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere. Es transmet a la població la idea que es tracta de polítiques supèrflues, que només ens podem permetre en època de bonança econòmica. Però en realitat són ara més necessàries que mai. En definitiva, estem assistint al desmantellament de serveis i programes que no feien sinó posar un granet de sorra en la lluita per a la no vulneració de drets bàsics, donat que es destinaven pressupostos irrisoris a aquests programes.

I això és així perquè ara ho necessita el sistema capitalista per continuar obtenint beneficis i sortir reforçat d'aquesta crisi. Es tracta d'aprofundir en la ideologia patriarcal i retornar al model únic de família: el model nuclear que asseguri el paper de les dones com principals garants del treball reproductiu i de tot allò que l'Estat deixa de cobrir per fer front al pagament del deute.

En definitiva, les polítiques d'austeritat no són neutrals pel que fa al gènere

Com sortir del mal

camí

La Comissió de Dret Internacional de les Nacions Unides qualifica d'inadmissible "un Estat que abandona els serveis públics de manera que deixa a la seva comunitat en el caos i l'anarquia simplement per poder disposar dels diners per reemborsar els seus creditors". Per tant, no tan sols són il·legítims els deutes que s'han contret per fer front al rescat del sistema bancari, sinó que són il·legítims també els pagaments del deute que impliquin la vulneració de drets econòmics, socials i culturals de la població. Com veiem, per fer front a un deute que no es nostre (el deute privat), s'està generant un deute encara més gran amb les dones, amb les futures generacions, amb les persones migrants, amb la gent gran i amb el medi ambient.

L'anul·lació dels deutes il·legítims i impagables és una mesura prioritària però no suficient. La forma com s'ha gestionat la crisi mostra com el patriarcat es manté com la base d'aquest capitalisme antisocial. Si no es produeixen canvis més profunds, el sistema continuarà subsint i re-

produint dinàmiques patriarcales. És, per tant, necessari un gir des de la lògica del capital a la lògica de la vida. I per això és necessari fer visible de manera contundent i constant que el conflicte no es exclusivament entre el capital i el treball, sinó entre el capital i la sostenibilitat de la vida.

És urgent donar passos fermes cap a un altre model econòmic que es basi en el ple exercici de drets per part de totes les persones, independentment del seu sexe d'origen, i que tingui en compte la necessària protecció de l'entorn. En aquest nou ordre de coses, el repartiment equitatiu de tots els treballs, els remunerats i els no remunerats, adquireix una especial rellevància.

Tenim ja experiències que provenen de l'economia social i solidària i que demostren que un altre model econòmic és possible i necessari. Aquest és el camí que hem de seguir, sense perdre de vista en cap moment que, pel que fa al gènere, cap mesura que es posi en marxa serà neutral mentre la divisió sexual del treball continuï existint, fortament arrelada en la valoració diferent dels treballs productius i reproductius.

L'ALTRA REALITAT

No ens poseu a tots al mateix sac

Pepe Berlanga

Resulta alarmant la lectura i anàlisi minuciosa dels diversos baròmetres i estudis d'opinió que, periòdicament, arriben al nostre coneixement, tant dóna que ho elabori el CIS com Metroscopia o qualsevol altra empresa que realitzi enquestes, sondejos, estudis d'opinió, investigació de mercats,... el resultat s'assembla massa: "els sindicats" són una de les institucions pitjor valorada, participant d'aquest trist privilegi amb partits polítics i govern. Per contra, el moviment 15M segueix comptant amb amplis suports de la ciutadania a 2 anys de la seva aparició i continuen irradiant simpatia i confiança a 6 de cada 10 espanyols o com el 78% opina que tenen raó en el que diuen i pel que protesten, mostrant el seu ascendent significativament entre el 69% dels joves i el 53% de la gent gran.

Alguna cosa no estarem fent bé perquè l'entorn tingui aquesta percepció o, potser sigui que, els entrevistats no fan distinció i col·loquen en el mateix sac a totes les organitzacions. A tot el món li agrada sortir maco en la foto i ens importunem al conèixer la veritat i la rebutgem. Resultat, ens contraria aquesta imatge que els altres poden tenir de nosaltres, potser fruit de la nostra incapacitat de convicció o de la desconfiança que suscitam.

No obstant això, sense fer massa soroll, gairebé a la callada, les nostres representacions en nombroses empreses, petites, mitjanes, grans, multinacionals,... que més dóna la grandària i la procedència, aguanten estoicament les agressions dels empresaris, com no podia ser d'altra manera, molt menys en l'actual crisi que no hem creat, però, en massa ocasions, també es veuen violentats per l'assetjament dels "sindicats", aquest bisindicalisme institucionalitzat causant per una banda important de la deterioració sociolaboral que els assalariats venim sofrint, essencialment des que van oblidar que la seva obligació i raó d'ésser és la defensa dels drets dels treballadors.

El desencantament amb l'activitat dels sindicats entre la classe treballadora és evident i irrefutable, massa decepcions, actuacions injustificades, acceptació sense oposició de les propostes empresarials, lluites que s'acaben abans d'arribar als objectius, exclusiva protecció afavorint als seus afiliats, corrupció sindical,...

Per aquest motiu, no és just ni de rebut que se'ns fiqui en el mateix sac als uns i els altres, o que, només siguem notícia quan es desencadenen altercats. Però alguna cosa està fallant, en alguna cosa ens estarem equivocant, alguna cosa hauríem de fer referent a això per a invertir aquesta imatge desfigurada de la nostra existència.

Com hem repetit en anteriors ocasions, si es pot, únicament falla la voluntat, podem i volem ser el referent de la majoria dels treballadors i treballadores

actius, desocupats i desocupades, estudiants, pensionistes,... persones que defensen alts ideals i que no es deixen entabanar pels cants de sirena.

Per tot això, convido que expandiu la idea, traslladeu les vostres justes lluites, que no oculteu la vostra afiliació, que convideu al vostre entorn a incorporar-se decididament a aquest nostre Sindicat, un dels pocs bastions que queden i que sabria ser capaç d'enfrontar-se al sistema si comptés

amb el suport decidit de la societat, en definitiva, recuperar el que vam ser en un passat no massa llunyà, una organització de masses que va tenir la capacitat i voluntat d'aportar un model de gestió de la societat i dels resultats de la qual hem d'aprendre.

És hora de que ens coneguim millor, al cap i a la fi som gent com ells, que no romanguin de braços creuats davant aquesta estafa ja que una altra forma de fer sindicalisme és possible.

Algú sap realment què és el banc dolent?

Madrilonia
http://madrilonia.org/

Qui no sàpiga respondre, que no es preocupi. La pregunta té parany. La denominada societat de gestió d'actius procedents de la reestructuració bancària (SAREB), ni és un banc (manca de llicència com a tal), ni, com gairebé res en la vida, és dolent en si mateix (tot depèn de per a qui). Li diem banc dolent simplement perquè així és com ha decidit denominar-li tant la premsa generalista com la premsa econòmica especialitzada. Es tracta d'una traducció d'experiments similars (que no iguals) que s'han donat en l'estranger i que es van denominar en termes genèrics com "bad bank" per incloure actius problemàtics provinents d'entitats de crèdit (l'irlandès NAMA és una de les últimes experiències).

Si no és un banc, què és llavors la SAREB?

Aquesta senzilla pregunta no té una sola resposta sinó varies, però n'hi ha prou amb dues aproximacions relatives al seu origen i a la seva rellevància en termes econòmics:

És el fruit d'un dels compromisos assumits pel govern espanyol en el "Memorandum of Understanding" signat amb Europa el passat 20 de juliol de 2012. En aquest document senzill i sorprenentment curt, a canvi d'un rescat (o préstec en condicions privilegiades, com prefereixen anomenar-lo alguns) de fins a 100.000 milions d'euros, el Govern va assumir tres grans compromisos en relació amb el sector financer espanyol: determinar les necessitats de capital del sector bancari, establir i executar plans i procediments per als bancs amb problemes i segregar els actius problemàtics dels bancs que rebessin ajudes, sent aquest últim el germen de l'actual SAREB.

És una mera societat anònima, però d'enorme rellevància econòmica. La SAREB s'ha convertit en la major immobiliària europea amb més de 50.000 milions d'euros en actius (fonamentalment préstecs i crèdits, actius immobiliaris i participacions en societats immobiliàries) provinents dels bancs espanyols nacionalitats

o que no van ser capaços de plantar cara als requeriments de solvència sense rebre ajuda estatal (entre altres, Catalunya Caixa, NCG, Banco Gallego, Banc València, Mare Nostrum, Caixa 3, Liberbank i la joia de la corona, Bankia).

Llavors no és un banc, és una societat anònima essencialment immobiliària, però és dolenta o no és dolenta? Doncs com abans es deia, depèn de per a qui. Potser més que qüestionar-nos la bondat o no intrínseca de les coses, seria més encertat, encara que impliqui major dificultat, plantejar-nos les preguntes que ens ajudin a entendre la SAREB, per a així saber quina posició hem de prendre davant ella. Per raons d'extensió i perquè no és intenció aquí adoctrinar a ningú, s'inclouen algunes notes introductòries perquè cadascun aprofundeixi i pugui formar-se una opinió:

Qui són els accionistes de la SAREB?

Per imposició legal l'accionariat de la SAREB només pot estar format per organismes governamentals o inversors institucionals i, a la data, els seus accionistes són el Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB), la gran majoria de bancs "sans" espanyols (excepte BBVA), algunes asseguradores (Mapfre, Mútua Madri-

leña, Catalana Occident, etc) i dos o tres inversors estrangers de llarg arrelament a Espanya (Deutsche Bank i Barclays). La raó de donar entrada a capital privat en la SAREB (el que la diferencia del banc dolent irlandès i tindrà el seu efecte diferenciador en la presa de decisions a futur) no és altra que la d'evitar que la garantia de l'Estat que avala el seu deute no computi com dèficit públic, però igualment interessant són els conflictes d'interès que es generaran en el seu si.

D'una banda, el FROB, encara que sense majoria, és el seu màxim accionista, sent-lo també de la majoria dels bancs aportants i, per un altre, els accionistes privats tenen un interès de rendibilitat en la SAREB, però també tenen un important parquet immobiliari en els seus balanços del que es volen desfer.

Intervé el govern espanyol en la gestió del la SAREB?

Ho fa. No només perquè ha estat el que ha dictat les normes que han possibilitat la seva creació (curios i dubtós el costum de legislar a través de Reals Decret-Llei que té últimament l'executiu), sinó perquè participa en els òrgans de govern del FROB i perquè forma part, juntament amb el Banc d'Espanya i la CNMV, de la Comissió de Seguiment de la SAREB.

Què té a veure Europa i el Fons Monetari Internacional en tot això?

Molt. La SAREB té el seu origen en l'acord signat amb Europa al juliol de 2012 i a ningú se li escapa que la Comissió Europea, el Mecanisme

Europeu d'Estabilitat i el Fons Monetari Internacional han intervingut en el desenvolupament legislatiu ulterior. És més, s'han establert nombrosos mecanismes d'informació i control perquè la troika pugui seguir de prop tot el procés i prengui cartes en l'assumpte si ho considera necessari. No ens enganyem, des de fa ja bastants mesos, gran part del sector bancari espanyol està intervingut.

Hi ha algú més que intervingui en la SAREB?

Quant a poder en la presa de decisions, en principi no, però donada la reduïda estructura de la plantilla de la SAREB (s'estima que quedarà en entre 100 i 150 treballadors) en comparació del volum que ha de gestionar, s'han portat a terme i se seguiran produint nombrosos processos d'externalització. Aquí entren en joc les grans consultores i els grans despatxos d'advocats, però potser el més curiós és que, almenys de moment, la gestió directa i del dia a dia de la major part dels actius transmesos a la SAREB s'ha deixat en mans dels propis bancs aportants, és a dir, dels quals cabria opinar que van generar el problema.

Quin paper jugarà la SAREB en l'economia espanyola?

Donat el seu volum, la SAREB serà un jugador essencial en el mercat immobiliari dels pròxims anys. Pot ser que la SAREB sigui utilitzada pel govern com instrument de política econòmica, per a reactivar el sector immobiliari i tractar d'atallar parcialment la crisi, i és cert que hi ha certa pressió venedora per a evitar que la SAREB entri en pèrdues (de nou el problema amb el dèficit), però per a veure quin paper jugarà exactament

caldrà esperar, ja que, entre altres coses, el pla de negocis que inicialment es va presentar públicament està sent revisat a fons en aquests dies. En qualsevol cas, no cal oblidar que la SAREB àdhuc està en camí d'analitzar i empaquetar els actius que ha rebut, que el període de temps que té per a desfer-se dels actius és llarg (15 anys), que entre els seus objectius està minimitzar la càrrega als contribuents i recuperar valor i que gran part del seu accionariat està format per bancs sans i asseguradores, que tenen la seva pròpia cartera immobiliària i que no voldran afectar de manera significativa als seus preus de venda, pel que ningú hauria d'esperar una venda massiva d'immobles o grans canvis en els preus en el molt curt termini.

Qui adquirirà els actius de la SAREB?

No està previst que la SAREB vegui directament al públic en general (encara que per a determinats tipus d'actius ho estigui fent a poc a poc a través dels bancs aportants), sinó que ho faci en grans paquets a inversors institucionals.

Donada la situació de l'economia espanyola i els grans incentius fiscals que s'han establert expressament per a ells, els adquirents seran fonamentalment inversors institucionals estrangers. L'anterior es farà mitjançant venda directa o mitjançant Fons d'Actius Bancaris (FAB), vehicles d'inversió de nova creació dels quals fins a la data àdhuc no existeix cap i que mereixerà la pena seguir de prop i abordar en altra ocasió, encara que només sigui pel règim fiscal que duen associats.

Sobre la SAREB es podria reflexionar molt més, però hi ha moltes altres preguntes d'indole polític econòmic que suren en l'aire i que també convindria abordar: fins a quin punt s'estan experimentant a Espanya els processos de resolució d'entitats de crèdit que en el futur es pretenen imposar a nivell europeu?, què tenen a veure els bancs dels Länder alemanys amb el retard i/o paralització del projecte de consolidació de supervisió bancària a nivell europeu?, què està ocorrent finalment amb la Taxa Tobin a nivell nacional i europeu?, quins canvis s'estan introduint en els requisits d'honorabilitat i experiència de les entitats de crèdit i perquè són tan rellevants en alguns casos concrets d'àmbit nacional?, de debò s'estan respectant les noves regles sobre sistemes de remuneració d'entitats financeres?, quines altres vehicles d'inversió s'estan modificant per a tractar de rescatar al moribund sector del maó?, com evoluciona la reforma de la llei hipotecària?, com es van originar i què està ocorrent amb les preferents? i un llarg etcètera. Com diria Robert Allen Zimmerman, els temps estan canviant i, o ens posem a això, o els canviaran sense preguntar-nos.

Raons per resistir a la por i colpejar juntes

Gerardo Pisarello i Jaume Asens

Portem gairebé cinc anys convivint amb un capitalisme desbocat que no accepta límits. Que avança sense pudor i aspira a mercantilitzar-lo tot. L'habitatge, la sanitat, l'educació, l'espai públic, les relacions afectives. Per avançar, aquest procés necessita trencar l'autonomia individual i col·lectiva. Aïllar a les persones i reduir-les a la servitud, a la impotència. El consumisme dirigit, l'alienació programada, són això: figures de la impotència. L'altra és la por. Per ser desnonat, a perdre una feina, a no poder pagar els deutes, a ser multat al metro, a ser expulsat per no tenir papers, a ser detingut en una manifestació o en una ocupació.

L'individualisme, la por, la servidumbre voluntària e involuntària, són formes d'impotència que es donen la mà. Totes són a la base de la deuteocràcia. Aquesta història, per descomptat, no és nova. La deuteocràcia és filla del neoliberalisme. I aquest l'afany capitalista de deixar anar amarres. De lliurar-se de les lligams imposades per les lluites i resistències populars. Després de l'enfonsament del socialisme irreal, ho sabem, la bèstia no vol morrió. No tolera els límits jurídics, els drets, les lleis. Llevat, clar, que siguin les seves pròpies lleis. Les que beneficien els bancs, als grans evasors fiscals, a la fosca trama de la cleptocràcia.

Aquestes lleis, si. Les que assegurin la "culpabilitat de les sardines" i la "impunitat dels taurons", com deia la gran Rosa Luxemburg. El altre, els drets humans, Jo sóc una molèstia. Una lligam inacceptable. És igual que es tracti dels drets socials i ambientals que dels civils i polítics.

La bèstia no vol morrió, ni crítiques, ni protestes que se li vagin de les mans. Només consumidors dòcils i atemorits. Pot aprovar sense immutar normes indecents que deixen a milers de persones sense feina, sense casa i sense futur. Però borda indignada contra un piquet sindical o contra els adhesius d'un escrache. Així, mentre escanya l'Estat social, mentre liquida els béns comuns, munta l'Estat penal, l'excepcionalitat punitiva, la vigilància contínua.

La ciutat vigilada, la ciutat de la por, està en el nucli de la barbàrie neoliberal.

Pràctiques de disciplina que traspassen els murs de la presó i s'estenen per la metròpoli.

Escàners als aeroports, empremtes digitals, registre de dades a la xarxa, càmeres de vigilància, seguretat privada en parcs i places. "La policia a tot arreu, la justícia en cap" com escrivia Victor Hugo al segle XIX.

Una mena de guerra de baixa intensitat que no es lliura a les trinxeres sinó en els supermercats, als parcs, al metro, en els sofàs de les cases. Una guerra que aixeca murs, fronteres i que converteix la ciutat en un gran panòptic en el qual tots som reclusos i guàrdies. Atents vigilants del veí, convertit en una amenaça.

I al costat d'aquesta repressió vetllada, acceptada de manera gairebé voluntària, l'altra. La repressió pura i dura contra els exclosos i contra els dissidents. Vaguites, activistes socials, treballadores sexuals, grafiteres, captaires, migrants sense papers, joves sense futur.

Tots al punt de mira de les ordenances del civisme, convertides en autèntica constitució de la ciutat. Tots al punt de mira d'uns codis penals que s'endureixen a mesura que augmenten la desigualtat i la resistència.

La criminalització de la protesta, de la dissidència, tampoc és nova. Però s'accelera quan la resistència creix. Es va veure amb la irrupció del 15-M, amb les vagues generals, con el rodeo al Parlament de Catalunya, amb el 25-S. Primer, el paternalisme condescendent, la pastanaga. Després, el pal, la cara fèrrea dels governs market friendly. A

mesura que les polítiques d'austeritat s'han anat intensificant, les dretes i els seus còmplices han rivalitzat en iniciatives repressives. Avui, més contundència policial i judicial. Demà, restriccions al dret de reunió, prohibició d'ocultar la cara a les manifestacions i designació de fiscals especialitzats en "guerrilla urbana".

Més tard, obertura de llocs a Internet perquè els "ciutadans" puguin delatar els "antisistema", ampliació de conductes constitutives d'atemptat contra l'autoritat, assimilació de les protestes a conductes terroristes o prototerroristes, monitorització policial de les xarxes socials.

És el dret penal de l'enemic. El que no té empatx a anar "més enllà de la llei", com deia el conseller català Puig. O a recórrer a la "enginyeria jurídica" si cal treure de sobre alguna garantia incòmoda, com declara el ministre Fernández Díaz. És el no dret. El que criminalitza a qualsevol que gosi alçar la veu. El que expulsa de les places als indignats, el que tracta com a "rates" als vaguites i com "nazis" als desnonats. I al costat d'ell, el dret penal dels amics. El que es posa al servei del poder i mira cap a un altre costat quan hi ha frau fiscal, el que indulta els grans banquers i promou o absol la violència policial. Tampoc aquí l'originalitat és absoluta.

La violència punitiva de l'Estat sempre ha trobat els seus enemics. I quan no, els ha inventat. La inquisició va perseguir les camperoles desposseïdes de les seves terres acusant-les de bruixes. Les classes propietàries perseguir als obrers acusant-los de degenerats, de hienes, de xusma, de vagues.

Vists amb dimensió històrica, qualificatius flautes gos-com són variants del terrorista, sovint, d'un odi llunyà. El que lleva implícita la demofòbia, l'odi classista (i fins i tot racista) dels poderosos als que poden posar en perill els seus privilegis.

Portem anys, dècades, convivint amb un capitalisme sense complexos que pretén reduir-ho tot a simple mercaderia, el benefici immediat. El seu avanç ha donat lloc a múltiples formes de barbàrie. Augment de la pobresa, depressions, suïcidis, centres d'internament, brots xenòfobs. Però l'avanç del capitalisme també està generant, en el seu afany totalitzador, inèdits espais de solidaritat, de resistència.

Un dia és la PAH, el gest digne dels que posen el cos per aturar desallotjaments. Un altre, les mobilitzacions contra la privatització de l'aigua, les vagues, les desenes d'iniciatives cooperatives, anticapitalistes, que sorgeixen aquí i allà. Després del diluvi neoliberal, aquestes iniciatives poden semblar mo-

destes. Però estan aconseguint el que semblava impossible. Que la violència exercida contra milers de famílies sigui una impugnació eficaç, socialment compartida, de la criminal aliança entre política i diners que l'ha fet factible. Que la classe política que ha gestionat la deuteocràcia, la cleptocràcia, estigui més deslegitimada que mai. Que el règim bipartidista i monàrquic heretat del franquisme i avui rendit a la troica comenci a aparèixer com un llast insuportable.

Aquesta deslegitimació pot, clar, traduir-se en resignació, en abandó. Però pot alimentar, ja ho està fent, reaccions d'indignació que muten en lluites per la dignitat, per la constitució d'una cosa nova.

Que això passi no depèn de cap llei divina. Depèn de nosaltres. Perquè el que no ha succeït mai-com va escriure Schiller-no envelleix. Segueix allà per qui tinga la capacitat de rescatar de l'oblit les lluites i els somnis de qui ens van precedir. I per alimentar, amb aquesta memòria, les nostres pròpies raons per estar i colpejar junts. Contra la por, i per la llibertat.

* Gerardo Pisarello i Jaume Asens. Juristes i autors del llibre 'No hi ha dret(s): la il·legalitat del poder en temps de crisi' (Icaria, 2012)

Agents de la Troika, Mas, Rajoy i la patronal debaten a Sitges el futur de la Unió Europea

Arnau Garcia - Setmanari Directa

Sota el lema “perquè Europa funcioni” es celebrava a la localitat de Sitges el 30 i 31 de juny i l’1 de juny la XXIXena trobada del Cercle d’Economia, amb l’assistència de dirigents de l’FMI, representants de la patronal i empresaris, a més dels presidents de la Generalitat, Artur Mas, i el govern espanyol, Mariano Rajoy, i els consellers d’economia respectius. També hi estava convidat Alfredo Pérez Rubalcaba, secretari General del PSOE.

Artur Mas obre les jornades

Dijous, 30 de juny. Cinc de la tarda, hotel Melià de la vila de Sitges. La XXIXena edició de les reunions del Cercle d’Economia reunia com cada any els responsables de l’economia europea, espanyola i catalana. Introduïa aquestes jornades el president de la Generalitat Artur Mas, acompanyat pel president del Cercle, l’exministre popular Josep Piqué.

“Tot és una imposició del govern espanyol”: podríem resumir així la intervenció de Mas davant els membres del Cercle. Va reiterar el “compromís de la Generalitat amb un veritable projecte europeu, acompanyat d’uns governs regionals que assegurin la homogeneïtat de les societats” i la voluntat de diàleg amb Madrid per a resoldre el tema sobiranista, sempre que els dos partits hegemònics al Congrés dels Diputats es posin d’acord.

Continuant amb la seva intervenció, Artur Mas va assenyalar els factors positius que indicaven que Catalunya se’n podia sortir econòmicament: l’as sota la màniga no és altre que el projecte de Barcelona World, hereu d’Eurovegas. El macro-complex d’oci projectat a Vila-Seca que, segons la plataforma que li fa front, suposaria un impacte ambiental considerable tant per destrucció d’hàbitats protegits com per la dificultat en l’abastiment d’aigua, es va configurar com un dels pals de paller i com el model a seguir en la recuperació econòmica de Catalunya. També va lloar la millora en la competitivitat de les empreses catalanes, conseqüència directa dels acomiadaments provocats per la reforma laboral.

Un cop va acabar aquesta presentació, s’iniciaven les jornades pròpiament dites, amb una xerrada sobre grans empreses que havien sobreviscut a l’impacte de la crisi. Parlaven els màxims responsables d’Indra, SEAT i Puig. Tots tres van coincidir en reforçar la presència de les empreses a la universitat i millorar les prestacions de les carreres enfocades al desenvolupament tecnològic. La internacionalització i la millora de la competitivitat són apuntades com a garants de la

supervivència econòmica, i la reforma laboral, vista com a necessària i positiva, igual que el contracte únic i els minijobs, un tipus de contracte semiesclavista reclamat fervorosament per Puig.

Curiosament, Francisco Javier García Sanz, president del consell d’administració de SEAT, no va fer cap referència a la situació complicada que viu la planta de Martorell, que comprova com se li demanen cada vegada més esforços salarials alhora que es redueixen línies de producció. Tampoc ha esmentat el sou brut de gairebé 6 milions d’euros l’any que percep solament pel seu càrrec en l’empresa automobilística, atenent que té cadira en altres consells d’administració i és l’actual president de la patronal de l’automòbil.

Drets laborals retallats

L’endemà divendres, li tocava el torn a Alfredo Pérez Rubalcaba i al ministre d’economia espanyol Luis de Guindos. El primer, a les onze del matí, començava la intervenció recordant la crisi de valors i de confiança de la política espanyola. Diu també que només amb la destrucció de llocs de treball no es crearan els condicions necessàries per a la recuperació econòmica. Tanmateix, no discrepa del fons, discrepa de la forma. Dóna suport a l’executiu actual a l’hora de disminuir el dèficit el màxim que es pugui, però diu que es cofinancin per part de l’estat les empreses a punt de fer fallida i es pactin els acomiadaments amb els sindicats alhora de fer-los menys traumàtics. Els instigadors de la primera reforma laboral agafen la careta més paternalista per a referir-se a les famílies desnonades i als sis milions d’aturats, quan precisament ells van propiciar unes polítiques que donaven carta blanca als empresaris per a fer i desfer en drets laborals.

Poca estona després, Luis de Guindos arribava a l’hotel Melià. Va enfocar la xerrada valorant els canvis fets respecte l’any passat, resolent que “l’economia espanyola ha millorat considerablement, fent-se més competitiva i fiable”, tot gràcies a la flexibilització, la moderació salarial i el trencament dels convenis producte de la reforma laboral. L’europeïtzació de l’economia mitjançant la creació d’una unió bancària, que donaria carta blanca als “homes de negre” de l’FMI, era una proposta llançada pel ministre, quan feia poques hores que el Banc d’Espanya havia deixat entreveure la necessitat de contractar per sota del salari mínim. Per acabar-ho de reblar tot, pronosticava la sortida total de la crisi per l’any que ve.

Més tard, i per tal de no quedar-se enrere, el seu homòleg Andreu Mas-Colell també lloava la reforma laboral -CiU va donar suport al PP quan la va presentar al Congrés- apostant, a més

a més, per l’augment de l’edat de jubilació i les retallades en les pensions. A banda de les intervencions de Rubalcaba i De Guindos, el divendres també s’ha celebrat la xerrada sobre el deute. Cal destacar la intervenció de Carmen Reinhart, catedràtica financera de la Universitat de Harvard i ex-col·laboradora del FMI. Coautora d’un estudi que relaciona el deute públic amb la disminució del PIB i que,

per tant, apunta el deute públic com a gran mal del sistema capitalista, és una de les ideòlogues principals de la política de retallades indiscriminades adoptada per la Unió Europea. L’estudi, però, va manipular conscientment dades i paràmetres a analitzar per poder justificar una teoria que, en la seva aplicació pràctica, s’ha demostrat equivocada i insuficient. Tanmateix, Reinhart s’entossudeix a defen-

sar la seva vigència.

Rajoy tanca les jornades amb escridassades de les manifestants de l’Assemblea pels Drets Socials del Garraf

El dissabte 1 de juny cloïen les reunions amb la intervenció de Mariano Rajoy. El Cercle d’Economia acaba les seves reunions amb la presència de Mariano Rajoy, en una jornada en la qual tothom ha lloat, de nou, les reformes i les retallades fetes pels governs català, espanyol i europeu. Per altra banda, una manifestació dels moviments socials ha escridassat els participants del Cercle i en especial l’arribada del president del govern.

L’últim dia de les reunions s’ha mantingut en la tònica dels anteriors. A les 9 del matí les xerrades ja començaven, amb Karel de Gaucht, comissari europeu de Comerç, defensant a ultrança el liberalisme econòmic i el pacte amb els Estats Units com a solució de tots els nostres mals. Mas-Colell intervindria més tard en un debat

amb altres comissaris europeus, que s'han dedicat a conferenciar vivament sobre el creixement i les millors maneres d'evitar l'esclat social, tot amenitzat amb la demanda perenne d'uropeïtzació de les economies nacionals i l'autocomplaença de "la crisi està a punt d'acabar". Veient les dades d'atur, ningú ho diria.

El poble respon

El Garraf, amb gairebé 14.000 aturades, no va desaprofitar l'ocasió per tornar a manifestar-se en "contra d'aquelles que els oprimeixen com a classe i com a poble". Abanderant de nou la protesta, l'Assemblea pels Drets Socials del Garraf (ADS) va convocar una manifestació que va sortir a les 11 del matí des del Cap de la Vila de Sitges fins a l'hotel on tenen lloc les xerrades, sota el lema "Hi ha polítiques que maten", per dir ben clar a totes les membres del Cercle d'Economia que "no volen que ningú decideixi per elles". La reunió pros-

seguia, inacabable, però mentrestant, a l'exterior, la manifestació convocada en rebuig del Cercle s'acostava a l'hotel i ja es divisava pocs carrers enllà. A l'arribar a una rotonda immediatament contigua a l'hotel Melià, unes tanques col·locades per la Policia Municipal i custodiades per agents de la BRIMO —en total cinc furgonetes desplaçades al Garraf— impedièren arribar fins a l'entrada de l'hotel al centenar llarg de manifestants convocats per l'Assemblea pels Drets Socials del Garraf. Hi ha hagut moments de tensió quan a les manifestants se'ls hi ha vist impedit l'accés a l'hotel, amb algunes empenyes i enfrontaments verbals. No ha anat a més i des d'aleshores s'han mantingut els càntics anticapitalistes, contra les retallades i especialment dirigits a Mariano Rajoy, al mateix temps que es llançaven rotllos de paper de vater en motiu de protesta. En la lectura del manifest s'ha carregat contra la destrucció dels drets laborals aconseguits a base de lluita al carrer, contra el dogma neoliberal i les seves conseqüències: atur,

desnonaments i precarietat laboral, també retallades en serveis públics com l'educació i la sanitat. Finalment, han recordat que la mobilització continuava aquella tarda a Barcelona, a les cinc al Clot, en solidaritat amb les tres encausades de la vaga del 29M de 2012, i a les set, contra la Troika, a Plaça Universitat. Minuts després ha arribat Rajoy, fet que ha intensificat el volum i la crítica en els crits de les manifestants, sense que les manifestants superessin el cordó policial que custodiava els empresaris. Minuts després, la manifestació ha girat cua i ha retornat al centre de la vila.

Mons diferents

Un cop dins, Rajoy s'ha dedicat a lloar, com la resta de ponents, les reformes fetes fins ara pel seu executiu, la competitivitat assolida i la internacionalització de les empreses. Ha promès que no apujarà l'IVA i que el camí de la recuperació està proper, que depèn de continuar en la tònica de sacrificis col·lectius i de retallades

com fins ara. Ha passat de puntetes per l'atur juvenil, sense donar-ne mesures concretes, i ha assegurat que les xifres de maig pel que fa a la destrucció de treball disminuiran. S'ha oblidat de comentar, però, que les previsions apunten a una nova pujada d'aquest índex pel 2014. Sen-

tenciant, hem viscut per sobre de les nostres possibilitats: l'evasió fiscal, que segons molts estudis solucionaria els problemes de déficit de la hisenda espanyola, no ha preocupat al cap de l'executiu i la paraula desnonament definitivament ha desaparegut del seu discurs i del seu vocabulari.

Hi ha polítiques que maten... com les del Cercle d'Economia

Assemblea pels Drets Socials del Garraf
<http://adsgarraf1.wordpress.com/>

Els dies 30, 31 de maig i 1 de juny el Cercle d'Economia es reunia a Sitges sota el títol «Perquè Europa funcioni». Per la nostra part, nosaltres, l'1 de juny, estàvem manifestant-nos per mostrar el nostre rebuig a aquest lobby sota el lema «Hi ha polítiques que maten». I és que el Cercle d'Economia és un lobby de pressió neoliberal que influeix en la presa de mesures polítiques vinculades a l'economia amb un únic objectiu, mantenir un sistema on les classes populars no tenen drets per tal d'engrandir el poder econòmic d'una elit financera.

Per entendre el seu paper cal remuntar a la fallida econòmica a nivell mundial que es va començar a produir a l'any 2008, quan van quedar paleses les contradiccions pròpies del sistema capitalista que el feien caminar cap

a la seva pròpia destrucció, no sense abans portar-se per davant milions de treballadors i treballadores. La primera reacció de bona part de la classe política occidental va ser criticar el model neoliberal, que engrandia aquestes contradiccions i que accelerava el procés de destrucció d'aquest sistema injust. Però els poders econòmics no van trigar a reaccionar, el neoliberalisme ha estat i és el seu dogma de fe en els últims quaranta anys i aquest context de crisi era el moment perfecte per seguir les doctrines genocides de Friederich von Hayek i Milton Friedman. El neoliberalisme va treure les seves forces de xoc, el Fons Monetari Internacional, i el Banc Mundial, per obligar els governs que havien caigut en aquesta fallida a abraçar el dogma liberal i encarar la seva economia a la concentració de la riquesa en unes poques mans, amb un augment de l'explotació de la majoria de la població tant a nivell laboral com financer. Aquestes línies econòmiques són les que la Unió Europea obliga a aplicar

i que amb gran conformitat, per la coincidència de creences econòmiques, apliquen els governs de l'Estat espanyol i també el català. Aquest model econòmic és el que aposta per la deslocalització d'empreses, per la no-protecció dels llocs de treball i per la privatització dels serveis públics. Polítiques que ja hem vist quins efectes tenen sobre la classe treballadora: dos milions d'aturats als Països Catalans i 6 milions en la totalitat de l'Estat espanyol; centenars de milers de famílies treballadores expulsades de les seves llars i milers de persones sense accés a la sanitat; l'abandonament dels estudis superiors pels joves de classe obrera per no poder fer front a les abusives taxes, i un llarg etcètera. Aquestes polítiques són les que realitza el nostre govern (o més aviat el seu, per com actua), i són les polítiques que maten i porten a la misèria la majoria social del nostre país, i les mateixes que el grup assessor del govern aplaudeix. Parlem del Cercle d'Economia, que es reunia els dies 30,

31 de maig i 1 de juny a Sitges sota una falsa aparença de trobada científica per pressionar els governs i les entitats perquè segueixin en la carrera cap a la destrucció que suposen les polítiques neoliberals, tot fent apologia d'un sistema genocida. Però des de l'Assemblea pels Drets Socials del Garraf no estàvem disposats a callar i veure-ho passar, i per això vam mostrar tot el nostre rebuig cap a les seves polítiques el

dissabte 1 de juny, manifestant-nos davant la seva trobada. Som molts els col·lectius afectats, som els desnonats, els que ens hem quedat sense sanitat i sense educació, els que no podem menjar, els que estem a l'atur i els que no arribem a un salari digne, els que ens hem quedat sense serveis públics i sense empreses. Per això, perquè hi ha polítiques que maten... sumem les lluites i mostrem el nostre rebuig.

Carta de CGT Ensenyament a Artur Mas davant la proposta de pacte polític i social a Catalunya per oposar-se a la LOMCE

Emili Cortavitarte Carral,
CGT Ensenyament

La CGT escriu al President de la Generalitat de Catalunya

Mitjançant els mitjans de comunicació, vostè ha demanat un gran pacte polític i social a Catalunya per oposar-nos a la LOMCE del Govern central. La Federació d'Ensenyament de la CGT de Catalunya estem contra la LOMCE no només (que també) en defensa de la immersió lingüística i els problemes de competències entre les dues administracions, sinó perquè la LOMCE representa un canvi qualitatiu a favor de la privatització, centra-

lització i jerarquització de l'educació pública, de la qual la LEC en va ser un avançament. Però la LOMCE va més enllà, perquè configura un sistema educatiu mercantilista i segregador que provocarà l'exclusió social de l'alumnat de famílies en situació socioeconòmica desfavorida. La LEC va comptar amb una majoria parlamentària, també la té la LOMCE. Tanmateix ambdues lleis han estat rebutjades àmpliament pel conjunt de la comunitat educativa de l'escola pública. La Conselleria d'Ensenyament està desenvolupant un Decret de plantilles fruit del qual les direccions dels centres públics comptaran amb plens i discrecionals poders per determinar unilateralment gran part de les plantilles. I avança molts dels seus conceptes en les adjudicacions d'estiu pel proper curs. LEC i LOMCE dibuixen una escola pública en la qual es fa minvar la democràcia en els centres i

la participació dels col·lectius que formem la comunitat educativa, com ara professorat, alumnat i famílies. Un ampli acord és necessari i desitjable si darrera aquest acord el Govern de la Generalitat no vol carta blanca per fer empassar les retallades i l'aplicació de la LEC que no ha aturat el Departament d'Ensenyament És per això que la Federació d'Ensenyament de la CGT de Catalunya es dirigeix a vostè per dir-li que la nostra organització està disposada a formar part d'un front comú contra la LOMCE si la Conselleria d'Ensenyament es compromet a:

- Rebutjar la LOMCE, en la seva totalitat.
- No retallar l'educació pública a Catalunya.
- Aturar el desplegament de la LEC (criteris adjudicacions estiu, decret de plantilles...)

Artur Mas respon

Contestant a aquesta carta de la CGT, des de presidència defensen que la LEC va ser votada per una àmplia majoria parlamentària i que la LOMCE compta amb el rebuig de la comunitat educativa i d'una àmplia majoria dels partits polítics de l'arc parlamentari espanyol. El que "oblida?" el govern de la Generalitat és que la LEC va tenir amb un ampli rebuig de la comunitat educativa, i que el professorat va protagonitzar 5 jornades de vaga contra una llei que, igual que fa la LOMCE, representa el blindatge definitiu d'un sistema educatiu dual (escola concertada/escola pública) que ja separa l'alumnat per raons de classe social, la imposició a la pública del model organitzatiu jeràrquic de l'escola concertada i del model empresarial, i un espai protegit per als centres d'elit

que separen els nens de les nenes (segregació per raons de gènere). És per això, que des d'aquest sindicat li recordem que la LEC, igual que la LOMCE, és una llei IMPOSADA a l'ensenyament públic per una casta política que se sent legitimada per decidir en contra de les persones que, tal i com ells mateixos criden als quatre vents, diuen que representen. Ni Wert, ni Rigau, ni Rajoy, ni Mas. No ens representen. Ni LEC, ni LOMCE, ni retallades.

Ni LOMCE,

ni retallades

Notícies sindicals

El Govern del PP deixa sense prestació d'atur per a majors de 55 anys als més grans de 61 anys

L'executiu del PP va enviar unes instruccions a finals de maig, a través del Servei Públic d'Ocupació Estatal (SPEE), en les que ordenava que la prestació d'atur per aturats majors de 55 anys es deixi de cobrar quan el perceptor arribi als 61 anys. Es tracta de l'aplicació d'un decret del Govern que obliga als perceptors d'aquest subsidi jubilar-se així que puguin, pel que en les instruccions, l'SPEE informa que s'haurà de retirar la prestació així que el treballador pugui accedir a la pensió contributiva de jubilació, en qualsevol de les seves modalitats. I afegia que si no es pot determinar la seva primera edat de jubilació es posarà com a data final del dret aquella en el que el treballador compleixi l'edat de 61 anys. El gran problema que aquesta mesura genera és que per poder jubilar-se anticipadament als 61 anys, un empleat ha d'haver cotitzat 33 anys, és a dir que ha d'haver treballat ininterromputament des dels 28 anys. Molts dels assalariats de l'Estat espanyol no compleixen aquest requisit, pel que a efectes pràctics la decisió de l'executiu de Rajoy provocarà que molts treballadors quedin desemparats, sense subsidi d'atur per a majors de 55 ni jubilació anticipada.

A més a més, l'aplicació d'aquesta mesura significa que es pot perdre sobre la futura pensió de jubilació una quantitat que varia entre el 18% i el 22% en base a si és un acomiadament col·lectiu o per causes objectives, pel que amb aquestes mesures es castiga a les famílies de rendes més baixes i es deixen desprotegides a milers de persones que han perdut la feina al llarg de la crisi, just en l'última etapa de la seva vida professional i quan més difícil resulta trobar un lloc de treball, incrementant considerablement el risc de pobresa de milers de persones en reduir de manera important la quantia de la seva jubilació. El Govern del PP ja va endurir les condicions per accedir a la prestació d'atur per a majors de 55 anys.

Ocupació de l'edifici històric de la Universitat de Barcelona el 23 de maig

El passat 23 de maig un grup d'alumnat i de treballadors i treballadores de la UB van ocupar l'edifici històric per tal de denunciar el desballestament de la universitat pública que es manifesta en la degradació de les condicions de treball i estudi del diversos col·lectius de la comunitat universitària, i reclamar, entre d'altres:

- La garantia de continuïtat del personal docent i investigador (PDI) i d'administració serveis (PAS).
- La derogació de les mesures que impliquin un nou augment de les taxes

de matriculació i la reducció d'ajudes econòmiques a l'estudiantat.

- La petició d'informació urgent, clara i específica sobre la situació laboral dels treballadors de la UB.

L'ocupació es va desenvolupar sense incidents, creant espais de debat, estudi i acció. Les anomenades "invitaciones al diàleg" per part de l'equip rectoral es van limitar a convidar els ocupants a desallotjar l'edifici o a traslladar l'ocupació, sempre amb l'amenaça de la intervenció policial que finalment es va produir la matinada de divendres a dissabte per part de la brigada mòbil dels Mossos d'Esquadra que va desallotjar els ocupants de l'edifici, que van respondre pacíficament o amb resistència passiva. Aquesta intervenció policial constitueix un fet greu que atempta contra la democràcia, la llibertat d'expressió i la defensa dels drets laboral dels treballadors de la universitat.

El tancament formava part del conjunt d'accions i mobilitzacions per part d'estudiantat, personal docent i investigador i personal d'administració i serveis tant de la UB com d'altres universitats públiques catalanes per convidar als òrgans de govern de la universitat i de les facultats a exercir el dret democràtic a la desobediència administrativa davant la imposició de les polítiques d'austeritat pressupostària.

Concentracions solidàries amb els vaguistes del 29M a Barcelona els dies 1 i 5 de juny

El 5 de juny es va celebrar el primer judici arran dels fets succeïts durant la vaga general del 29 de març del 2012. Aquell dia va haver-hi més de 50 detencions, les quals van continuar fins al setembre i ja se'n sumen més de cent a tot Catalunya. De moment, les peticions fiscals són altes i tant la Generalitat com l'Ajuntament de Barcelona estan prenent partit presentant-se com a acusació particular.

A tres veïns del barri del Clot de Barcelona els demanen 7 anys de presó; l'acusació: bolcar contenidors. Cosa que en les seves paraules han traduït en desordres públics, danys i delictes contra la seguretat vial. En solidaritat amb ells es va portar a terme una campanya per la seva absolució, amb el lema "Ni 7, ni 1, ni 1/2, ni cap". L'1 de juny es va fer una manifestació antirrepressiva pels carrers del Clot, i el 5 de juny una concentració a la Ciutat de la Justícia.

Per la readmissió de dos sindicalistes de CGT acomiadats per Akzo Nobel

El 30 de maig es va fer una concentració davant de l'empresa Akzo Nobel a la Zona Franca de Barcelona, per la readmissió de dos representants de CGT acomiadats i per denunciar la persecució sindical i vulneració de drets fonamentals que porta a terme l'empresa per demanar la fi de acomiadats, el 30 de maig

Des que es va constituir la secció sindical de CGT, l'empresa no ha deixat de perseguir i assetjar als components de la CGT, seguint als companys, enviant cartes d'amonestacions i sancions, no volent reconèixer la representació sindical de CGT com a secció sindical dins de l'empresa. L'any 2009 va acomiadar el delegat sindical i a un afiliat component de la secció sindical, els companys van denunciar i van guanyar el judici i van haver de ser readmesos.

L'empresa no satisfeta amb la sentència, segueix amb el seu assetjament i persecució, el setembre del 2010, l'empresa munta un acomiadament col·lectiu d'amortització de llocs de treball, per causes econòmiques i productives, i aprofita l'ocasió per ficar-hi l'afiliat ja acomiadat el 2009, i torna a acomiadar, el passat 3 de maig del 2013, al 2n acomiadat de l'any 2009, delegat sindical de CGT.

Dones i Treballs. Jornades Feministes Estacionals el 25 de maig a Barcelona

Dones Llibertàries i la Secretaria de Gènere de CGT Catalunya van organitzar el passat 25 de maig una jornada de primavera als locals de la CGT a Barcelona, en la qual es van fer diverses xerrades sobre Dones i treballs, Dona i sindicat, Precarietat i dones: La feminització de la pobresa i Treballadores en lluita: Cap a una vaga de dones, així com taules rodones sobre Serveis Públics i Educació, amb la participació de dones sindicalistes de CGT i activistes feministes.

Manifestació a Mataró el 25 de maig en defensa dels serveis públics

La Plataforma en Defensa dels Serveis Públics del Maresme va convocar el 25 de maig una manifestació en defensa dels serveis públics, amb el lema "Els serveis públics no es venen, es defensen", en la qual van confluïr tres columnes: sanitat, educació i ser-

veis públics, participant unes 1500 persones. La Plataforma és un espai de trobada i organització conformada per sindicats com la CGT, la COS o CATAAC, diverses associacions de veïns, la Coordinadora en Defensa de la Sanitat Pública de Mataró - Maresme, l'Assemblea dels/les marroquins/es, la PAH, l'Assemblea Grog del Maresme o Moviment Educatiu del Maresme entre altres. En el manifest es va criticar la visió neoliberal que des de fa dècades es ve imposant de prioritzar els guanys privats, la desregularització dels mercats financers, el paper dels diversos governs que han fomentat l'especulació immobiliària, la rebaixa de la pressió fiscal sobre els guanys empresarials i financers facilitant l'evasió d'impostos i els arguments demagogs i xenòfobs de voler culpar a les persones migrades de la situació actual.

Manifestació i vaga parcial dels treballadors d'HP el 22 de maig

Per protestar contra els plans de l'empresa de fer un nou ERO o rebaixes salarials i de drets a Hewlett-Packard, es va fer el 22 de maig una jornada de vaga parcial i una manifestació a Barcelona des de Pla de Palau fins al Parlament de Catalunya. En el que portem de 2013, HP ha acomiadat improcedentment més de 60 treballadors. S'ha negat a pactar amb la representació sindical un acord d'Ocupació com el que la multinacional té vigent a altres països europeus. El diàleg és inexistent. L'empresa

anunciava a la representació sindical l'intenció d'obrir un procés de reestructuració a finals de maig. Per tot això, els sindicats presents a l'empresa (CGT, CCOO i UGT) van convocar aquesta jornada de lluita.

Tenint en compte les facilitats que proporciona la reforma laboral per eliminar drets i salaris, la Secció Sindical de la CGT a HP creu que la resposta de la plantilla haurà d'estar a l'alçada de l'acció empresarial en forma de vaga indefinida per a poder-hi fer front amb mínimes garanties.

Jornada en defensa del ferrocarril públic, social i de qualitat el 17 de maig a Barcelona-Sants

Les seccions sindicals del Sector Federal Ferroviari de la CGT a Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona van convocar el 17 de maig una jornada en defensa del ferrocarril públic, social i de qualitat, en la que es van fer dues concentracions a l'Estació de Barcelona Sants, per tal de denunciar la fragmentació, liberalització i privatització del servei públic ferroviari, l'eliminació de trens, la destrucció d'ocupació en el ferrocarril, la precarització dels treballadors de contrates i serveis auxiliars, i la precarietat i el pèssim estat d'algunes infraestructures a Catalunya.

CGT s'oposa frontalment a les mesures que el govern ha pres per a desmantellar el ferrocarril i fragmentar-lo per a després posar-lo a la venda,

mesures es concreten a liberalitzar el sistema ferroviari, a partir del 31 de juliol, començant pels trens turístics. Queda oberta la possibilitat de liberalitzar i privatitzar els trens de Rodalia i Regionals, així com els corredors de llarg recorregut, tot això en funció de les decisions que es prenguin en el consell de ministres de cada diven-dres.

El 31 de juliol, Renfe es dividirà en quatre societats mercantils i Adif (el propietari de la infraestructura) en dues empreses. A partir de maig Renfe començarà a suprimir trens, materialitzant-se la totalitat de reducció de serveis al setembre i reduint-se un total de 45.000 trens a l’any en el conjunt de l’estat espanyol. Tal me-sura afectarà a Catalunya en aquells trens que surten del seu territori. Falta conèixer si la Generalitat canviarà les obligacions de servei públic (OSP) dels trens que circulen pel seu terri-tori, sobre els quals té competències. CGT denuncia el cost social i econò-mic que aquestes mesures tindran per a la ciutadania, doncs les experiències de privatització ferroviària sempre acaben afectant a la butxaca de la ciu-tadania, a la qualitat del servei, a la se-guretat a l’ocupació i a les condicions de treball, ja sigui de les empreses públiques o de les contractes i serveis auxiliars.

Com passa amb la sanitat o l’educació, pretenen carregar-se un altre servei públic bàsic a costa de la ciutadania i de la classe treballadora per satisfer l’avarícia d’uns pocs.

Manifestació el 28 d’abril a Barcelona contra retallades i privatitzacions

Amb el lema “Aturem els pressupos-tos antisocials, juntes podem”, orga-nitzacions veïnals, plataformes uni-tàries sindicals i entitats de l’àmbit de la sanitat, l’educació, i la funció públi-ca, moviments socials i assemblees de barri, van decidir fer confluïr les seves protestes i reivindicacions en una gran manifestació ciutadana el 28 d’abril, a la que van participar milers de perso-nes (80.000 segons els organitzadors), per fer sentir la seva veu contra les retallades i les privatitzacions, i en de-fensa d’uns pressupostos socials.

La CGT del Metall es va mobilitza durant el Saló de l’Automòbil de Barcelona, el 10, 17 i 18 de maig

Els salons de l’automòbil són el major exponent del capitalisme multinacio-nal industrial. Empreses que manegen a governs i que porten a centenars de milers de persones a la explotació, pri-mer, i a la misèria, si els sobren, en el futur. Empreses que atempten diària-ment contra els drets dels treballadors, que fan canviar lleis i realitats amb el poder de les seves inversions i que ge-neren malalties i lesions a un tant per cent cada vegada més gran de les se-ves plantilles.

Per tot això, des del conjunt del met-all de CGT es va acordar centrar l’acció mobilitzadora de tot el sector metal·lúrgic en aquest esdeveniment de caràcter mundial, que se celebrava

a Barcelona.

Així, mentre el 10 de maig es va fer una concentració de “benvinguda” a l’hotel on es reunien els representants de la patronal del sector del metall i els presidents Rajoy i Mas, el cap de set-mana obert al públic es van convocar dues accions els dies 17 i 18 de maig davant la porta del Saló, amb perfor-mances i repartiment d’octavetes, per manifestar públicament que els cotxes no es fabriquen sols i que les plantilles que els fan estan sent tractades cada vegada més precàriament i sobreex-plotats en esforç i horaris, mentre se-gueix havent milions d’aturats a casa i sense ingressos. La CGT seguirà lluitant contra les agressions, acomiadaments, discrimi-nacions, EROs, i rebaixes de salaris i condicions que estan portant a terme les empreses del sector.

Raúl Godoy va passar per Catalunya el 14 i 15 de maig per parlar de la lluita de Zanon (Argentina), fàbrica sense patrons

Raúl Godoy, figura emblemàtica de la lluita de Zanon, fàbrica sense patrons sota gestió obrera, va estar a Catalunya convidat per la CGT i Classe Contra Classe, en el marc d’una gira d’actes per diversos països europeus (França, Alemanya, Grècia, Estat espanyol), per explicar l’experiència de les fàbri-ques sense patrons, autogestionades pels seus treballadors i treballadores. El 14 de maig va fer un acte públic a Barcelona, mentre que el 15 de maig va visitar diverses fàbriques, com Seat, Ficoso o Funosa, es va reunir amb delegats amb delegats d’altres empreses, i va fer una xerrada a Igua-lada.Zanon, la fàbrica sense patrons, és un exemple de lluita davant la cri-si, els tancaments d’empreses i l’atur, i amb aquesta gira es volia acostar l’experiència dels treballadors de Za-non als treballadors i joves europeus. Segons les seves pròpies paraules: “La lluita de Zanon va ser una resposta classista enfront de la crisi capitalis-ta a Argentina, que va dur en aquells anys (la crisi del 2001) al tancament de gairebé dues mil fàbriques. La nos-tra experiència mostra en petita escala que els treballadors som capaços de donar una sortida obrera i popular davant els tancaments d’empreses, davant la desocupació. Que la crisi la paguin els capitalistes.”

Vaga general i manifestacions en defensa de l’educació pública el 9 de maig

La CGT conjuntament amb els altres sindicats del sector, va convocar una vaga general i manifestacions el 9 de maig a Barcelona, Tarragona, Llei-da, Tortosa i Girona, en defensa de l’educació pública, i contra les reta-llades, la LOMCE i la LEC. Una jornada més de la campanya per en lluita per aturar la LOMCE i els pressupostos antisocials.

Contra la LOMCE i el greu atac a l’escola pública que significa, sense oblidar que a Catalunya s’aplica la LEC, que conté molts dels aspectes que denunciem a la LOMCE. Contra els Pressupostos de la Genera-litat en les dues vessants, a) la laboral, contra els acomiadaments, la precarit-zació laboral i la retallada salarial del 7% ja aplicada i, b) la social, contra les retallades a tots els sectors públics (educació, sanitat, serveis socials...). CGT Ensenyament va valorar posi-tivament la jornada del 9 de maig, tant pel seguiment de la vaga entre el pro-fessorat i l’alumnat com per l’activa participació i suport d’associacions de mares i pares, moviments de renova-ció pedagògica, plataformes i assem-blees..., així com per la rellevància va tenir la manifestació de Barcelona, una de les més multitudinàries del món educatiu en anys.

S’ha constituït el sindicat d’Activitats Diverses de CGT de la comarca d’Osona

El 27 d’abril es van reunir a Vic afi-liats i afiliades de la CGT per consti-tuir el Sindicat d’Activitats Diverses de la comarca d’Osona. Al l’assemblea constitutiva es va escollir el primer SP i va ser nomenat en Manolo Prieto com a Secretari General. S’ha fet doncs el primer pas perquè la CGT tingui presència pròpia a la comarca obrint així una nova etapa d’expansió de la CGT. El Secretari General i el d’Organització de la CGT de Cata-lunya van ser-hi presents i van poder compartir les il·lusions dels com-panys i companyes que conformen aquest sindicat comarcal.

CGT-Groundforce obté l’acomiadament nul d’un treballador per organitzar el sindicat a USAirways

El 27 d’octubre de l’any passat l’empresa UsAirways a l’aeroport del Prat acomiadava a Barcelona Raül, un company de CGT que, “casualment”, havia denunciat l’empresa per con-tractació fraudulenta i havia iniciat un procés de constitució de la secció sindical de CGT, així com d’eleccions sindicals, que el van portar a ser triat com a delegat de personal el dia 6 de juliol d’aquest mateix any.

Era la primera vegada que passava una cosa així a la base de Barcelona, un lloc especialment maltractat per la companyia, tancada a negociar amb els seus treballadors qualsevol tipus de millora d’unes condicions, que són de les pitjors dins del sector de com-panyies aèries, que ni tan sols té con-veni propi que es regeix pel conveni d’oficines i despatxos, amb unes clàu-sules internes que canvia de manera unilateral al seu antull, i amb una falta crònica de personal. El fet de guanyar el judici, amb aco-

miadament nul i reincorporació im-mediata, i la campanya de solidaritat portada a terme, reforcen la nostra presència al sector.

Victòria sindical al Bus Nou Barris després de 6 setmanes de vaga

Després de 6 setmanes de vaga exem-plar, de manifestacions conjuntes, caixes de resistència solidàries i actes de suport, els conductors del Bus Nou Barris arribaven a finals d’abril a un acord amb l’empresa Sagalés: L’empresa retira la desvinculació del conveni, el que vol dir que els treballadors mantindran íntegres les seves condicions econòmiques (sen-se retallades en el salari i mantenint l’antiguitat). Els horaris partits imposats per Sa-galés (de més de 4 hores entre torns) queden anul·lats, els serveis tindran una durada de 8 hores contínues amb 30 minuts de descans. La paga extra de Març que l’empresa s’havia negat a pagar, es farà efectiva en 3 vegades en el transcurs del mes de maig.

Queda pendent l’acomiadament del company Anselmo, que segons l’opinió dels advocats ha moltes possibilitats que pugui sortir nul (readmissió). Els treballadors pla-negen mobilitzacions de suport dur-ant el procés judicial i en el cas que l’acomiadament sortís improcedent (Sagalés tria el ser readmissió o no) es reiniciaria de ple el conflicte laboral. Una vegada més s’ha demostrat que la lluita és l’únic camí.

La coordinació Mitjans en Lluita vol mobilitzar el sector del periodisme

El sector de la informació, el més afectat per la crisi després de la cons-trucció, decideix unir-se i lluitar per afegir la lluita pel dret a la informació a les reivindicacions ciutadanes. Amb aquesta constatació va arrencar la pri-mera assemblea de Mitjans en Lluita el passat 27 d’abril, amb la partici-pació d’un centenar de treballadors i treballadores de la informació. Era la primera vegada que professio-nals de gran part dels mitjans catalans s’aplegaven per parlar d’una asfíxia econòmica que assola el sector, unir forces en les lluites que actualment mantenen les plantilles de molts mit-jans, públics i privats, contra rebaixes de sous, pèrdues de drets laborals i acomiadaments, remarcar la impor-tància del dret a la informació en una societat de ciutadans lliures, i sumar la lluita pel dret a la informació a d’altres reivindicacions com la defen-sa del dret a la sanitat o a l’educació. De moment Mitjans en Lluita ja té un bloc i és a Twitter (amb el comp-te @mitjansenlluita i impulsant un debat articulat entorn l’etiqueta #mi-tjansenlluita) i a Facebook, i han co-mençat a elaborar propostes d’acció i mobilització i editar material.

Finalitzen les mobilitzacions a CLH Tarragona

després d’aconseguir la majoria d’objectius

Després de realitzar concentracions setmanals i denunciar públicament els riscos per a la seguretat de treba-lladors i ciutadans que suposava la reducció de personal deixant un sol operari en els torns de Nit, Caps de setmana i Festius en una instal·lació d’alt risc com CLH, a finals d’abril es van suspendre les mobilitzacions en aconseguir en gran mesura, els objectius que s’havia plantejat la secció sindical de la CGT quan van començar amb les mobilitzacions, ja que l’empresa es va fer enrere en les seves intencions de reduir el nombre d’operaris dels esmentats torns.

El Grup FICOSA suspèn contractes a 900 treballadors tenint beneficis

El grup multinacional Ficoso, ha presentat un ERO que deixarà en suspensió prop de 900 contractes de treball de les plantilles a Catalun-ya, traslladant els costos salarials a la resta de contribuents. Ficoso, una empresa que globalment té i ha tingut beneficis en els últims anys, pretén justificar acomiadaments i suspen-sions de treball a nivell nacional, així com deslocalitzacions, tot i haver rebut més de 80 milions d’euros per part de la Generalitat de Catalunya i del Govern d’Espanya, incrementar el seu capital en més de 75 milions d’euros per l’adquisició dels actius de Sony Viladecavalls i beneficiar-se econòmicament gràcies a la venda i requalificació dels 300.000 m2 de su-perfície que posseïen a Rubí.

Mobilitzacions contra l’ERO de BASI (Lacoste)

Els treballadors de BASI van realit-zar mobilitzacions com concentra-cions a la botiga del Passeig de Grà-cia de Barcelona el 26 d’abril, i dues jornades de vaga de 24 hores es dies 30 d’abril i 2 de Maig BASI, l’empresa que comercialitza des de 1962 la marca Lacoste a Espanya, amb una plantilla de 495 treballadors/es volen acomiadar mi-tjançant un ERO a 103 de l’àrea de producció, tancant la fabricació de Badalona i deixant actives la xarxa de botigues, el departament comercial i el magatzem de Barberà del Vallès. En cap moment l’empresa ha demos-trat la falta de viabilitat de la fàbrica. Considerem que es deu a una estratè-gia de la multinacional d’externalitzar a altres països on les condicions labo-rals de les treballadores són inferiors, per tal d’obtenir majors beneficis. La CGT no vam signar l’ERO ni acceptem els acomiadaments, i de-nunciem el paper del Mediator de la Conselleria de Treball, que no ha bus-cat una solució diferent a la pèrdua de llocs de treball sinó que s’arribés a un acord avalat amb la signatura de CCOO i UGT, per a “treure’s el mort de damunt” i no haver de dictaminar, així com l’afany recaudatori a través de l’ERO dels sindicats signants.

Parlem

Raúl Godoy, sindicalista i activista

“El nostre vertader

Carles Masià
Fotografies; Maria Zendre

Raúl Godoy és extreballador de Zanón, un exemple de referència a l'hora de parlar del moviment de fàbriques recuperades sota control obrer que es va fer fort a l'Argentina després de la crisi de 2001. Antic secretari general del sindicat ceramista, el desembre de 2012 va fer el salt al parlament de la província de Neuquén com a diputat pel Partit dels Treballadors Socialistes (PTS), formació integrada dins d'un front d'esquerrres.

- Què els diries, als treballadors i les treballadores que estan passant dificultats, perquè s'animin a provar experiències d'autogestió com la de Zanón?

No podem continuar pagant una crisi que ja fa cinc anys que colpeja Europa i que no hem generat nosaltres. Al mateix temps, moltes famílies veuen com baixa el seu nivell de vida, sobretot arran de les retallades en sanitat i educació.

Per fer front a la crisi, ocupar un centre de treball i començar a produir sota control obrer no només és possible, sinó necessari. Davant d'un tancament patronal, ens han fet creure que l'únic que podem reclamar són indemnitzacions i plans de viabilitat. I això no només afecta els treballadors i les treballadores, també afecta el conjunt del poble. Per tant, recuperar una fàbrica és una alternativa obrera que val la pena que rebi el suport de la societat.

- Podries explicar breument les me-

sures més importants que vau aplicar i que us diferencien de la gestió capitalista (pel que fa a aspectes com la rotació de tasques, l'escala salarial, les garanties socials i la destinació dels excedents)?

El fet d'ocupar una fàbrica implica que els treballadors hem de disposar, immediatament, d'un mecanisme per gestionar-la, que és l'assemblea, on es discuteix el pla de treball i l'organització de la producció. Nosaltres vam designar un delegat per a cada secció de la fàbrica, escollit per vot directe i amb mandats revocables en qualsevol moment. També vam seguir un criteri d'igualtat salarial, que només varia en funció del nombre d'hores treballades i de si s'efectuen en horari nocturn. Intentem que els càrrecs tinguin una vigència aproximada de dos anys i que tothom es pugui formar per exercir-los en condicions. El salari i les garanties salarials es discuteixen en funció de la producció i les vendes aconseguides. Per això, celebràvem una assemblea general mensual per creuar la informació de tots els departaments, rendir comptes i plantejar les millores que es podrien aplicar.

Dit això, estem molt limitats per la competència del mercat capitalista, on les empreses poden accedir al crèdit amb molta més facilitat que nosaltres.

- A Catalunya, les cooperatives i les empreses d'economia social estan creixent. En aquest context, quin paper hi juga l'Estat?

Penso que les cooperatives obreres són pràctiques de transició, momen-

La Patagònia rebel

Carles Masià

Una de les conseqüències de l'esclat de la crisi econòmica argentina de 2001 –amb l'anomenat corralito financer i les posteriors mobilitzacions populars– va ser l'ocupació dels centres de treball per part de les treballadores. Davant els plans d'ajustament, els acomiadaments i la fuga de capitals promoguda per l'empresariat, mig miler de fàbriques de diferents sectors productius van optar per la via de l'autogestió i la fórmula cooperativa.

La lluita de la ceramista Zanón, a la província de Neuquén (a la Patagònia), va anar més enllà de les parets de la fàbrica, ja que va aconseguir establir vincles amb moviments socials i amb la comunitat maputxe. Després de protagonitzar una dotzena de documentals, avui, continua sota control obrer, amb la denominació de Fasinpat (acrònim de fàbrica sin patrones).

“A l'Argentina, un patró s'ho pensa dues vegades, abans de jugar a l'especulació, perquè sap que li poden ocupar la fàbrica i posar-la a produir”, resumeix Godoy quan reflexiona sobre el llegat de Zanón.

tànies, perquè no poden solucionar tot el problema de fons, que és el capitalisme, que genera destrucció del teixit productiu i de llocs de treball. Mentre el poder polític i econòmic es concentra en poques mans, la nostra economia serà transitòria. Per tant, les nostres pràctiques econòmiques són molt vàlides com a resistència, però encara hem d'avançar molt més. Sovint, els governs et deixen funcionar bé mentre siguis un sector marginal, amb poca presència, i conserven quantitats ingents de diner per rescatar bancs, mentre que les cooperatives reben els ajuts amb comptagotes. Per tant, al mateix temps que defensem el sector cooperatiu, no hem de perdre de vista que l'horitzó a llarg termini són els recursos de tot l'Estat, que pertanyen

al poble.

- Després que esclatés la crisi a l'Argentina, el 2003, Zanón es va decantar per l'expropiació estatal sota control obrer, però altres empreses van optar per constituir-se com a cooperativa i integrar-se al Movimiento Nacional de Fábricas Recuperadas. Quines són les principals diferències entre els dos models?

En primer lloc, la necessitat de donar una resposta a la crisi ens va agermanar, cosa que implica grans llaços d'unitat. Ens vam haver de defensar mútuament molts cops, sense que importés si la fàbrica demanava l'estatització o es volia constituir com a cooperativa. I això va prevaldre sobre les diferències que hi poguéssim haver. A partir d'aquí, el debat és el següent: com a cooperativa, has de competir en un mercat capitalista, fet que t'obliga a rebaixar les condicions laborals.

En tenim un exemple amb les treballadores de la fàbrica tèxtil Bruckman, que han de competir amb les empreses que exploten miserablement milions de dones a Bangla Desh. Davant d'això, una obrera de Bruckman només pot resistir, perquè s'ha d'enfrontar a condicions d'explotació colonial.

Hem de pensar a gran escala perquè, si no, correm el perill de centrar-nos únicament a aconseguir una gestió cooperativa més eficient, mentre les empreses capitalistes s'emporten la part més gran del pastís. Per això, nosaltres lliguem la nostra activitat a l'Estat, perquè creiem que, si rescata bancs i intervé permanentment sobre el sector privat subvencionant grans empreses com Peugeot o General Motors, també s'ha de responsabilitzar d'ajudarnos a nosaltres.

- Creus que és possible articular una mena de mercat social que posi en contacte empreses com la vostra – que segueix criteris d'horitzontalitat i justícia social– per, com a mínim, anar-nos desenganxant del capitalisme progressivament?

Tot el que es pugui fer en aquest sentit és molt important. De fet, nosaltres tenim molt bona relació amb els companys i companyes d'altres empreses, com ara l'hotel Bauen, amb qui establim convenis de col·laboració. Aquests intercanvis són molt vàlids –per petits que siguin– i són importants per generar una consciència de solidaritat, però no poden ser la solució a aquesta crisi tan gran. I això, a vegades, és difícil d'explicar.

- En aquest sentit, creus que països com Veneçuela o Bolívia estan sent capaços de construir alternatives a una escala més gran en l'àmbit llatinoamericà?

Són governs que s'han quedat a mig camí. En primer lloc, són subproductes de moviments socials anteriors molt potents, sobretot el de Bolívia, on hi va haver vagues massives al sector de la mineria, moviments indigenistes i lluita al carrer. Però, en alguns casos, el govern d'Evo Morales s'ha vist obligat a reprimir el mateix moviment social que li havia donat suport al principi. Pel que fa a Veneçuela, la dreta torna a aixecar el cap i això és un avís per a tota l'Amèrica Llatina, perquè defensi les conquestes assolides al llarg de tots aquests anys. I per fer-ho, és bàsic comptar amb un moviment obrer sòlid que lluiti als centres de treball i al territori, perquè no podem confiar-ho tot a Nicolás Maduro.

- Quins paral·lelismes veus entre l'Argentina del corralito de 2001

amb...

argentiní, emblemàtic obrer de Zanón

“Recuperar una fàbrica és al carrer”

Raúl Godoy va visitar Catalunya el 14 i 15 de maig per explicar l'experiència de les fàbriques sota gestió obrera

Redacció

El 14 de maig va tenir lloc a Barcelona una xerrada de Raúl Godoy, emblemàtic obrer de Zanón, una de les fàbriques sense patrons més conegudes d'Argentina, autogestionada pels seus treballadors i treballadores, en un acte, organitzat per CGT-Catalunya i Classe Contra Classe, formant part d'una gira per diversos països d'Europa per a acostar l'experiència dels treballadors de Zanón als treballadors i joves europeus.

El sindicalista també va visitar el 15 de maig diverses fàbriques, com Seat, Ficosa o Funosa i es reunirà amb delegats d'altres empreses, com autobusos, empleats públics, estibadors, ferroviaris... i va fer una altra xerrada a Igualada.

Els actes formaven part d'una gira per l'Estat espanyol, França Grècia i Alemanya amb l'objectiu de difondre tot un exemple de lluita per a imposar una alternativa obrera a la crisi capitalista. La lluita de Zanón demostra que SI ES POT assolir una sortida obrera contra els tancaments d'empresa, ERO i l'atur massiu, que en llocs com l'Estat espanyol o Grècia ja supera el 26% de la població activa.

Fàbrica sota gestió obrera: La fàbrica és del poble

Any 2001, Argentina: Una greu crisi econòmica sacseja al país. L'atur arriba a xifres rècord, s'acumulen retallades en sanitat i educació. El “corralito” bancari mostra l'estafa dels bancs als petits estalviadors. Milers de fàbriques tanquen i acomiaden. La mobilització popular, sota el lema “Que se'n vagin tots” porta a la caiguda del president i una gran crisi política. Sorgeixen “assemblees populars” de veïns que se sumen a les manifestacions dels “piqueteros”, organitzacions dels desocupats, que tallen carrers i carreteres.

Enfront del tancament massiu de fàbriques pels seus patrons, apareixen les fàbriques recuperades. En el sud del país, Zanón és ocupada i posada a produir sota control obrer. Raúl Godoy en un dirigent emblemàtic de Zanón i exsecretari general del Sindicat d'Obrers Ceramistes de Neuquén (SOECN). Actualment és diputat obrer pel Front d'Esquerra i els Treballadors (FIT) en Neuquén, un front impulsat per tres partits trosquistes, juntament amb la Llista Marró del SOECN.

Segons les seves pròpies paraules: “La lluita de Zanón va ser una resposta classista enfront de la crisi capitalista a Argentina, que va dur en aquests anys al tancament de gairebé dues mil fàbriques. La nostra experiència mostra en petita escala que els treballadors som capaços de donar una sortida obrera i popular davant els tancaments d'empreses, davant la desocupació. Que la crisi la paguin els capitalistes.”

La gestió obrera va obrir centenars de nous llocs de treball, distribuïts democràticament entre organitzacions de desocupats de la regió. Zanón va ser una escola de planificació obrera, organitzant la producció amb delegats per sectors de producció i assemblees. Des d'allí van impulsar la coordinació amb altres treballadors en lluita, sota el lema “si toquen a un, toquen a tots”, i van assolir llaços de solidaritat amb estudiants, pobles originaris maputxes, artistes i la joventut.

La campanya dels treballadors per l'expropiació i nacionalització sota control obrer, per a posar la fàbrica “al servei de la comunitat” va anar calant profundament entre la població. Amb centenars d'exemples concrets els obrers van mostrar que podien posar la fàbrica al servei del poble, amb donacions a escoles i sales d'atenció mèdica en barris pobres. Es van realitzar desenes de concerts massius dintre la fàbrica (Des de SKA-P a Manu Chao). I van transformar els estatuts del Sindicat (SOECN), establint que els dirigents han de rotar en els seus llocs i tornar a treballar amb els seus companys.

En 11 anys la lluita va ser duríssima, enfrontant diverses vegades la repressió policial. Per fi en l'any 2009, es va assolir l'expropiació de la fàbrica i el seu lliurament als treballadors, i continua la lluita per la nacionalització sota gestió obrera.

CGT fem una crida a l'autogestió de les empreses

“Els poders públics promouran eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentaran mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establiran els mitjans que facilitin l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció”. (Art. 129.2 de la constitució de 1978).

Recordem que actualment, l'ocupació s'està creant gràcies al fet que els i les treballadores acceptem la baixada de salaris per impedir acomiadaments. Si som les i els treballadors els que estem creant ocupació amb els nostres diners, haurem d'exigir la propietat de l'empresa que ens correspongui.

En aquest context de crisi / estafa, des de la CGT, exigim que els diners públics serveixin per ajudar a les i els treballadors, a la població més desfavorida, per seguir mantenint l'ocupació i no per tancar empreses, ni per rescatar la banca o pagar un deute il·legítim.

Des de la CGT animem a la classe treballadora a passar a l'acció, a no acceptar amb resignació el tancament de més empreses, de més EROs i fem una crida a quedar-nos amb les empreses, una crida a participar en aquest procés d'autogestió cooperativa i reivindicativa. Pels nostres drets ...

... Contra l'atur, Ocupa l'empresa. Autogestió

>> LES FRASES...

“A llarg termini, el nostre horitzó són els recursos de tot l'Estat, que pertanyen al poble”

“Recuperar una fàbrica és una alternativa obrera que val la pena que rebi el suport de la societat”

i la situació actual de l'economia europea i, en particular, de l'Estat espanyol, Grècia o Itàlia?

Crec que la situació d'aquí és molt més greu. La crisi de 2001 va impactar sobre l'Argentina, que és un Estat perifèric. Llavors, quan el mercat internacional es va recompondre, el país va revifar. En canvi, ara, estem parlant del cor d'Europa, on l'enfonsament de l'economia d'un Estat repercuteix sobre els del voltant. A més, tenim un país, Alemanya, que està imposant totes les condicions. És un escenari preocupant, cal plantejar alternatives amb audàcia i força perquè, si no, ho tornarà a fer la dreta: Marine Le Pen a França, Aurora Daurada a Grècia... Hi ha corrents que proposen sortides per la dreta i la situació es pot polaritzar més.

- Per acabar, quin balanç fas d'aquests primers mesos de vida parlamentària?

Tenia molts prejudicis sobre el parlament i la classe política i he pogut

confirmar-los absolutament tots; és pitjor del que pensava (riu). Hi ha molt de cinisme, hi ha partits que —de portes enfora— sembla que s'estiguin matant entre ells, però, després, són capaços de tancar acords amb molta facilitat. Nosaltres tenim un mètode que funciona i l'hem de reivindicar: l'assemblea. Jo vaig al parlament, però sempre torno a l'assemblea permanent del sindicat ceramista i sempre dic que el nostre vertader escó és al carrer. En faig un balanç positiu perquè hem aconseguit col·laborar perquè s'organitzin nous sindicats i comissions sectorials. I quan els companys i les companyes vénen al parlament a veure els diputats, els diem que no perdin el temps i que s'organitzin, perquè lluitant es poden guanyar coses. Hem estat donant suport a les vagues de l'educació, del tèxtil, del treball domèstic... Tots els projectes que hem presentat han tingut una vinculació amb la mobilització al carrer.

** Entrevista publicada al setmanari Directa*

SENSE FRONTERES

L'Alemanya que es ven com un país sense crisi i un model per a Europa, ha vist com en els últims anys els nivells de desigualtat s'han disparat i la precarietat s'ha generalitzat

No més complicitat amb Israel

Campanya Naqba Palestina 2013
http://www.naqba.org

Nosaltres, els moviments socials ens organitzem per fer front a un sistema que ens deixa en l'atur, que desnona una família cada 15 minuts, que persegueix a les persones emigrants, que ens precaritz, que ens explota. Volem una vida digna i justa per a totes les persones. I, en front nostre, l'estat s'organitza per reprimir-nos, per respondre amb intimidació i violència al nostre desig de canvi.

Denunciem la creixent repressió i la violència que es practica contra els moviments socials a Catalunya. Denunciem que aquesta estratègia vulnera l'estat de dret i vol mantenir les actuals injustícies.

Denunciem que la repressió que vivim a Catalunya està profundament interconnectada amb la repressió global que pateixen els moviments socials i, concretament, amb la infraestructura de seguretat i militar israeliana. El mateix exèrcit i empreses

de seguretat i militars privades que mantenen sota ocupació a Palestina, han utilitzat la població Palestina com un enorme camp d'entrenament i investigació que els ha permès crear empreses, indústries, productes i serveis que compren els nostres governs i s'utilitzen per controlar i reprimir els moviments socials. Aquests productes es venen amb la "garantia" d'haver estat provats en situacions reals, en els Territoris Palestins Ocupats.

Denunciem que el Govern de la Generalitat de Catalunya i el de l'Estat Espanyol fomenten les relacions econòmiques i empresarials amb un

Estat que vulnera sistemàticament la legislació internacional sobre Drets Humans. Quan aquesta col·laboració s'estén al camp del comerç en matèria de seguretat i militar resulta legal i èticament del tot inacceptable.

Per això:

- Exigim al Govern de Catalunya que interrompi immediatament la compra de materials anti-avalots i de seguretat a empreses israelianes i suspengui tots els acords signats amb RABIN-TEX Indústries i empreses intermediàries per la compra de material de seguretat i anti-avalot.

- Exigim al Govern de Catalunya que informi sobre els centenars de milers

d'euros (dels nostres impostos) que han pagat a l'empresa de seguretat israeliana "Hancal System Engineering" per assessorament en matèria de seguretat i control a les presons.

- Exigim al Govern de Catalunya que retiri immediatament el seu suport institucional a l'empresa "Guardian Homeland Security", que forma a cossos militars i policials en matèria de seguretat en camps d'entrenament a la Palestina ocupada i utilitza el logo dels Mossos d'Esquadra per publicitar els seus serveis.

- Exigim al Govern de Catalunya i al de l'Estat Espanyol que no autoritzin a empreses a importar i exportar ma-

terial militar a Israel (torpedes, cartutxos i armament divers), com per exemple Tyco electrònics o Indra, amb seu a Barcelona.

- Exigim al Govern de Catalunya que les empreses privades israelianes del megagrup de seguretat ICTS no realitzin tasques d'identificació i interrogatori de viatgers a l'Aeroport del Prat.

- Exigim a les nostres Universitats, la UAB, la UPC i la UPF, i institucions com ACC10 que suspenguin la seva col·laboració en projectes de recerca amb Israel en matèria de Seguretat i Defensa. En l'aniversari del 15 de maig de 1948, data de la Nakba (el desastre), quan Israel va expulsar per la força a centenars de milers de palestins i palestines de les seves cases, terres i pobles, ens mobilitzem en defensa de la justícia i la dignitat, saludem al Poble palestí en resistència i el fem arribar la nostra solidaritat: no està sol i no l'oblidem.

Prou repressió contra els moviments socials.

Prou col·laboració policial i militar amb Israel.

Turquia: de la lluita pels arbres a una extensa revolta social

Berta Camprubí - Setmanari Directa

Turquia sencera es va encendre en poc més que un cap de setmana. El passat dilluns 27 de maig, un grup de persones, de totes les edats i sense cap ideologia particular més enllà de la de conservar i protegir els espais verds de la ciutat, es van instal·lar al Parc Gezi, una zona verda on hi ha projectada la construcció d'un centre comercial. El dijous següent, aquest col·lectiu de gent es va situar amb decisió entre els arbres centenaris i les màquines demolidores, context en el qual van entrar en joc les forces policials de l'Estat. El gas lacrimògen, els canons d'aigua i la persecució policial havien fet que aquella protesta de desenes de persones s'hagués convertit en un moviment de lluita de centenars de milers de turques mobilitzades a tot el país. Diverses televisions ho retransmetien en directe per internet.

Des de dijous 30 de maig a la tarda, els carrers d'Istanbul no van descansar ni un minut. La plaça Taksim s'havia convertit en l'epicentre d'una protesta constant que es multiplicava a desenes o potser centenars de pobles i ciutats arreu del país, com a la capital Ankara, Esmirna o Adana, i que passava a reivindicar molt més que la no construcció d'un centre comercial al Parc Gezi. Persones de totes les edats, de tots els grups ètnics, dones i homes, cridaven en una mateixa veu "Tayyip istifa!", reivindicant així la dimissió de Recep Tayyip Erdogan, primer ministre turc des de l'any 2003. Exigien demandes concretes a nivell nacional, però també es respiraven crits anti-capitalistes i anhels de llibertat i igualtat

que van més enllà de les fronteres del seu país.

Des d'un primer moment els mitjans de comunicació del país no van donar cap tipus de cobertura ni a les protestes ni a la repressió policial, quan el 2 de juny ja hi havia almenys dos morts, més d'un miler de ferits i 1.700 detinguts segons Amnistia Internacional. Erdogan té el control de la majoria de mitjans de l'Estat i només un canal públic havia retransmès finalment aquell cap de setmana l'exaltació de Turquia.

"No volem aquest sistema a nivell mundial, no només lluitem pel d'aquí"

Golkapts Turkdonmez, un jove turc de 30 anys que va passar la major part dels dies de la revolta a la plaça Taksim, explicava que fins i tot les xarxes estaven sent controlades i filtrades. Divendres 31 va penjar a facebook una fotografia de dos homes enmig de la protesta que incitaven a la resta de manifestants a la violència, advertint que es podia tractar de policies de paisà provocadors d'aldarulls. Passats dos minuts, la foto havia estat bloquejada i censurada. Golkapts explicava que aquesta no és la que alguns mitjans ja han anomenat "primavera turca". Assegura que la situació és molt diferent a la d'Egipte o Tunísia. Tot i que els ciutadans sentien que el seu govern ja no els representa, en moments en què està aprovant decrets i aplicant restriccions, dins una progressiva reforma legislativa de conceptes musulmans, ell pensa que la situació és molt diferent. "Tenim

una bona economia, tenim una indústria forta, hi ha gent que ve cap aquí a buscar feina, tenim garantides moltes llibertats, encara no ens han imposat la xària", comenta. "No vivim en una dictadura, però ja n'estem farts, d'aquest govern. Però aquesta protesta no és només això; el món té un problema, no volem aquest sistema a nivell mundial, no tan sols al nostre país!".

El primer ministre Erdogan, vist com un home de gran ego i actitud superba, ha estat acusat entre l'opinió popular de condicionar el vot de les habitants de zones agràries menys educades, regalant carbó i altres matèries primeres a canvi del vot a l'AKP (Partit de la Justícia i el Desenvolupament), el partit conservador que ell lidera.

Golkapts no és una persona que sovint surti a les manifestacions, sol viatjar, sol fer fotografies i, en general, busca

estar tranquil. Tot i així, aquesta espurna de revolució l'ha agafat al seu país i aquest cop ha volgut sortir al carrer, sense cap mena de dubte. En videoconferència des d'un barri proper al centre d'Istanbul, el jove turc obria la finestra des d'on es podien veure petits grups de gent al carrer, però sobretot t'atordia una mescla de sorolls palpitants; es barrejaven la cassolada convocada diàriament a les 9 del vespre a tot Istanbul, les sirenes i els crits de la gent. Es respiraven aires de grans esdeveniments i fins i tot de victòria, degut segurament a dos motius. Per una banda, el dissabte 1 de juny la policia va deixar temporalment els canons, les armes i els gasos, i es va apartar del conflicte, fet que es va celebrar a la plaça Taksim amb danses i cants plens d'alegria. Per l'altra, semblava que Erdogan, en declaracions als mitjans con-

vencionals, s'hagués fet una mica enrere en la seva posició, tot i que en cap moment parlava d'aturar la construcció del centre comercial i, per descomptat, no ha donat cap resposta a un poble que està exigint la seva dimissió.

Una lluita que havia començat defensant quelcom tan bàsic com els arbres podria convertir-se en la defensa d'una societat més lliure i democràtica, des d'una mateixa veu que acull desenes de cultures, religions i ideologies sota una mateixa bandera, aquest cop la turca. La consciència de lluita social s'havia fet extensiva a tot el país en menys d'una setmana i la resposta de la gent havia estat decisiva. "No sé pas què passarà, tant de bo hi hagi un gran canvi", diu Golkapts abans de penjar.

* Article publicat al web del setmanari Directa el 2 de juny de 2013.

El Frente de Estudiantes Libertarios (FEL) de Xile compleix 10 anys

Manu Garcia

El llibertari de Xile estan de celebració. Es compleixen 10 anys des del naixement en la ciutat de Valparaíso, el 21 de maig de 2003, d'una de les organitzacions del projecte polític llibertari que ha aconseguit major influència a nivell nacional: el Frente de Estudiantes Libertarios (FEL). El FEL sorgeix de la necessitat sentida pels llibertaris de dotar-se d'una eina efectiva i amb projecció nacional per a treballar en el moviment estudiantil i es conforma mitjançant la confluència de diversos grups que venien fent un treball de base i quotidià en universitats i liceus de tot Xile.

El context polític i social en que es desenvolupa l'organització està marcat per l'herència de la dictadura encaçalada pel general Pinochet, dictadura que va comportar un reordenament econòmic al servei de grans grups transnacionals i d'empresaris lligats amb el règim i la supressió dels drets conquistats pel poble en dècades de lluita, per a això va proscriure als seus partits i organitzacions sindicals i socials, va perseguir als seus militants i va construir una nova institucionalitat a la seva mesura.

En el terreny de l'ensenyament la dictadura va impulsar un conjunt de lleis que la van convertir d'un dret en un bé de mercat i van donar pas a un pro-

cés de privatització i segmentació de l'educació a tots els nivells, configurant una educació per a rics i una altra per a pobres.

La Concertació, la coalició de centre-dreta i centre-esquerra que va governar Xile des del plebiscit que va posar fi a la dictadura fins a 2010 (quan davant el seu desgast assumeix el govern novament la dreta), no només va mantenir en el substancial el model educatiu llegat per la dictadura, sinó que ho va perfeccionar i va adaptar, assumint com veritat inqüestionable el dogma neoliberal que el mercat és el millor proveïdor de béns i serveis fins i tot en camps com l'educació, i que el rol de l'Estat havia de ser únicament legislar i regular aquesta activitat econòmica.

Un dels resultats va ser que l'augment en la matrícula universitària a Xile com producte de la seva modernització depenent es va fer fonamentalment per mitjà de l'endeutament dels estudiants i de les seves famílies: el cost mig de l'educació universitària a Xile és dels més cars del món, sent superior a la suma del salari mínim d'un treballador. Un altre va ser la proliferació de centres d'ensenyament superior armats a manera d'empresa de serveis i amb escassa o nul·la preocupació pels estàndards acadèmics i per la continuïtat d'un projecte educatiu més enllà del benefici econòmic a curt termini dels seus inversors.

Contra aquesta realitat excloent és que el moviment estudiantil comença

a aixecar les seves demandes, que s'expressen multitudinàriament en els carrers en successives onades anuals, cadascuna d'elles amb més actors socials involucrats i major profunditat en les demandes: el "mochilazo" l'any 2001 amb modificacions del passatge escolar de transport i a l'accés a l'educació superior com reivindicacions principals dels estudiants secundaris, la "rebel·lió pingüina" (anomenada així per l'uniforme escolar xilè) del 2006, també sostinguda pels estudiants d'institut, arribant a el seu cènit en el 2011 durant l'anomenada "Primavera xilena", que el moviment conjunt de secundaris i universitaris va aconseguir instal·lar en el centre del debat públic els temes fonamentals de l'educació: la seva propietat, la seva gestió, la seva orientació, el seu finançament, la seva relació amb la so-

cietat... amb tal potència i profunditat que va posar en qüestió el conjunt del model imposat durant la dictadura i vigent fins al dia d'avui.

Va aconseguir que el sentit comú girés a l'esquerra i que s'esquerdés el consens neoliberal que dominava la política xilena, obrint debats llargament postergats, com el de la sobirania sobre els recursos naturals del país, fonamentalment de la mineria del coure, des de fa 40 anys en mans de conglomerats privats que deixen en el país una mínima part del seu rendiment. O la inexistència de serveis públics pròpiament dits i de drets socials com l'habitatge, la salut o l'educació, el finançament de la qual, precisament, podria pagar el coure.

En aquest ampli moviment estudiantil i social que dos anys després segueix sacsejant Xile i que tracta de passar a

una etapa superior, del reivindicatiu i el social a la construcció d'alternativa política i la disputa de poder, el Frente de Estudiantes Libertarios, amb 10 anys d'experiència a les seves esquesnes, juga un rol de motor i d'orientació programàtica i estratègica a través del seu treball quotidià i de base i de la direcció, en solitari o en coalició amb altres forces d'esquerra, de nombroses Federacions d'Estudiants en els principals centres d'estudis del país.

A dia d'avui i per dret propi el FEL és no només una força clau del projecte polític llibertari, sinó també un actor rellevant en l'escenari nacional, part del torrent popular que busca les maneres de trencar els dics de la institucionalitat imposada per la dictadura per a obrir els camins i escenaris de possibilitat d'un nou Xile dintre d'una nova Amèrica Llatina.

La falsa façana d'Alemanya: El 1% concentra el 23% de la riquesa

Rafael Poch de Feliu

Alemanya es presenta a si mateixa i a la resta d'Europa com un país sense crisi però en els últims anys els nivells de desigualtat s'han disparat. L'Alemanya que es ven com model per a Europa és un fracàs. En els últims 25 anys el país ha sofert una manifesta degradació en gairebé tot allò que importa a la ciutadania. De ser un país relativament anivellat per al seu context europeu ha passat a ser campió de la desigualtat. El 1% més ric concentra el 23% de la riquesa, al 10% més ric li correspon el 53% i a la meitat més pobre de la societat només el 1%, quan fa deu anys era el 3%. L'Alemanya que es presenta com model conté una involució socio-laboral sense precedents des de la postguerra, amb generalització de la precarietat, una caiguda de dos anys de l'esperança de vida per als més pobres registrada en l'última dècada i una de les taxes de natalitat més baixes del món. La majoria dels alemanys s'ha vist perjudicada per aquest canvi que només la corrupció estructural dels

mitjans de comunicació assoleix fer passar "per model".

Aquesta involució forma part d'un procés mundial que es va iniciar a la fi dels anys '60 a EE UU i es va aplicar després amb Thatcher en el Regne Unit, saltant més tard a Europa amb governs conservadors o socialdemòcrates. El xoc de l'actual crisi està sent utilitzat per a donar un impuls definitiu a aquesta gran desigualtat, social i entre països, que caracteritza al sistema els excessos del qual i ideologia van generar la crisi.

El relatiu 'èxit' alemany en la crisi es mesura en uns indicadors d'atur i de recessió menors que en la majoria dels països d'Europa, i se sosté exclusivament en les exportacions. Alemanya genera la meitat del seu PIB exportant, gràcies a l'euro combinat amb una estratègia de salaris baixos que perjudica als socis europeus. No hi ha a Europa una economia més exposada a l'efecte d'un refredament de la conjuntura global que l'alemanya. El model alemany de relativa bona salut en la crisi no és que no sigui aplicable a altres països, sinó que ha estat possible a costa de la deterioració de la salut dels socis.

L'extraordinari superàvit comercial que Alemanya va assolir en els últims anys va ser col·locat en els més aventurers i immorals negocis financers de països com EE UU, Irlanda o Espanya. Només entre 2005 i 2008, la banca alemanya va concedir a institucions espanyoles crèdits i inversions per valor de 320.000 milions, gran part per a alimentar la criminal bombolla immobiliària postfranquista. Els rescats de països són rescats de deutes de bancs internacionals. El 90% dels diners lliurats 'a Grècia' ha estat destinat a bancs, sobretot estrangers.

Alemanya és avui el principal exportador de la involució socio-laboral a la resta de la eurozona en nom de l'austeritat, que genera més atur i més deute. És una política dissenyada perquè el sector financer cobri íntegrament els seus mals negocis a costa de les classes mitges i baixes europees. Encara que les retallades són les mateixes, els cossos sobre els quals s'apliquen —la grandària dels Estats socials i els seus nivells de cobertura— són molt més vulnerables i els ritmes temporals molt més accelerats.

Al dictat dels bancs

Aquesta política s'imposa amb mètodes opacs i autoritaris que mantenen en secret la identitat dels bancs i institucions endeutades i que arrasen amb tot desig de sobirania.

El resultat d'aquesta política és necessàriament desintegrador per al projecte europeu, l'única bondat històrica del qual —ésser alternativa a la crònica guerra entre nacions europees dels últims segles— s'està transformant en una aliança de petites nacions imperials per a poder seguir sent imperialistes i militaristes en la lluita pels recursos globals del segle XXI.

Aquesta política és doblement desintegradora. Per a Europa, perquè les nacions i els pobles d'Europa no volen formar part d'un club sobre tals premisses. Per al món, perquè els reptes del segle XXI —la crisi de la civilització crematística— són inabarcables amb la vella metodologia imperialista. L'oposició a les veleïtats dominants d'Alemanya —condemnades al fracàs— no és un assumpte de lluita entre nacions, sinó un aspecte del llarg combat social europeu entre reacció i progrés

que interessa a totes les ciutadanes, inclosa, per descomptat, la ciutadania alemanya. La història social europea s'ha escrit sempre així.

* Rafael Poch de Feliu és corresponent a Alemanya de 'La Vanguardia'. Acaba de publicar "La quinta Alemania" amb Carmela Negrete i Ángel Ferrero. Article publicat a la revista Diagonal.

SOCIAL

La manifestació del 29 de juny al Vendrell no ha de ser el final de la lluita contra el feixisme i el racisme que representa PxC, sinó un punt d'inflexió perquè la lluita antifeixista sigui més forta al territori

BALA PERDUDA

Venda i treball segurs

Toni Álvarez

Sí, estem en crisi i el treball és una part important de l'engranatge de la societat, ens agradi o no. Però fins a on hem d'engreixar amb l'esforç dels treballadors la maquinària capitalista? Vull dir, encara que no ens ha quedat clar qui mor a les guerres o conflictes armats?

De vegades sentim com se'ns acaben les paraules o els dies internacionals perquè s'entengui la màxima de Paul Valéry: "La guerra és una massacre entre gent que no es coneix en profit de gent que sí que es coneix però que no es massacren." Un escriptor que sabia bé de que parlava, ell va treballar pel ministeri de la Guerra a la primera guerra mundial, fent parts de batalles tan gloriosos com falsos.

Així un dia llegeixes que, el president de la Federació d'empresaris del metall (Fedeme), Eusebio Gallego, considera "muy negativo" que se "titubee" amb el programa del A400M (avió militar de càrrega) que es fabrica a Sevilla, perquè "cuesta mucho esfuerzo levantar y mantener la industria y si se cae, reactivarla es muy difícil". Ja coneixem com és la sensibilitat de gran part dels empresaris respecte les caigudes, feta a prova de bomba. El cas és que davant dels ajustos, que no retallades, de la despesa militar, el sector metal·lúrgic estatal s'ha revolucionat. No per la pau, no, sinó per la feina. La Federació d'Indústria de CCOO-A ha considerat "muy negativas" les decisions del Ministeri de Defensa en relació a la "reducción" de la despesa militar "que tendrá efectos muy negativos en el empleo industrial de Andalucía". També el secretari general de MCA-UGT-A ha manifestat que tenen previst emprendre accions i mobilitzacions a nivells local, autonòmic i, fins i tot amb una possible vaga a nivell general al juny. El mateix secretari general ha manifestat la seva por a que el govern amagui un pla de viabilitat que suposi "reducir más puestos de empleo".

No penseu que aquesta por de "perdre llocs de treball" és només de sindicats majoritaris. Fa uns mesos el comitè d'empresa de Hegal (ELA, LAB, CGT, USO i UGT), una empresa del grup Aernnova, productora d'aeronàutica militar que participa a l'Eurofighter, l'A400M o l'helicòpter Tigre, va rebatre un ERO amb un informe amb dades extretes del llibre "Mercaderes de la muerte made in Euskadi. La industria militar en Euskal Herria" del col·lectiu antimilitarista Gasteiz-koak. Tal com expliquen des de Gasteiz-koak, aquest comitè d'empresa argumenta que "la empresa sí que tiene carga de trabajo y que, por lo tanto, el ERE es injustificado, ya que la plantilla podría centrarse en la amplia producción militar que señalamos en el libro". Vaja!

Aquest sentiment el va explicar molt bé el grup de rock Maniàtica a la seva cançó "Venta segura" on deien: "El año que viene habrá más tiros, porque... ¿de qué van a comer esas familias, que trabajan en fábricas de armamento? Matándose a trabajar, trabajando para matarse."

Manifestació contra el feixisme i el racisme el 29 de juny al Vendrell

#29JContraelFeixisme

Diversos col·lectius han convocat una manifestació nacional que el 29 de juny recorrerà els carrers del Vendrell contra el feixisme i el racisme i per la convivència. Els convocants, entre qui es troba Unitat Contra el Feixisme i el Racisme, partits, sindicats i col·lectius i moviments socials, difonem la iniciativa sota l'etiqueta #29JContraelFeixisme i volem que la mobilització sigui l'espurna que reactivi la lluita contra el feixisme i el racisme al territori.

Aturar Plataforma per Catalunya

La marxa s'emmarca dins la campanya per frenar l'avanç de la formació feixista i xenòfoba Plataforma per Catalunya, que als darrers comicis municipals va aconseguir cinc regidories al Vendrell. L'objectiu és que aquesta campanya i la manifestació del 29 de juny no siguin el final de la lluita contra el feixisme i el racisme que representa PxC, sinó que sigui un punt d'inflexió i l'oportunitat perquè la lluita antifeixista sigui més forta al territori i compti amb la implicació de totes les forces antifeixistes i antiracistes. A més de la manifestació s'estan fent un seguit de xerrades prèvies. Més informació al blog de <http://29jcontraelfeixisme.blogspot.com>

Manifest #29JContraelfeixisme

Les migracions de les persones en la cerca de millors condicions de vida no són un fenomen excepcional ni recent. La història de qualsevol país o societat està marcada pels fluxos migratoris, en un sentit o en un altre. En les dues últimes dècades hem vist com els països europeus s'han convertit en receptors d'immigració, per, entre altres factors, la pobresa i la manca d'oportunitats en els països d'origen, i també per la possibilitat de prosperar en els països receptors. Així doncs, hem vist com Europa, on durant segles la població emigrava a altres continents – i que avui dia torna a produir-se a causa de la crisi -, ha passat a ser destí de la immigració.

El desmantellament progressiu de l'anomenat "estat del benestar" per part dels successius governs de la Unió Europea, sota la influència de lobbies econòmics, del Banc Mundial i del Fons Monetari Internacional, ha

agreuat aquesta situació. La disminució de, per exemple, les ajudes i subsidis que ha comportat l'aplicació d'aquestes polítiques econòmiques, ha fet créixer la sensació de competència entre les persones novvingudes i la població ja establerta.

La crisi en la qual estem immersos ha permès, a casa nostra i a la resta d'Europa, l'aparició de partits d'extrema dreta, amb un missatge populista i xenòfob, que ha provocat una sensació distorsionada generalitzada sobre els privilegis dels immigrants vers els autòctons, la qual cosa ha generat una degradació de la convivència i un augment de la crispació social. És intolerable que en nom de la crisi es legitimin aquests tipus de discursos i s'encobreixin polítiques que atempten directament contra els col·lectius més desfavorits. No podem oblidar que circumstàncies semblants van permetre l'ascens al poder de Hitler, a Alemanya, i Mussolini, a Itàlia, entre d'altres. Al Vendrell, i al Baix Penedès, com a la resta dels Països Catalans, un dels partits que més bé representa aquesta demagògia ultradretana i xenòfoba és Plataforma per Catalunya (PxC). Des que l'any 2003 aquesta formació aconseguí representació a l'Ajuntament del Vendrell hem pogut observar com any darrere any incrementava suports i vots; fins a arribar als 2328 vots (el 17'5%) a les darreres eleccions municipals del 2011, de tal manera que aconseguiren 5 regidories. La demagògia, les mentides, les amenaces i els rumors han estat el seu tret característic des de la seva irrupció. PxC ha crispat la convivència al municipi vendrellenc, aprofitant el descontentament social per atacar els més dèbils i aconseguir benefici electoral.

La competència per aconseguir una part d'aquesta massa de vots ha provocat que altres partits hagin adoptat

parts d'aquest llenguatge contra la immigració, i així contribuint a la normalització del discurs de la formació xenòfoba. Pel que fa al cas destacat del Vendrell, en l'anterior legislatura, CiU es va reunir assiduament amb PxC, per tal de pactar punts tan importants com els pressupostos municipals i, després de les darreres eleccions municipals de 2011, fins a l'últim moment, la formació va estar oberta a un possible pacte de govern amb la formació racista i feixista.

Aquesta normalitat institucional també ha provocat que bona part de la societat civil vendrellenca, excepte en moments puntuals, hagi mostrat una actitud cada cop més passiva pel que fa a la presència de regidors i regidores d'extrema dreta al consistori. La formació xenòfoba no ha limitat la seva expansió al Vendrell. A altres municipis del Baix Penedès, com L'Arboç, amb un 5'07% dels vots, i Santa Oliva, amb un 5'55%, també han estat a punt d'aconseguir representació. Cal destacar que en aquest darrer municipi presentaven com a cap de

presència de Via Democràtica, escissió de PxC, que també es va presentar al Vendrell (2'02%) i Calafell (3'69%) i Bellvei (1'12%).

És l'hora de dir que ja n'hi ha prou, i de demostrar que volem una societat justa i cohesionada on tothom hi té cabuda. És l'hora de mobilitzar-nos per expressar el rebuig del nostre país i de la nostra ciutat al racisme i al feixisme, que només genera desigualtat i violència. És el moment de posicionar-se i deixar de mirar a un altre costat, ja que la nostra indiferència dona força a les organitzacions racistes i feixistes com PxC.

Per això, les entitats sota signants convoquem tots els vendrellencs i vendrellenques, així com a la resta dels Països Catalans, a manifestar-se pacíficament el dia 29 de juny de 2013. Aquesta jornada de mobilització, així com les setmanes prèvies, han de ser l'espurna que reactivi la lluita, al nostre territori, contra el racisme i el feixisme.

Diem no al racisme, no al feixisme, no a PxC. No passaran!

Centres d'internament: la presó de qui no té papers

Meritxell Freixas Martorell

El passat mes de maig dues delegacions —una de jutges i fiscals; i una altra d'eurodiputats, membres d'organitzacions i periodistes— havien de visitar els centres d'internament per estrangers (CIE) de Barranco Seco (Gran Canaria) i Aluche (Madrid), respectivament. En el cas dels 24 jutges i 5 fiscals, va ser el Ministeri d'Interior qui va denegar l'entrada al centre. Pel que fa al grup d'eurodiputats, ONG i mitjans de comunicació, la negativa va afectar les organitzacions i periodistes i va limitar l'entrada exclusivament a tres europarlamentaris i a un diputat de l'Assemblea de Madrid. L'opacitat i arbitrarietat que envolten la gestió dels centres, així com les reiterades denúncies per violació dels drets dels interns posen en dubte que es tracti d'instruments orientats a l'execució d'una sanció administrativa: l'expulsió; i més aviat s'entenen com presons administratives. La falta de transparència s'agreuja per la manca de normativa aplicable pels propis CIE ja que no es regulen de forma específica i cada centre aplica el seu propi reglament.

Un cop entren al CIE, els nouvinguts queden sota la cura i custòdia de la policia, que s'ocupa tant de la vigilància interna com externa de centre. A part del metge o metgessa, la infermera i el personal de neteja i manteniment, la resta de treballadors del centre són agents policials “que no tenen ni la formació ni les ganes de custodiar aquestes persones”, afirma la investigadora de l'Observatori del Sistema Penal i de Drets Humans de la Universitat de Barcelona i membre de la Plataforma Tanquem els CIES, Cristina Fernández. A diferència dels centres penitenciaris, als CIE no existeix un cos funcional propi, fins i tot el director del centre és un policia que, tal i com recull la Llei Orgànica d'Estrangeria 14/2003, “té competència per adoptar les mesures necessàries per assegurar l'ordre i la correcta convivència entre els estrangers i assegurar el compliment dels seus drets, així com la im-

posició de mesures als interns que no respectin les normes de correcta convivència o el règim intern”.

La terbolesa existent entorn al funcionament dels centres d'internament ha estat criticada i denunciada per part de les entitats de la societat civil, organismes internacionals i institucions nacionals com el Defensor del Poble i la Fiscalia General de l'Estat.

En l'àmbit internacional, el Comitè Europeu per la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa (CPT) va fer públic el passat mes d'abril l'informe de la seva visita a comissaries, presons i CIES de l'Estat Espanyol i Catalunya la primavera de 2011. Els delegats del CPT van plasmar una vintena de recomanacions en un document que critica diverses formes d'actuació de la policia —Mossos d'Esquadra i Policia Nacional. En relació als CIES, el document assenyalava textualment: “El CPT recomana que les autoritats espanyoles revisin les condicions materials i el règim als centres d'Aluche (Madrid) i Zona Franca (Barcelona), així com a d'altres CIE, per tal d'assegurar que aquests centres responen a un ambient menys restrictiu. Així mateix el Comitè reitera la recomanació dirigida a les autoritats espanyoles per tal que assegurin la ràpida obertura d'una investigació adequada quan existeixin motius per suposar que la policia hagi pogut perpetrar maltractaments”.

Precisament el 12 de maig un nou episodi de vulneració de drets va esclatar al CIE de la Zona Franca. Segons testimonis dels fets, la Policia Nacional van agredir una persona d'origen gambià a les dutxes del centre. Quan, 48 hores després, els advocats que assessoren els interns del CIE van interessar-se per aclarir els fets i oferir assessorament i assistència al suposat agredit, el gambià ja havia estat expulsat al seu país d'origen. Els agents policials, en canvi, van negar els maltractaments i van justificar l'actuació policial per l'actitud agressiva dels interns.

Segons l'informe *Atrapados tras las rejas*, publicat enguany per l'organització madrilenya Pueblos Unidos, “són freqüents les queixes dels interns per maltractaments tant

durant el període d'internament —a les cel·les d'aïllament— com durant el procés d'expulsió”. El document detalla la presentació d'una desena de queixes a diverses instàncies —Defensor del Poble, Jutjat de Control del CIE, Jutjats de Guàrdia i Ministeri de l'Interior— per abusos físics i verbals als interns durant el 2012.

El període d'internament al CIE està profundament marcat pel sentiment d'incertesa: “Dins el centre hi ha el no-res. Només l'espera per ser expulsat, sense saber ni on ni quan seran repatriats”, explica Cristina Fernández. “A part de totes les restriccions,

la brevetat de les visites que reben, les condicions en què viuen els interns i la criminalització que pateixen, pateixen un sentiment d'incertesa constant, de no saber què els passarà ni quan”, continua Cristina Fernández.

Les expulsions als països d'origen s'executen mitjançant avions militars, vols xàrter i també a

través de companyies comercials per a les repatriacions individuals. Tal i com explica Iker Barbero González a la seva tesi *Hacia modelos alternativos de ciudadanía: un análisis socio-jurídico del movimiento 'Sinpapeles'* (2010), “a Espanya tres companyies es reparteixen aquest tipus de vols segons el destí i la nacionalitat dels deportats. Iberworld s'ocupa majoritàriament dels trasllats a països asiàtics; Air Europa dels dirigits a l'Europa de l'Est i Swiftair, al Magreb i a països subsaharians. Aquesta última fins i tot compta amb un programa específic de deportacions anomenat Prodepor”. El programa compta amb unes mesures de seguretat excepcionals. L'article de Luís Calvo (2006), *Vuelos de la miseria*, en descriu algunes: “tota la tripulació és masculina, no s'informa als immigrants del destí del vol, les finestretes romanen abaixades i els passatgers emmanillats durant tot el trajecte, i hi viatgen dos policies per cada persona expulsada.”

Les deportacions són un gran negoci per les empreses i companyies privades per les quals l'Estat és un client excepcional. L'informe *La vida en la frontera: internamiento y expulsiones* (2008) editat pel col·lectiu Espai per la Desobediència a les Fronteres, “cada hora de vol en un avió ATR, de 68 places, costa uns 2.700 euros. Si l'aparell és un MD, que admet fins a 167 passatgers, el preu puja fins als 6.000 euros”. Segons Cristina Fernández, “les expulsions com a forma de gestió de la immigració són una de les característiques principals de les polítiques

migratòries de la Unió Europea”. L'instrument mitjançant el qual des d'Europa es legitimen aquestes expulsions és a través de la Directiva de Retorn (2008) o Directiva de la Vergonya, que normalitza l'expulsió com a fórmula per gestionar la immigració i a més estableix els 473 els centres d'internament europeus com a institucions a través de les quals es porta a terme l'expulsió.

Les mesures de la Unió Europea apunten a utilitzar les seves polítiques migratòries com a mecanismes d'ajust dels mercats laborals europeus. “Són polítiques enfocades a la producció; que vinguin els que ens calen per cobrir llocs de treball que ens falten”, critica Cristina Fernández. Tal i com reflecteix l'informe *Voces desde y contra los CIE* (2009) editat per SOS Racismo de Madrid, Médicos del Mundo de Madrid i Ferrocarril Clandestino, “en un context de crisi com l'actual, les mateixes persones que van proporcionar un superàvit a la Seguretat Social i van esdevenir un pilar fonamental del creixement econòmic, ara són el focus principal per concentrar les polítiques de retorn”.

El context d'estancament econòmic actual es regula, entre altres mesures, a través de l'expulsió d'un excedent de mà d'obra que, fa uns anys, va contribuir a engrair les butxaques d'empreses nacionals i transnacionals, sobretot del sector de la construcció. Les polítiques espanyoles i europees han obviat el dret de les persones a circular lliurement i a escollir on establir-se.

Ja hi tornem a ser, ara els anarquistes!

Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya

En aquesta societat mig de l'espectacle mig de la por i el pànic en què hi vivim, cada vegada estem més acostumats/des a despertar-nos amb notícies que els Mossos d'Esquadra han assaltat alguna casa i han detingut a algú que posteriorment anirà a la presó. I també estem cada vegada més indignats/des quan ens arriben detalls de les proves i arguments que, suposadament, avalen aquestes detencions i empresonaments. Durant el darrer any i escaig n'hem tingut massa exemples: membres d'un sindicat d'estudiants, una anarcosindicalista, joves independentistes i llibertaris han passat per la presó per fets relacionats amb la vaga general del 14-N del 2012. I sempre n'han acabat sortint, ells amb uns dies de la seva vida robats i nosaltres amb la sensació de viure una gran mentida quan hem llegit les acusacions que se'ls feia.

El passat dimecres 15 de maig, segon aniversari d'una mobilització que va donar la volta al món i va omplir els carrers i places de milers de persones, ens vam tornar a despertar amb notícies dels Mossos d'Esquadra trencant portes i regirant locals. Aquest cop li va tocar a l'Ateneu Llibertari de Sabadell, seu a la ciutat vallesana de la CNT-AIT, i punt de trobada de tantes lluites. Com havia estat el 15-M dos anys abans. I també els va tocar el rebre a cinc joves a qui, per les seves opinions en diverses xarxes socials i la seva participació en algunes manifestacions, se'ls ha aplicat la legislació antiterrorista i, finalment, l'Audiència Nacional els ha enviat a la presó madrilenya de Soto del Real. Més enllà de l'escorcoll, les destrosses i la sostracció de materials de l'Ateneu Llibertari i l'empresonament dels cinc joves, l'operació policial ha tornat a la societat de l'espectacle. A l'escarni públic sense proves. A la criminalització. En aquest cas les víctimes triades per a l'escarni públic han estat, en un genèric, els anarquistes.

Fora de l'espectacle, però, les víctimes reals de tot plegat som també el conjunt de la societat, que assistim al circ i observem, amb una certa resignació,

com amb l'excusa de la seguretat salten pels aires drets i llibertats, com ara el de la presumpció d'innocència i la llibertat d'expressió. De nosaltres

depèn que aquest procés sigui o no reversible. Des d'aquí fem una crida a fer-ho possible. Barcelona, el 22 de maig de 2013.

Què volen aquesta gent? La CGT davant l'onada repressiva del 15 de maig a Catalunya

Secretaria d'Acció Social CGT Catalunya

El 15 de maig vam observar com, coincidint amb el segon aniversari del 15-M, l'Estat promovia una successió d'episodis repressius contra espais de lluita social i de construcció d'alternatives. - La masia de Can Piella, entre Montcada i Reixac i Santa Perpètua de la Mogoda, era un espai alliberat a la immobiliària Grupo Alcaraz. Un grup

de persones hi construïen un projecte d'agricultura comunitària i ecològica. Ahir, després de moltes hores de resistència i mesos de lluita, diverses dotacions de la BRIMO el van desallotjar. - Al matí els i les habitants de l'edifici ocupat per la PAH a Salt per donar vivenda a persones desallotjades de casa seva van observar com se'ls tallava l'aigua. Ho van fer operaris protegits pels mossos d'esquadra. Se'ls privava així d'un recurs absolutament necessari per la neteja i la higiene, per la preparació d'aliments,

pel consum... en definitiva, per viure. - També a Sabadell la policia es va fer present, en aquesta ocasió sota les ordres de l'Audiència Nacional. Ho va fer entrant a l'Ateneu Llibertari de Sabadell que, alhora, ho és dels nostres companys del sindicat CNT-AIT en aquesta ciutat i un lloc de reunió de molts col·lectius. El registre s'ha fet sense mostrar cap ordre judicial i aparentment ha coincidit amb la detenció de cinc persones acusades de ser de l'organització "Bandera negra" que no existeix a Catalunya. pel que sembla seran o han estat traslladades

a Madrid en aplicació de la legislació antiterrorista, tantes vegades denunciada pels organismes defensors dels drets humans per la indefensió que genera i la cobertura que dona a tortures i tractes degradants. Des de la CGT de Catalunya exigim que s'aturi immediatament la repressió. Exigim que s'aturin immediatament aquestes demostracions de força d'un sistema econòmic, social i polític cada cop més qüestionat per amplis sectors de la població. Volem mostrar la nostra solidaritat cap a les persones i col·lectius afectades

per aquesta repressió i demanem la immediata posada en llibertat dels i les detingudes. Animem també a la lluita contra les injustícies, a la resistència contra els abusos del Poder i, especialment, a la construcció d'alternatives, en el dia a dia, pas a pas, però amb la ferma voluntat de continuar creant una societat lliure i justa. La repressió no ens traurà ni les conviccions ni la força per a fer-ho. Cridem, també, a la participació en les diferents iniciatives que es deriven en contra d'aquests nous cops repressius.

Rereguarda en Moviment davant l'empresonament de 5 persones ordenat per l'Audiència Nacional: el túnel del temps

Rereguarda en Moviment, plataforma solidària contra la repressió <http://rereguardaenmoviment.org/>

L'operació del jutge Pedraz de l'Audiència Nacional contra cinc persones que han estat empresonades, amb acusacions de pertinença a banda terrorista i enaltiment del terrorisme, ens catapulta directament a la més rànica foscor dels anys 60 del segle passat. En una fase de desmantellament del poc estat social que teníem, d'espoli continuat dels recursos del país per part dels especuladors nacionals i internacionals, de corrupció extrema de les castes polítiques i de les institucions sortides de la transició franquista, d'atac generalitzat als drets elementals, d'empobriment accelerat

d'estrats cada vegada més amplis de la població, d'insults reiterats a la diversitat -tant d'opcions sexuals com cultural, lingüística i nacional-, d'inculcació del dret fonamental de les dones a decidir sobre el propi cos, els òrgans repressius recuperen sense complexos els seus orígens. Tenim així una delegada del govern que condecora ex combatents dels exèrcits nazis -inaudit en l'entorn europeu, on directament seria considerat un fet delictiu- i un tribunal especial, l'Audiència Nacional (abans es deia TOP, Tribunal de Orden Público) que empresona anarquistes basant-se en el fet de considerar-los presumptes autors d'uns comentaris -com "sin armas no hay revolución" o "o sobran políticos o falta gasolina"- i imatges publicats al Facebook. També la posada en escena posterior

als escorcolls i detencions és digna del règim: una tauleta amb material incautat que inclou peces de roba, martells, claus i un llibre de recuperació de la memòria històrica, a més de "perillosos" petards i tiraxines. Res de nou, ja que les estructures de poder en descomposició solen organitzar aquesta mena de muntatges per distreure l'opinió pública amb la creació de falsos enemics interns i per atemorir els sectors -cada cop més nombrosos- de dissidents i crítics amb el sistema. Aquesta vella recepta s'aplica, amb absolut menyspreu cap a la proporcionalitat i els fets, al nou àmbit d'expressió i comunicació social representat per internet i les xarxes socials. El missatge és clar, i sona a advertència mafiosa: us vigilem a tot arreu i estem disposats a mobilit-

zar tots els recursos que calguin per castigar fins i tot les simples declaracions d'intencions de bel·ligerància envers l'actual status quo. Així, qualsevol moviment transgressor al carrer el titllen d'acció violenta, de kale borroka, d'estratègia de guerrilla urbana, però posar una mordassa a les xarxes socials i constituir la figura del "terrorisme de Facebook" és un nou gir de rosca repressiu -un altre...- que aprima encara més aquesta raquítica democràcia i ens aboca a una situació intolerable. L'operació de l'Audiència Nacional, sumada a la contemporània petició de la Fiscalia de condemnes de fins a 5 anys i mig de presó i 7.500 euros de multa per a cadascuna de les inculpades per l'encerclament del Parlament de Catalunya el 15J, suposa, per a ells, un pas més en la consolidació de

la seva impunitat i, per a nosaltres, un atac a les nostres llibertats i una amenaça. La resposta dels moviments i de la societat civil no pot ser altra que la solidaritat i la ferma repulsa d'un marc legislatiu -que serà encara més repressiu amb la reforma del Codi Penal impulsada per Ruiz Gallardón- que permet i afavoreix aberracions com aquestes. Llibertat per a les 5 persones anarquistes detingudes! Absolució de les persones encausades pels fets del Parlament de Catalunya del 15J! Absolució de les persones encausades durant la vaga general del 29M! Solidaritat activa entre les que lluiten! No a la deriva repressiva de l'Estat i dels seus cossos armats! 20 de maig del 2013

Informe sobre la situació de la tortura el 2012 a l'Estat espanyol

Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura
<http://www.prevenciontortura.org>

El 13 de maig al Col·legi d'Advocats de Barcelona, la Coordinadora per la Prevenció i Denúncia de la Tortura (CPDT), formada per 47 associacions i col·lectius de tot l'Estat espanyol, va presentar el seu novè informe anual sobre la situació de la tortura a l'Estat espanyol, referit a l'any 2012.

Les dades generals de l'informe ens parlen que 851 persones van denunciar haver patit algun tipus de tortura i/o maltractaments a tot l'Estat en 288

situacions diferents. Jorge del Cura, portaveu estatal de la CPDT, va posar èmfasi en que aquestes dades es reparteixen al llarg de tot el territori estatal, afecta nombrosos col·lectius i és practicada per tots els cossos policials. Va destacar-ne les agressions realitzades contra persones que participen de mobilitzacions socials, que sumen un total de 102 situacions en què 591 persones van denunciar algun tipus d'agressió, de les que 53 van ser periodistes que estaven informant, precisament, de les intervencions policials.

A continuació, Begoña Casado va presentar les dades recollides per la CPDT corresponents a Catalunya, en què 141 persones van denunciar haver patit al-

gun tipus de maltractament en 53 situacions. Després de desglossar les dades per diferents col·lectius afectats (destacant que també a Catalunya la majoria de les denúncies, afectant a 100 persones, van tenir lloc durant mobilitzacions socials), la portaveu catalana va ressaltar la idea que la criminalització dels moviments socials està portant a construir la idea que la població és l'enemic, a més de certificar la impunitat de les forces policials durant aquestes intervencions. Va finalitzar la intervenció Carlos Hernández, portaveu de la CPDT a Euskal Herria, que va valorar les dades d'aquest territori, en el qual 68 persones van denunciar tortures o maltractaments en 29 situacions diferents. Va destacar

entre d'altres la mort d'Iñigo Cabacas per l'impacte d'una pilota de goma disparada per l'Ertzaintza l'abril de 2012. Els tres portaveus van fer nombroses referències a l'informe de la CPT del Consell d'Europa sobre la seva visita de 2011, fet públic el passat dimarts 30 d'abril, en què es dona veracitat a nombroses de les denúncies que la pròpia CPDT va fer públiques en el seu informe l'any passat, a més de denunciar nombroses situacions irregulars en diferents presons i comissaries de les que sol·licita solució i informació. Us podeu descarregar l'informe a <http://www.prevenciontortura.org/wp-content/uploads/2013/05/INFORME-CPT-2012-final.pdf>

Querella criminal contra tres alts càrrecs de Salut de les Illes Balears per la mort d'un senegalès sense targeta sanitària

Redacció

Drets Humans de Mallorca i la CGT consideren que la negligent atenció mèdica rebuda per Alpha Pam podria constituir els delictes de prevaricació, coaccions, homicidi imprudent i denegació discriminatòria d'una prestació de caràcter públic.

L'associació Drets Humans de Mallorca i CGT de les Illes Balears van decidir presentar una querella criminal contra tres alts càrrecs de la Conselleria de Salut de les Illes per la mort el passat 21 d'abril d'Alpha Pam, el jove senegalès sense targeta sanitària que no va rebre l'atenció mèdica adequada. La querella es dirigirà contra el director de l'Hospital Comarcal d'Inca, Fernando Navarro; el director de l'IB-

Salut, Miquel Tomàs; i el director general de Salut Pública i Consum, Luis Rafael Santiso. El text demanarà que se'ls imputin els delictes de prevaricació, coaccions, homicidi imprudent i denegació discriminatòria d'una prestació de caràcter públic.

El real decret legislatiu que expulsa del sistema estatal de salut els immigrants sense papers té excepcions, com ara que s'hauria d'oferir assistència mèdica en cas d'urgències greus, com el cas Pam. Per aquest motiu, la querella de Drets Humans i la CGT veu un delictes de prevaricació.

Alpha Pam, de 28 anys, va morir el 21 d'abril a casa seva de tuberculosi. Tot i que va acudir per primera vegada a l'Hospital d'Inca el 25 de febrer, no va rebre una assistència adequada ni tampoc li van fer les proves radiològiques

que va reclamar per la persistència de les seves molèsties pulmonars. Pam, que residia a l'Estat espanyol des de feia vuit anys, no tenia targeta sanitària i va haver d'abonar en dues ocasions una factura del sistema públic de salut de les Illes.

El cas va generar un fort escàndol polític, amb peticions de dimissions incloses, ja que va servir per destapar que als hospitals de la xarxa pública existien fulls de compromís de pagament que havien d'omplir i assumir els estrangers sense cobertura, segons el decret d'apartheid sanitari impulsat pel govern espanyol. El conseller de Salut, Martí Sansaloni, va ignorar les peticions de dimissió que li ha fet tota l'oposició al Parlament de les Illes, tant PSIB-PSOE com Més, per la negligent atenció a Pam.

Contra l'extrema dreta, sigui quina sigui la seva bandera

Unitat Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR)

Des d'Unitat Contra el Feixisme i el Racisme alertem del perill que no es rebutgi amb contundència tota formació d'extrema dreta, volem alertar del perill de la participació d'organitzacions identitàries o d'extrema dreta en actes catalanistes i independentistes.

Des d'Unitat Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR) vam tenir coneixement que el Memorial Germans Badia organitzava un acte commemoratiu, el passat 28 d'abril, al mateix lloc on foren assassinats aquests germans. A la difusió de l'acte es podia llegir com aquest comptava amb l'adhesió i suport d'Unitat Nacional Catalana (UNC), grup identitàri català considerat per molts d'extrema dreta. Aquesta participació s'ha convertit en massa típica; UNC també va ser acceptada com a organització convocant de la

última Diada de l'11 de Setembre.

Molts elements ens porten a considerar UNC una agrupació racista i xenòfoba: els cartells amb el text "Prou immigració" que publiquen a la seva web; reflexions com "... Els catalans no podem substituir. No vull anar a l'extrem de la puresa absoluta, però sí que cal tenir almenys un progenitor català, per ser-ho. (...) El xarnego simplement se l'expulsa (...) Tan se val si l'integrat no és considerat català. Ja trobarà una parella catalana amb la que tenir descendència, la qual podem considerar catalana." ("Qüestió d'identitat", Joan Planella i Costa, UNC Empordà). A més a més, se li atorga l'ús del símbol "33" com inicials de Catalunya Catalana, com els nazis utilitzen el "88" que significa "Heil Hitler" i es relaciona el seu líder, Xavier Andreu, amb la formació CEDADE, organització nazi en la que també militava Pedro Varela, propietari de la Llibreria Europa.

Davant aquests fets, des d'UCFR, com moviment de lluita contra el feixisme

i el racisme a la nostra societat, volem manifestar que:

- Mantenir actituds tolerants vers alguns grups d'extrema dreta o que fan apologia del discurs de l'odi racial, sigui quina sigui la seva bandera, suposa un gran perill per la seguretat de la nostra societat.

- Com persones i organitzacions implicades en la lluita antifeixista, hem d'estar alerta per frenar les intromissions de representants del feixisme. Aquest té moltes cares, i el més perillós és el que no es deixa veure clarament. Cal rebutjar amb contundència qualsevol vinculació amb l'extrema dreta, el racisme i el feixisme, quan aquestes relacions s'identifiquen. D'altra manera, estem legitimant la difusió del discurs de l'odi.

- Tot i que l'extrema dreta catalanista sigui molt minoritària, cal prendre les mesures necessàries perquè no creixi. Per aquest motiu, UCFR treballarà per estendre la consciència del perill, i per crear un consens en el sentit de

no deixar espai per a aquest ni per cap altre tipus de feixisme.

En resum, des d'UCFR volem deixar palès el nostre compromís amb la lluita contra l'extrema dreta, sigui quina sigui la seva bandera.

DINAMITA DE CERVELL

L'Ateneu Enciclopèdic Popular. Una injustícia pendent de reparar

**Ateneu Enciclopèdic Popular -
Centre de Documentació Històrica
i Social**

[http://www.ateneuencicopedi-
cpopular.org/](http://www.ateneuencicopedi-
cpopular.org/)

Un manifest que repassa totes les anades i vingudes, tots els mareigs institucionals patits per l'Ateneu i que confirma la nostra determinació en continuar lluitant per recuperar allò que li fou expropiat a la classe obrera d'aquesta país. Acabar amb la cultura obrera... a base de burocràcia. Tornem a la càrrega amb la denúncia de l'incompliment del conveni que havia de dotar de una seu digna l'Ateneu Enciclopèdic Popular i el seu importantíssim fons documental, testimoni de la cultura i les lluites de la classe obrera.

Manifest

L'Ateneu Enciclopèdic Popular (AEP) de Barcelona fou fundat l'any 1902 per dos obrers, Eladi Gardo i Josep Tubau, i un estudiant de 22 anys, Francesc Layret, a la casa d'aquest últim. Posteriorment, l'AEP va establir la seva seu al Carrer del Carme nº 30 on ocupava 4 pisos, de més de 100 m2 cada un, i els baixos. A més, disposava d'un pis al carrer Portaferri, d'un xalet a la Molina, espoliat pels falangistes i avui ocupat per la Generalitat, i d'un terreny a les Rambles cantonada amb Pintor Fortuny, on actualment hi ha un hotel. Comptava amb una important biblioteca i amb diverses seccions – Literatura i Belles Arts, Economia, Naturista, l'Escola Nocturna d'Estudis Mercantils i d'Idiomes,...- on els socis realitzaven les seves activitats, tenint en total més de 25.000 afiliats. Constituïa un espai en el que els treballadors trobaven una cultura popular de qualitat i alternativa a

la burgesa, sent sostingut pels propis obrers amb la seva dedicació i quotes, junt amb estudiants i professionals que aportaven els seus coneixements. Formaren part de l'AEP un ampli ventall de persones de gran capacitat i significació ciutadana, com Layret, Companys, Joan Bastardes, Jaume Aiguader, Josep M. De Sucre, Angel Pestaña, Joan Salvat Papasseit, Joan Amades, Salvador Seguí, Victor Colomer, Amadeu Hurtado, Joaquim Maurin, Jaume Serra Hunter, J.P. Fàbregas,....

L'AEP va tenir un paper prominent en l'orientació de la vida ciutadana. Va realitzar nombroses campanyes: en defensa dels drets dels treballadors i dels ciutadans, contra la guerra i el militarisme,... Organitzà un gran nombre de debats i conferències amb aportacions ben diverses de tots aquells que tenien alguna cosa a dir per enriquir la cultura catalana. També promogué altres tipus d'activitats culturals, com el recital poètic de Federico García Lorca i Margarita Xirgu al teatre Barcelona que es va fer per celebrar la reobertura de diversos ateneus obrers llibertaris clausurats a conseqüència de la revolució d'Astúries de 1934. Arrel d'aquest recital Lorca escriví l'endemà una emotiva carta als seus pares en la que explicava com es desenvolupà l'acte que va congrega a milers de persones, dins i fora del teatre. Lorca conclou dient: "Ha sido el acto más emocionante de toda mi vida".

L'AEP desenvolupà la seva activitat fins que les tropes franquistes el van ocupar el mateix 26 de gener del 1939, sent el primer indret no institucional que ocuparen les tropes franquistes comandades pel general Yagüe. S'expropià el seu patrimoni, i els seus arxius juntament amb els llibres de la seva biblioteca van ser cremats a les Rambles.

Des d'aquesta data i durant els casi

quaranta anys que durà la cruenta dictadura franquista l'AEP deixà d'existir.

El 1977, a partir de l'esforç d'un reduït nombre de persones, l'AEP renaixia de nou disposat a rescatar la memòria no tant sols de l'Ateneu, si no també la de tot un poble que havia lluitat contra el feixisme i que en determinants moments havia estat capaç de vèncer-lo, i disposat a continuar la tasca cultural i pedagògica que l'AEP havia realitzat durant el període 1902-1939. Després del incendi del local de Reina Amalia, s'ubicà primer al carrer Montalegre 5 i després al Passeig de S. Joan 26, sempre en condicions precàries i de forma provisional. Avui compta amb més de 200 socis.

L'Ateneu ha realitzat una important tasca de recuperació de la Memòria Històrica. Com a Centre de Documentació Històrico-social disposa en l'actualitat de milers de documents i publicacions – més de 12.000 capçaleres- recuperats durant els darrers trenta anys, que ha anat classificant i arxivant, i d'uns 30.000 llibres, constituint avui una font imprescindible de consulta per tot aquell que investigui sobre el moviment obrer o la cultura popular a Catalunya.

A més ha desenvolupat alhora una intensa activitat pedagògica i cultural, amb la realització de nombrosos actes: conferències, debats, recitals poètics, presentacions de llibres i de documentals, exposicions itinerants, com la de Ferrer i Guardia, la de l'efervescència social dels anys 20, la de la premsa llibertària en la clandestinitat,...

I també ha participat activament, junt amb altres col·lectius i individus, en projectes ciutadans com el de "Repensar Barcelona", el DVD "la ciutat suplantada", etc.

Amb el fi de la Dictadura constituïa una qüestió d'elemental justícia que l'espoli que patí l'AEP fos reparat amb el màxim de rapidesa. Però més

de 37 anys després de la mort del Dictador i més de 34 d'haver-se aprovat l'actual Constitució, l'espoli encara no ha sigut ni mínimament reparat, malgrat les nombroses gestions realitzades.

Gestions que s'iniciaren en la etapa en la que Narcís Serra fou Alcalde de Barcelona i que en els darrers anys s'han intensificat. Així des del 2004 l'AEP manté converses amb els regidors de Ciutat Vella, Carles Martí i Itziar González, i amb el Cap dels arxius de la Generalitat, Ramón Albert. L'octubre del 2006 presentà un manifest reclamant la restitució del seu patrimoni, manifest que es presentà primer al CCCB i posteriorment a altres entitats com l'Ateneu Barcelonès. L'Any 2008, envià una carta, en la que exposava la seva situació i les seves reclamacions, a l'Alcalde de Barcelona, al Conseller de Cultura de la Generalitat i al President del Parlament de Catalunya, i el professorat del Departament d'Història Contemporània de la UB va enviar una carta al Conseller de Cultura recolzant les demandes de l'AEP. El 2009, l'AEP envià una carta, similar a l'anterior, a tots els partits polítics amb representació institucional.

Finalment, en el Ple Municipal del Districte de Ciutat Vella del 3 de març del 2009, a proposta d'ERC i recolzat per tots els partits polítics excepte el PP que es va abstenir, es va prendre l'acord de proporcionar a l'AEP un local estable i de considerables dimensions on poder desenvolupar les seves activitats, en el barri del Raval.

Aquest acord del Ple però no s'executà durant el darrer mandat, tot i que el President del Districte, senyor Carles Martí, si va comprometre explícitament en la seva resposta a la interpel·lació que feu l'AEP en la Audiència Pública del 9 de març del 2010. Davant el persistent incompliment de l'execució de l'acord l'AEP formulà una segona interpel·lació en l'Audiència Pública del 10 de març del 2011. El mandat finalitzà sense que ni tant s'hagués establert un calendari ni s'hagués concretat un local. Arrel de la segona interpel·lació, l'Excm. senyor Jordi Hereu Bhoer, en nom i representació de l'Excm. Ajuntament de Barcelona i el senyor Manel Aisa Pàmols en nom i representació de l'Ateneu Enciclopèdic Popular en la seva qualitat de President, amb data de març del 2011, signaren un Protocol de col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Ateneu Enciclopèdic Popular per a la cessió d'us d'un local, en el que entre d'altres extrems s'especifica que: "L'Ajuntament de Barcelona, en el

termini màxim de dos anys, a comptar des de la signatura del present Protocol, oferirà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular un local per a la instal·lació de la seva Seu i desenvolupar les finalitats que li son pròpies." ... "El local que s'oferirà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular reunirà les condicions necessàries perquè aquest pugui desenvolupar en condicions adequades les seves activitats tant ateneístiques (conferències, debats, recitals, exposicions, documentals, etc.) com arxivístiques i de consulta pública." ... "Aquest local haurà de disposar d'una superfície útil compresa entre els 750 m2 i els 1000 m2. El local haurà de disposar com a mínim de planta baixa."

A data d'avui però, apunt de superat el plaç màxim establert en el Protocol, tot i les converses que s'han mantingut amb l'Ajuntament, aquest no ha ofert cap local que s'ajusti a les condicions establertes en l'esmentat Protocol, el que representa un altre flagrant incompliment, per part de les autoritats municipals, dels acords a que s'ha compromès l'Ajuntament de Barcelona.

Amb tot plegat, queda palès que els representants de les institucions que disposen de la capacitat per reparar, encara que sigui parcialment, l'espoli que patí l'AEP, els hi manca la voluntat política per fer-ho. I d'aquesta manera no fan més que consagrar una flagrant injustícia, un greuge, que en aquest cas concret és d'allò més punyent, donat que l'AEP va contribuir de forma important a conformar l'ànima d'aquella Barcelona que el 19 de juliol del 1936 fou capaç de vèncer l'exèrcit que es va aixecar per imposar el feixisme.

Sembla talment, com si avui encara estigués vigent la consigna de guerra del general Mola: "Hay que acabar con la cultura obrera". Consigna que el mateix 26 de gener del 1939 el general Yagüe aplicà amb diligència a l'AEP.

L'anarquisme, fet diferencial català

Jordi Martí Font

Poques vegades abans l'aparició d'un llibre m'havia suposat una dosi d'alegria tan gran com aquest “L'anarquisme fet diferencial català” de Xavier Díez, publicat per Virus Editorial dins la seva col·lecció Folletos el passat 23 d'abril. Xavier Díez és doctor en història contemporània, llicenciat en filosofia i lletres i postgraduat en pedagogia terapèutica i estudis de dret, a més d'un dels coneixedors més reputats que ara mateix tenim als Països Catalans sobre el món llibertari i la cultura anarquista. Els seus coneixements els ha transformat en nombroses publicacions i llibres, especialment referits a l'anarquisme individualista, el corrent llibertari a què dedica la seva tesi doctoral.

Algunes em direu exagerat quan expresseu la meua felicitat per aquesta publicació però ho tinc clar: feia anys i panys que esperava el llibre i el resultat final, tot i que massa curt i escarrit -també cal dir-ho i en parlarem en aquest article- no m'ha decebut gens ni mica. L'esperava, almenys, des que el 1987 la gent d'Icària va treure el ja mític “Anarquisme i alliberament nacional” a l'editorial El Llamp i alguns, ja aleshores i sense tenir-ne gaire idea, a banda de perdre la por a barrejar oli i vi, vam veure clar que l'apartat històric del llibre era, per dir-ho així, una mica fluix. Ara ja podem dir que això ho tenim solucionat. I que consti, perquè és de justícia dir-ho, que aquesta nova aportació no és només un estudi històric...

Començaré, això sí, amb dues crítiques menors al llibre. D'una banda la no assumpció plena, al llarg de tot l'estudi, de l'àmbit nacional dels Països Catalans, tot i que sí que és veritat que l'autor fa un esforç clar en aquest sentit. Això fa que alguns referents valencians no hi apareguin, com el mateix Joan Fuster, i tot i que cal encara una feina d'investigació i argumentativa important en aquest sentit, em sembla bàsic que hi sigui. De l'altra, he de dir que no crec que sigui adequat el símbol que a la portada vol representar l'anarquia catalana, barreja d'una A encerclada i una “ç”. La “ç” no és una lletra característica únicament de la llengua catalana i si en algun moment s'ha utilitzat com a tal ha estat davant la “ñ”, que sí és una lletra representativa del castellà. Per tant, sense voler ser agre en la crítica però

sí explicatiu, quan s'utilitza la “ç” com a símbol de catalanitat d'alguna manera s'està assumint, per oposició, el marc referencial espanyol. En termes sociolingüístics, podríem dir que el conflicte lingüístic (lingüístic i no social) pels àmbits d'ús es produeix tant amb la llengua francesa, amb qui compartim la “ç”, com amb la castellana i per tant “ç” igual podria representar el català com el francès.

Però passats els retrets, anem als elogis. “L'anarquisme fet diferencial català”, subtítulat ‘Influència i llegat de l'anarquisme en la història i la societat catalana contemporània’ és un llibre fet des de l'acadèmia i això es bo i es nota, ja que les dades, tot i que discutibles com sempre s'ha de fer amb qualsevol dada que s'utilitzi per justificar un relat, no ballen ni són suposicions només sinó fets constatables. I per això, per exemple, quan Díez parla de la possible influència ibèrica en la configuració d'un cert sentiment de col·lectivitat no jeràrquica no afirma sinó que cita, i fa bé, perquè aquest és un dels temes que és opinable i té interpretacions diverses i contradictòries. Ara bé, el relat que es desprèn de la lectura del llibre és ben clar: si alguna cosa identifica la catalana terra i la gent que l'habita és precisament la constant lluita per la llibertat, la igualtat i la justícia de les persones que l'hem habitat i l'habitarem, el nostre majoritari passat llibertari i les nostres plenes actituds antiautoritàries.

El llibre està dividit en tres grans apartats i una introducció justificadora. Aquesta darrera porta per títol “Una memòria incòmoda” i Xavier Díez hi repassa les diverses autoritats que precisament des de l'acadèmia han parlat -i sobretot malparlat- de l'anarquisme i de l'anarquisme català més concretament, l'han interpretat o l'han minimitzat, amb parades interessants, tot i que curtes pel meu gust, en les opinions de Pierre Vilar i Jordi Nadal, Eric Hobsbawm, Gerald Brenan, Vicens Vives, Ferran Soldevila, Josep Termes i Miquel Izard. És evident que aquest recorregut hagués pogut ser molt més extens i detallat alhora que molt més intens i contrastat, però aquí apareix un dels problemes -alhora que mèrit- d'aquest fullet (si fem cas al nom de la col·lecció en què s'ha publicat) i no és un altre que la seva brevetat buscada i volguda.

Segons la meua opinió, cada un dels apartats del llibre necessita un desenvolupament argumental més extens que, sense deixar de lloar la proposta concreta de Díez de ser clar i sintètic, és una feina imprescindible de fer en els propers mesos o anys. Passat el repàs historiogràfic i continuant amb el contingut del llibre, l'autor afirma que a l'hora d'explicar “el perquè de tot plegat” caldrà tenir en compte tots aquests autors per tal de conèixer “El perquè de la continuïtat històrica i la persistència del fenomen llibertari, el perquè dels mites sobre els llibertaris,

el perquè dels silencis historiogràfics sobre la magnitud i l'arrelament del moviment, el perquè d'un fet que singularitza el passat col·lectiu respecte d'altres nacions europees”. Resumeix així què ens trobarem en la resta del llibre.

El primer gran apartat d'“Anarquisme fet diferencial català” després de la introducció justificadora porta per títol “Els orígens” i, partint de la prehistòria i acabant en l'actualitat, l'autor hi dibuixa un camí clarament anti-autoritari i d'enfrontament al poder com a característic de les catalanes i els catalans. Per tant, el llibre trenca els tòpics conservadors del seny, la prudència i la voluntat de pacte. Comença Díez amb les tesis de Pere Bosch i Gimpera sobre la suposada herència col·lectivista ibèrica que a mi em costen d'acceptar, potser pel meu desconeixement en profunditat sobre el tema, però que poden ser tingudes en compte sempre que no esdevinguin pur determinisme.

L'autor continua amb la revolta remença, que tal com deia Rovira i Virgili “és un dels fets més transcendents de la Història de Catalunya”. I tenia raó el tarragoní, ja que aquesta revolta i sobretot el seu èxit amb resultats alliberadors per a les classes catalanes amb menys drets són únics a l'Europa medieval i van comportar, a partir de la Sentència Arbitral de Guadalupe del 1486, un empoderament immens de les més pobres, que passaven a tenir un exemple propi de la utilitat de la lluita. Les revoltes i les consegüents repressions se succeeixen i el llibre fa una aturada novament transcendental a l'any 1640 i la Guerra dels Segadors, el moment, segons Díez, en què “Catalunya es dota d'una autonarració de nació lliure i sobirana, on qui exerceix el poder ho fa només des de la concessió del conjunt d'individus que representen els veritables dipositaris de la sobirania”.

L'autor tanca aquest episodi amb una afirmació que faig meua quan diu que “Els segadors, al cap i a la fi, sense pretendre-ho, estaven posant les bases de l'arrelament de l'anarquisme, es a dir, la resistència contra qualsevol poder amb temptacions totalitàries, en el sí de la societat catalana”. Aquest capítol arriba fins a l'actualitat i repassa tant l'anarquisme organitzat com el republicanisme, l'obrerisme, la revolució llibertària, la dictadura i la transició trampa dels setanta del segle passat.

El segon gran capítol pren el títol de “Colors” i està dividit en els tres colors simbòlics de la revolució francesa. El blau simbolitza ‘una societat gelosa de la seva llibertat’; el blanc, ‘una societat tendent a l'igualitarisme’; i el vermell, ‘una societat a punt de trencar-se’, segons els títols del mateix llibre. Aquest tercer subcapítol inclou un apartat que crec que caldria eixamplar molt més en posteriors treballs, segurament perquè és precisament l'apartat que construeix el relat propi de les qui ens posicionem entre l'independentisme i l'anarquisme. Es tracta, doncs, de la petita història de l'anarcoindependentisme català o com li vulguem dir, ja que si fins ara el llibre parlava de com la catalanitat i el país en general han estat insumisos, llibertaris i anarquistes, l'apartat ‘(A)nacionalisme: un anarquisme catalanista?’ tracta sobre els corrents, les persones i organitzacions que han

transitat aquest estret i alhora plaent camí que uneix anarquisme i alliberament nacional com a opció política (i política, no caldria dir-ho però mai se sap, vol dir el que vol dir i no una altra cosa).

El darrer capítol porta per títol “Catalunya serà llibertària o no serà...” i tot i ser el més curt també és cert que serveix a l'autor per exposar les seves idees al respecte darrere de la subversió de la màxima del bisbe conservador Torres i Bages “Catalunya serà cristina o no serà”.

En el llibre de Xavier Díez, a banda de les referències històriques i culturals que ens poden il·luminar en multitud de casos que segurament la majoria social desconeix, allò que més interessant em sembla és el relat que s'hi construeix. Un relat complex i que s'ha de treballar molt més a partir d'altres obres però que situa necessàriament la catalanitat al costat de l'anarquisme, de l'antiautoritarisme. És aquest un fet evident quan transites les pàgines de la nostra història, però la gràcia del llibre i el fet pel qual a mi m'ha fet tan feliç és que, lluny del pamflet, el relat històric que s'hi construeix manté una coherència que ens hauria de fer repensar els mites propis, fins i tot els que tenim completament assumits. I això no té preu, perquè el dubte és l'únic que ens mostra que ens mantenim vius. No és només fer front a les teories i propostes de Vicens Vives, assumides i convertides en tòpics nacionals per la burgesia regional catalunyesa, sinó també l'assumpció de bona part de la nostra història des d'un punt de vista obert i pragmàtic, però alhora encaixada en un relat alternatiu i engrescador.

No em queda res més que felicitar l'autor per la feina feta i alhora demanar-li que no abandoni el tema i a la llarga ens obsequi amb altres volums al respecte, que siguin més extensos perquè aquest, tot i ser molt dens, a algunes ens ha semblat només un tros del tot... Alhora, vull fer una crida a historiadores, filòsofes, sociòlegs, antropòlegs, filòlogues, elaboradores de discurs polític, etc. a anar-hi i anar-hi tenint en compte tot el que aquí hagin pogut llegir. Les animo a posar-ho en dubte, abans que res, però alhora a investigar, a proposar, a crear, a insistir, a obrir i a construir, en definitiva, una praxis que assumeixi els referents nacionals i socials alliberadors anteriors, aquests i d'altres, i els situï dins de l'antiautoritarisme general a què pertanyen i on tan bé es troben. I això no vol dir renunciar a res del que fins ara s'ha fet o dit ni passar a portar xapes anarquistes o banderes roges i negres o negres directament, no siguem simplistes. La proposta va molt més enllà però alhora està ben arrelada davall dels propis peus, tan ben arrelada que a vegades fa riure que algunes continuïn obstinades a no veure-la ni mirar-la. La tenim davant dels morros i només cal assumir-la sense por ni timidesa i sense esdevenir-ne esclaus. Si ho fem, vés a saber si d'aquí a poc no esdevindrem nosaltres “un greu problema d'interpretació històrica” o, pitjor encara, unes “rebels primitives” absolutament modernes i lliures, és a dir del segle XXI.

** Jordi Martí Font és escriptor, periodista, treballador de l'ensenyament, activista social i afiliat a la CGT de Tarragona.*

Del partit al moviment

Raimundo Viejo

Les polítiques anticrisis impliquen la voladura de l'Estat de benestar peninsular i la ruptura del pacte social i polític sobre el qual s'assentava el règim de 1978. Així en el carrer es parla de procés destituent i es planteja un constituent. Mentrestant, malgrat la conflictivitat social i deslegitimació del Govern, aquest no canvia de rumb. Quins passos donar des dels espais transformadors i/o 'des de baix'?

Hi ha dos exemples recents, dos esdeveniments de ressonàncies històriques que van sacsejar els parlaments espanyol i portuguès fa unes setmanes. En el cas portuguès, dotzenes de persones van interrompre el discurs del primer ministre, Passos Coelho, entonant Grândola, Vila Morena (l'himne de la Revolució dels Clavells de 1974). A Madrid, al crit de "¡expúlselos, coño!", la tercera autoritat de l'Estat, Jesús Posada, en les seves funcions de president del Congrés dels Diputats, ordenava que es desallotgés de l'hemicicle als i les activistes de la PAH. Cadascun d'aquests casos reobre a la seva manera un horitzó constituent tancat fa més de tres dècades.

Però, a més, en la conjuntura actual s'ha obert també un procés decisiu, intrínsec a l'emergència del poder constituent. Es tracta d'una possibilitat de canvi en l'agència antagonista sense que en la seva efectució ens arriquem al tancament de la política cap a alguna modalitat de deriva autoritària encara per perfilar. Però que, en qual-sevol cas, bé podria acabar facilitant el reajustament del comandament a la lògica cleptocràtica que informa el projecte neoliberal. Ens referim, vagi per davant, a la necessària subsunció de la política de partit en la de moviment. Sense ella difícilment es pot pensar aquesta altra democràcia que requereix el futur. Els esdeveniments que hem deixat enrere no només vénen a verificar aquesta hipòtesi, sinó que ofereixen, a més, una orientació cap a la qual dirigir una estratègia d'èxit a mitjan i llarg termini sense renunciar a intervenir en la conjuntura. La PAH

és l'exemple.

Rebobinem i contextualitzem el present: de la Revolució dels Clavells fins a "¡que se sienten, coño!" d'aquell infaust 23F, l'Europa meridional va veure esfondrar-se les dictadures i emergir en el seu lloc democràcies liberals la principal virtut de les quals va ser la d'expandir cap al sud un model en l'organització del comandament que venia operant amb èxit en el nord des del final de la II Guerra Mundial: govern representatiu basat en la selecció d'èlits competitives elegibles entre burocràcies de partit, incorporació subalterna del treball a la direcció de l'economia per mitjà del sindicalisme d'acció concertada, etc. Els '70 van ser temps d'una mutació lampedusiana: que tot canviés havia arribat a ser imprescindible perquè tot seguís igual.

I així va ser. Per a quan van arribar els '80, el neoliberalisme disposava ja de règims fets a mida de la seva pròpia implementació. Instaurat i consolidat el nou comandament, no obstant això, haurien de desenvolupar-se dues ones de mobilitzacions (1985-1991 i 1994-2003) abans que fos possible que la política de moviment desbordés al règim. En aquestes ones es van anar forjant xarxes d'activistes, repertoris d'acció col·lectiva, mitjans de contrainformació i altres components necessaris per a aquesta altra agència capaç d'articular el relleu del procés democratitzador: el moviment. Va sorgir així un espai per a l'autonomia, al mateix temps que es va anar acumulant una silenciada massa crítica del precariat, força de treball abocada a l'exclusió, la contingència i la total manca de perspectives.

Al mateix temps, la centralitat dels partits com agència de la democràcia va anar declinant de forma inexorable. I si en el seu moment PSOE i PCE havien acordat en la Platajunta conferir-los el protagonisme exclusiu dels pactes de la Transició, els déficits d'institucionalització del règim –visibles en la llei de partits, en el seu finançament i altres– prompte van abonar el terreny per al clientelisme i la reaparició de la política de notable –les 'baronies' dels partits, les figures me-

diàtiques, etc.— Com contrapunt, una primera generació de desobedients, els insubmisos, va protagonitzar la primera fisura constituent en el règim.

Un punt de no tornada

Sota l'enquadrament que venim de perfilar, els successos que comentava adquireixen ple sentit en el marc del canvi d'agència que comporta la subsunció de la política de partit en la de moviment. Negre sobre blanc, aquesta última, impulsora des del 15M d'una tercera ona de mobilitzacions, s'ha demostrat l'única capaç d'articular avui una oposició efectiva a la degradació desdemocratitzadora del comandament en cleptocràcia. En va intentar el tribú de la plebe, Alberto Garzón, 'hackear' la sessió de Draghi per aconseguir un trending topic. En va aquí vam entrar ja en l'esperpèntic— van creure Talegón i Aguilar factible la pesca de vots en #el 16F, sent expulsats finalment de la manifestació per la multitud al conegut crit del "no ens representen".

I és que ni notables ni partits es troben

avui en situació d'organitzar una agència de la democratització a l'altura de les circumstàncies. L'èxit de la PAH ha radicat, primer de tot, en una exemplar mostra de política de moviment: impulsar un repertori de democràcia directa –la ILP promoguda des de la desobediència– sense partits com mediadors, però amb un punt de palanca en el règim suficient com per a desbordar les lleres d'aquest, en pro d'una recuperació del dret de la gent a decidir la seva pròpia destinació.

Més enllà d'atacar el règim en la línia de flotació de la seva constitució material –el model productiu basat en el maó–, la PAH ha aconseguit donar forma a tota una agència política: apunta la legislació més del que l'esquerra parlamentària pressiona a l'Executiu i a la majoria absoluta del Legislatiu, més del que somia amb arribar a fer l'oposició, organitza i mobilitza el carrer com fa dècades que no ho fan els partits, posa l'opinió pública contra les cordes fins a fer necessàries les més obscenes campanyes de difamació, etc. Així les coses, la tejeriana interjecció de Posada tot just ha desvetllat la impotència del règim partitocràtic davant la irrupció del moviment i la democràcia directa en el seu propi espai de poder. I

és que sense mediadors corrompibles, jerarquitats i, per tant, controlables, la PAH ha aconseguit el que mai hauria pogut haver aconseguit l'esquerra parlamentària: obligar a un PP amb majoria absoluta a donar el seu braç a torçar. Cert que el PP manté en les seves mans l'últim recurs institucional. No obstant això, per ventura pot l'oposició fer més que la PAH referent a això? No serà com en 2004 que la multitud i no el PSOE hagi de derrotar al PP?

Arribats aquí s'imposa pensar el pas següent: com subsumir en ella la política de partit? com generar en el govern representatiu els interfícies que cortocircuitin la implementació del seu funcionament fent implosionar el projecte neoliberal? Hora és de prendre's de debò la política de moviment i no com un simple motor subaltern de les precampanyes electorals de l'esquerra. En el 15M el règim va ser desbordat. Ja no és hora d'alternatives 'en', sinó 'al' règim. L'agència democràtica ja no és la del moviment subsumit en el partit, sinó la del partit subsumit en el moviment.

* Raimundo Viejo Viñas, Artefakte / Profesor UdG. Article publicat a la revista Diagonal

>> Contraanunci

Escola, llengua, poble, nació i la necessària desobediència per fer-los

Jordi Martí

L'escola podria ser un dels indrets on les persones aprenguéssim a conèixer el seu voltant i les tradicions culturals que s'hi han desenvolupat, un accés al món i les seves maneres, les idees i pràctiques emancipadores, les preses de decisions a partir del coneixement de les opcions, els sabers imprescindibles i els prescindibles (i no per això menys importants) que ens toquen com a humans en aquest tros de mon on vivim...

Podríem tenir escoles acollidores, integradors, cooperants, lliures i alliberadores, il·luminadores i lluminoses, llocs on l'aire passés per les finestres i per les parets, on les classes socials no es notessin perquè estiguessin en procés de dissolució, i la raó fos el centre dels aprenentatges que s'hi fessin, sense esdevenir nou dogma de fe. Una raó crítica i alhora posada en dubte sempre que calgués...

L'escola podria ser un espai de reflexió que inundés les famílies de qualsevol mena que hi portessin els seus fills i filles, llocs que vessessin saber i alhora coneixement, mètodes i maneres, benestar i cultura...

Podríem tenir llars d'infants, col·legis, instituts, universitats, escoles a casa i el que fos que treballessin activament per esmenar les opressions de gènere, sexuals, de classe... palanques que moguessin el món sencer quan les ne-

nes i els nens esdevinguessin adults amb capacitats plenes per mirar, pensar, tocar, imaginar, triar, ensumar, albirar, estimar i sentir...

Podria ser demà mateix que això passés, podria haver estat abans d'ahir i avui també. Però qui mana no hi està disposat. Perquè qui mana té com a principal objectiu mantenir el seu comandament cec i despòtic damunt la societat que manté sotmesa a partir d'un consens democràtic suggerit, mantingut i convençut per la dictadura dels mitjans de desinformació i, també, per les mateixes família i l'escola. Mantenir la dominació damunt la majoria és el seu màxim objectiu. Mantenir-la i incrementar-la. Per això ens retallen tot l'imaginable i l'inimaginable, per això ens faciliten el consum de productes, dels mal anomenats "béns de consum" però també de substàncies i de persones. El consum esdevé el dogma bàsic d'una societat que alhora fa desaparèixer escoles i hospitals, ensenyament i sanitat, mestres i metges... i els substitueix per policies, psiquiatres i funcionaris de presons. Queda clar cap a on anem...

Enmig d'aquesta retallada total de drets i llibertats reals, els "amos" continuen la seva santa missió contra les cultures petites com la nostra i al costat del mercat (que afirma que qui no és rendible no té dret a existir) hi posen les mil i una normes que condemnen llengües com la nostra, el català,

a una lenta però inexorable agonia. Posen en dubte la immersió lingüística a les quatre províncies de Catalunya, retiren el requisit del català per ser funcionari a les Balears i el volen allunyar de les escoles i instituts, des-assisteixen les escoles catalanes de la Catalunya Nord, malmeten la llengua i continuen l'accelerada substitució lingüística al País Valencià, anomenen aragonès oriental el català que es parla a la Franja de Ponent... D'això se'n diu ofensiva, guerra total d'extermini o com vulgueu però és legal i passa ara aquí. Per tant, si ho volem aturar, ho hem d'encara des de l'actualitat i prescindir de la legalitat. Només desobeir ens pot fer lliures, només si aprenem a desobeir ho podem canviar

La majoria dels que s'omplen la boca amb les paraules "català", "Catalunya"... o "Països Catalans" també, s'ho miren com si això no anés amb ells perquè no ho fa "Espanya" ni França". Tenim exterminadors culturals i lingüístics propis, autòctons, uns per acció i els altres per omissió. I tenen noms tan nostrats com Fabra, Camps, Bauzá, Mas, de Gispert... Retallen la llengua, retallen l'educació, retallen la llibertat, retallen les nostres vides una rere l'altra, cada dia de l'any, i els respectem perquè representen el Poder. I no ho fan perquè siguin "dolents", "descurats" ni "per equivocació"... Els seus actes responen a un pla pensat i meditat, fins i tot repetit un cop i un altre al llarg de la nostra història recent.

Raimon ho explicava fa quaranta anys quan cantava els ensenyaments que un represaliat amb quatre anys de presó el 1963 li va transmetre després d'un recital: "Si només els rics estudien, només els rics sabran, ens enganyaran amb qualsevol cosa: unes mamelles en cromó, uns culs fotografiats, quatre paraules solemnes i un futbol manipulat". Queda clar, no?

Deia Joan Fuster que si no ens recobravem en la nostra unitat seríem destruïts com a poble. I tenia raó, tanta com Ramon Muntaner explicava l'exemple de la mata de jonc i fer-nos veure que només la unitat dels joncs, de les persones en aquest cas, ens fa indestructibles, perquè sols som fràgils (U no és ningú que deia Brossa), tant que ens poden trencar, retallar, tal com de fet fan. Però junts, els joncs són indestructibles, no es poden trencar. Per això, la unitat dels joncs ha d'incloure-ho tot: drets individuals i col·lectius, llibertats civils, nació i poble. Drets a ser malgrat li pesi a qui mani, dret a saber i a tenir escoles on tot rutlli perquè demà rutlli tot, llibertats per exercir-les i no només per triar un o altre canal de televisió, i nació i poble, perquè la metafísica de la primera paraula necessita la física del segon mot com la terra que vol aigua per florir i que florirà.

** Jordi Martí Font és escriptor, periodista, treballador de l'ensenyament i afiliat a CGT Tarragona*

PAPER PINTAT

Ocells de Gabriel Ferrater

Alba Cañellas Canadell

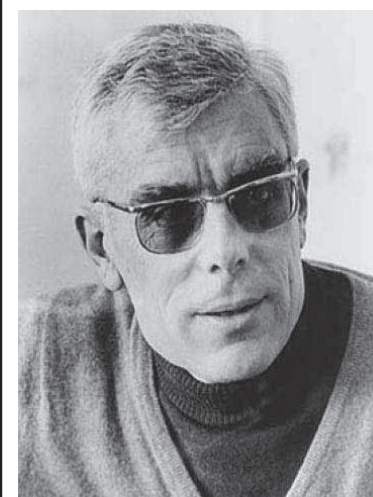
Diré que sóc a Cadaqués, com aquell reusenc que, en només sis anys, ens va donar una lliçó de poesia. Hi sóc en ple any Espriu i de manera simbòlica, com Ferrater, ara que les nostres pobres, brutes, tristes, dissortades institucions s'obliden d'alguns poetes, normalment dels que incomoden.

La seva etapa de poeta va durar entre 1958 i 1965. Però Gabriel Ferrater fou, també, crític d'art i literatura, lingüista, estudià matemàtiques, filosofia i lletres, treballà com a professor d'universitat. Pensava que els veritables intel·lectuals –i ell s'hi considerava– deixen de fer una cosa quan ja la saben fer. Regalava els llibres de matemàtiques quan ja sabia ser matemàtic. Regalava els llibres de poesia quan ja sabia ser poeta. La Marta Pessarrodona en parlava a la publicació del Centre de Lectura de Reus: "Era la persona, i no n'he conegut cap més, a qui podien tallar la llum, perquè no l'havia pagat, evidentment, però si ell aquell dia tenia un morfema que se li situava bé, prescindia absolutament de tot".

Ens l'imaginem absort, al seu pis de Sant Cugat, en els seus pensaments. La consciència del pas del temps li naixia de les entranyes. "Que lent el món, que lenta la pena per les hores que se'n van depressa". Amic de Carles Barral i Jaume Gil de Biedma, el ya no volveré a ser joven palpita en cada vers seu. Passà la seva infància entre Reus i el mas Picarany, prop d'Almóster, on va viure els primers anys de la guerra per traslladar-se, el 1938, a Barcelona i, finalment, a França. Quan va tornar, l'any 1952, assistia a les tertúlies literàries on anaven el llatísta Eduard Valentí, els poetes Joan Vinyoli i Rosa Leveroni, entre d'altres. Després, a Cadaqués, on van coincidir l'estiu dels 1334 versos del Poema inacabat, van establir una amistat que els va portar a escriure's i dedicar-se versos mútuament. De Carles Riba, n'agafà la forma.

La negativa a fer-se vell el portava a ser vital, a valorar per la seva condició d'efímer cada posta de sol –aquest sol que menstrua i no es vol pondre...–, cada fregament d'un braç al metro, els trenta horitzons rectes i prims que dibuixa el sol a través de la persiana.

Es va enamorar de la joventut. Malgrat morir als 50 anys, fent ocells de paper de vida va saber fer-se etern.

Reeditat "Tal como lo vi", un llibre sobre la col·lectivització de Cerdanyola-Ripollet l'any 1936

Mai més!
<http://www.maimes.cat>

"Tal como lo vi. La Colectividad de campesinos de Cerdanyola-Ripollet 1936-1939", és un llibre de José García, "Carreta", amb un doble valor: conèixer i descobrir que aquí també es va col·lectivitzar, i no només això sinó que va ser de les poques col·lectivitzacions agràries de Catalunya, i una orientació per buscar i posar en marxa alternatives al capitalisme. Les col·lectivitzacions van ser organitzacions de treball horitzontals i són considerades una autèntica revolució. Es tracta d'un llibre per aprendre del passat i per construir el futur. Com funcionava una col·lectivització del 1936? Realment va ser una revolució social? Hem reeditat un llibre esgotat i gairebé oblidat. Una oportunitat única per conèixer l'experiència des de dins.

"Esta colectividad que nos ocupa, de la que formé parte y que dejó una profunda huella en mí, por su gran rique-

za humana y social, fue una realización del pueblo por el pueblo mismo". (José García Sánchez, "Carreta")

El procés d'autogestió protagonitzat pel moviment obrer a la Catalunya del 1936 va afectar principalment les indústries, fàbriques i tallers. D'agràries van haver-hi poques, i la de Cerdanyola-Ripollet va ser una d'elles. I comptem amb un testimoni de primera mà que ens descriu la seva existència, el seu funcionament, els seus pros i els seus contres. Així doncs, des de la perspectiva de la història local, coneixerem amb exactitud i entendrem el que va ser un procés revolucionari a casa nostra.

Aquest llibre és també un homenatge a la memòria i a la lluita emancipatòria encapçalada per l'anarquisme, que va fer realitat enmig d'una guerra contra el feixisme, els somnis de llibertat i equitat social reivindicats des de principis del segle XX.

Un llibre que manté les característiques de l'original: una reedició popular, sense subvencions, feta per la gent, amb col·laboracions via Verka-

mi. Amb un doble valor: recuperar el llibre en si pel seu valor històric i al mateix temps reivindicar l'autoorganització, en un moment actual de frau (no de crisi!), per recuperar les nostres vides al marge de l'actual sistema capitalista.

La reedició, en castellà, té un pròleg de Joan Martínez Alier i va acompanyada amb un apèndix documental en català i castellà, a partir de diferents arxius i de la recerca amb fonts orals, i un recull fotogràfic per acreditar la redacció original.

Més informació al web <http://culturaimemoria.wordpress.com/>

El far

Personatges de la revolució: Pere Foix, escriptor compromès: 2)L’intel·lectual

Ferran Aisa

Pere Foix durant la República esdevé un analista polític que no solament viu els esdeveniments en primera línia, sinó que també els escriu. D’aquests anys és el seu imprescindible treball per conèixer la mà negra del terrorisme que assolà Barcelona en els anys del pistolisme: *Los archivos del terrorismo blanco. El fichero Lasarte* (1931). Foix havia publicat aquests escrits en català a *L’Opinió* a l’inici de la República, els quals van ser traduïts al castellà i publicats aquell mateix any. El llibre és un del més important documents publicats sobre l’organització policial, patronal i governativa organitzada per exterminar els obrers més destacats del Sindicat Únic i els seus advocats defensors. El fitxer Lasarte conté les fitxes minucioses de totes aquelles persones sospitoses de ser “perillosos” anarquistes, sindicalistes o comunistes

com per exemple Andreu Nin, Joan Peiró, Joaquín Maurín o Pablo Iglesias. A través de l’informe es pot veure l’entramat de confidents i pistolers que estaven a les ordres directes de la policia, de governació o del propi exèrcit. No hi falta la informació de personatges tenebrosos com el fals Baró de Koenig que va crear una banda de pistolers per matar als sindicalistes de la CNT. Tampoc el maquiàvelic policia Bravo Portillo i els terribles inductors d’assassinats Severiano Martínez Anido i Miguel Arlegui. Foix va deixar per la posterioritat amb aquest llibre una memòria que no s’hauria d’oblidar i que va costar la vida a centenars de persones, la majoria d’ells obrers tan significatius per el proletariat català i ibèric com Salvador Seguí “El Noi del Sucre” o l’advocat dels confederals, el republicà Francesc Layret. Foix continua publicant assaigs els següents anys de la República: La classe obrera, la revolució, la Re-

pública i l’Estatut (1932); Corporativisme o República social (1934); i Barcelona, 6 d’octubre de 1934 (1935), d’aquest darrer es van publicar diverses edicions. La seva passió per escriure tant articles com assajos el porten també cap a la literatura, així l’any 1935 publica la novel·la *Homes d’amor i de guerra*. Es tracta d’un recull de narracions de caire social on els protagonistes són militants obreres que viuen la lluita proletària en primera persona. Foix recull d’una manera literària les seves experiències en la lluita, a la presó o a l’exili. També s’endinsa en el món de la tirania familiar, la corrupció de la societat, la moral ambiental, la guerra, la injustícia dels desposseïts, etc. Tal vegada la narració més interessant d’aquest llibre és la que porta per títol, “Els humiliats”, en què posa en relleu una de les zones més negres de la història de la lluita político-social barcelonina. Pere Foix a partir de 1933, ja com militant d’ERC, serà el cap de l’Oficina de Premsa de la Conselleria d’Obres

Públiques de la Generalitat. En aquesta etapa de la Catalunya Republicana i en plena Guerra Civil encara té temps per escriure dos llibres: *La criminologia i el dret penal de la revolució* (1937) i *Mentre fem la guerra* (1938). La desfeta republicana de 1939 i la caiguda de Catalunya el porten cap a l’exili. Després d’un temps a França internat al Camp de Saint Cyprien aconsegueix escapar-se i, poc després, embarcarà cap a Mèxic, on hi viurà i treballarà de periodista gairebé fins al final dels seus dies.

SALUT I ANARQUISMES

Goya

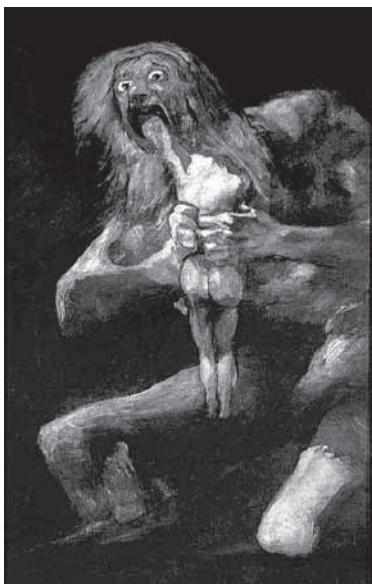
Bernat Muniesa

Per entendre la història d’Espanya de principis del segle XIX és necessari anar a Goya (gran part de la seva obra és al Museu del Prado i la Thyssen, Madrid). A les sales del Prado també veurem l’obra de Velázquez: *Las hilanderas*, un homenatge a la dona treballadora, en el segle XVII-XVIII!, o *La fragua de Vulcano*, un homenatge als obrers de l’època. I no cal dir que, al marge d’obres mestres, com *Las meninas*, una composició experimental, o *La rendición de Breda*, Velázquez pintava, per menjar, als reis, però també va retratar la dona despullada, Venus, i persones marginades, com enanos o borratxos.

Tornant a Goya, cal dir també que va retratar als reis: *La familia de Carlos IV* és la galeria dels monstres, com són en realitat la majoria de membres del clan Borbón. Però també va legarnos la seva visió de les barbaritats de les tropes franceses el 1808: els afusellaments de maig. Cal observar aquestes peçes com ha fet l’escriptor Muñoz Molina. Goya va dir: “Yo no lo vi”, però “lo intuï” (tanmateix diria Picasso de Gernika). *Desastres de la guerra*, les pintures negres, els seus gravats... coleccions que reflexen també l’Espanya fernandina (Ferran VII, del qual va fer un retrat que té una conclusió: va pintar un monstre i va tenir sort, doncs aquell matarife no es va adonar). El 1820 s’inicià el Trienni Liberal,

amb els generals Torrijos, De Riego i d’altres, els quals establiren un règimen liberal i constitucionalista contra la voluntat de Ferran VII, però aquest, el 1823, demanà a la França postnapoleònica ajuda militar per enderrocar als liberals: arribaren els Cent Mil Fills de Sant Lluís i la revolució fou masacrada i els seus líders afusellats. S’inicià el Decenni Omiós i la restauració de l’absolutisme borbònic. Fou aleshores que Goya va decidir exiliar-se a França. Va marxar per Irún i en arribar Burdeos, al riu Garona (que neix a la Vall d’Aran i gira i s’exilia cap a França també), es va despullar i submergir en les seves aigües, *per treurem la merda que porto d’Espanya*. Quan es contempla una pintura his-

tòrica, s’ha de tenir present la filosofia que reflexa, com passa amb El Bosco, els Bruhegel, Fortuny i tants d’altres. Per què El Vaticà no va volguer el retrat d’Inocenci X pintat per Velázquez?: perquè l’artista el va reflectir com un dimoni (el quadre és al Palau Barberini, en Roma). I, en altre nivell, Beethoven: quan Napoleó es va proclamar emperador i liquidà la República, va esborrar la dedicatòria de la IX Sinfonia que li havia dedicat. Goya fou tanmateix un filòsof, i així ho reflexa la seva interpretació de la vida en el *Saturn devorant els seus fills*: el temps que circula i ens arrastra. Cal pensar-hi per contribuir a fer un món cooperador i humà, i no un món de carnícers competitiu.

>> La recepta

Conill amb ceba

L’amo en Pep des Vivero (Mallorca)

Ingredients:

Un conill trossejat
8 cebes
1 cabeça d’all

2 fulles de llorer
1 brot de moradui
oli d’oliva
1 tassó de vi blanc sec
1 cullerada de pebre bord
sal i pebre bo

Elaboració:

Salpebrau les tallades de conill i sofregiu-les amb oli ben calent dins una greixonera. Quan siguin ben daurades, treis-les i reservau. Dins el mateix oli, sofregiu les

cebes tallades a la juliana amb la cabeça d’all sencera, el llorer, el moradui, sal i pebre bo. Deixau coure la ceba fins que hagi minvat. Afegiu la carn i feis coure el conjunt, a foc moderat, uns 10

minuts. Abocau-hi el vi blanc i el pebre bord i deixau coure fins que la ceba estigui ben confitada i s’hagi reduït quasi a la meitat. Serviu ben calent. Bon profit!!

Una mirada crítica des del cinema

The Boxer

Joan Canyelles Amengual

Jim Sheridan, 1997.

Dany Flynn (Daniel Day-Lewis) era un jove de divuit anys amb un futur prometedor dintre del món de la boxa quan va entrar a la presó per la seva pertinença a l'IRA. Qun surti, després de catorze anys, intentà refer la seva vida. Amb l'ajuda d'Ike (Ken Scott) el seu antic entrenador, tornarà a obrir el gimnàs on s'entrenava quan era jove. Al mateix temps que es prepara per competir dona classes de boxa al jovent del barri. Tambè intentarà reiniciar la relació amb Maggie (Emily Watson), que ara és la dona d'un altre membre de l'IRA empresonat.

Fill d'un director teatral, Jim Sheridan es segurament el director irlandès més internacionalment reconegut.

Durant quatre anys va ser director artístic del Project Arts Centre de Dublín, on sobre tot va tenir molt d'èxit "Spike in the first world war", sobre la novel·la de Jaroslav Hasek.

A principis dels anys vuitanta es trasllada als EEUU, on a Nova York dirigeix entre 1982 i 1987 l'Irish Centre. Al mateix temps estudia cinema en el New York Film School.

Debuta l'any 1989 amb l'extraordinària "El meu peu esquerre" (My left foot), on narra la vertadera història de l'escriptor i pintor irlandès Christy Brown. Afectat de neixement per una paràlisi cerebral, els metges creien que en el millor dels casos podria viure com un vegetal. Però el coratge de la seva mare aconseguí que tot el talent i la intel·ligència de Christy puguin veure la llum. Sheridan arriba per moments a emocionar amb una pel·lícula realista i de força arronsadora. Daniel Day-Lewis du a terme una interpretació estratosfèrica i deixa ben clar que te un lloc preferent en el món del cinema.

L'any següent dirigeix "El prat" (The

field), on conta la història d'un arrendatari que intenta conservar les terres que ha conreat durant gairebé tota la seva vida quan la seva propietària decideix subhastar-la. La vaig veure fa molts, molts anys, al cinema i encara record l'aire de tragèdia que envoltava tota la pel·lícula amb un Richard Harris que fa, probablement una de les millors composicions de la seva carrera. La bellesa de les seves imatges està bastant allunyada d'aquella Irlanda idíl·lica i verda que retratava John Ford a l'esplèndida "L'home tranquil".

El reconeixement definitiu arriba l'any 1993 amb "En el nom del pare" (In the name of the father), on narra la història real de Gerry Conlon i el seu amic Pual Hill, que varen ser acusats i condemnats, juntament amb els seus pares, d'haver posat una bomba a un pub de Guilford, crim en el que no hi havien tingut cap participació. Sheridan denuncia amb convicció les clavegueres de l'Estat Britànic, que va fabricar proves falses per oferir a l'opinió pública uns culpables. Gerry va passar 14 anys a la presó abans de que el seu cas fos revisat. Tancat a la mateixa cel·la, el seu pare va morir abans de que es pogués saber la veritat.

L'any 2002 va dirigir la molt interessant "In America", on narra la vida d'una família irlandesa en el Estats Units a la dècada dels 80.

"The boxer" es una bona pel·lícula, però des del meu punt de vista, no la millor de Jim Sheridan. Les indubtables virtuts que té i que deixen clar el talent narratiu i de posada en escena del director, es veuen un poc minvades per un guió que hauria necessitat més espai o més perícia, per donar una mica més de credibilitat a alguns dels seus personatges i a alguna de les seves línies argumentals.

És una d'aquestes pel·lícules on el discurs, les idees que es volent transmetre, són per l'autor el més important. I a vegades (aquesta és una d'elles) això fa que s'entengui perfectament el que es vol explicar, però al mateix temps que un cert esquematisme (no simplisme) perjudica el resultat final.

Dany Flynn, interpretat de manera superbà per Dany Day-Lewis és el més creïble de tots els personatges.

Una interpretació plena de matisos aconseguix transmetre el dolor i l'amargura provocada pel 14 anys de reclusió i també la ferma convicció de ser lliure, de ser ell mateix el qui decideixi el seu futur. Per a ell una nova vida comença, i no està disposat a permetre que el passat condicioni la seva voluntat de ser feliç.

Magie (interpretada per la sempre excel·lent Emily Watson), no té des del meu punt de vista, la mateixa credibilitat. Filla d'un dels líders del braç polític de l'IRA, era la novia de Dany quan aquest va entrar a la presó. Tenia solament 16 anys. En aquell moment, ell va voler tallar la relació per tal que ella no es veiés obligada a esperar-lo. Amb els anys es va casar amb una altre membre de l'IRA, que actualment està pres i amb el qual, té un fill de 12 anys.

Aquesta relació que Dany i Magie reprenen no acaba de funcionar del tot. Necessitava estar una mica més desenvolupada, o el talent d'un home com Ford per ser explicada amb pocs fotogrames.

Per la seva banda Harry (i la seva companya), representen les persones que mai firmaran un acord de pau. El seu fill ha sigut víctima del conflicte. Per a ells, qualsevol cosa que no sigui una victòria total significa una claudicació i una traïció a tots i totes les persones que han mort i a les que han passat tants d'anys a les cel·les britàniques.

Però Harry podria perfectament pensar el mateix encara que el seu fill no hagués mort. L'odi està tan incrustat a les seves entranyes, que ja no pot viure fora de la batalla, fora d'una guerra, que evidentment, no s'acabarà mai.

En qualsevol cas, la pel·lícula te prou elements interessants per valorar-la positivament. Moments brillants i recursos narratius utilitzats amb gran habilitat que acrediten l'innegable talent i la coherència d'un dels directors més interessants del cinema actual. El film comença amb un pla zenital i el so d'un helicòpter que mostra la presó on està reclus Dany. Està entrenant-se en el pati. Moments després el veurem sortir del centre penitenciari. A fora ningú l'espera. Sheridan amb pocs fotogrames ens ha mostrat el to que tindrà gairebé tota la pel·lícula:

el d'una ciutat militaritzada i fortament condicionada pel conflicte, el distanciament del protagonista amb l'IRA, i ha fet la primera referència a l'obra mestre d'Scorses "Running Bull", sense dubte, una de les millors pel·lícules sobre el món de la boxa.

En el tram final de la pel·lícula es desencadena la tragèdia que s'ha anat intuïnt des del principi. Harry i el seus assassinen a Ike perquè ha qüestionat el seus mètodes i per acusar-lo del seu amic i el moment en el que el te amb els seus braços, desolat i intentat cercar alguna explicació.

Harry mor per ordre del pare de Magie. Quan sembla que sota un pont Dany serà el que sigui executat, en un gir completament inesperat, la pistola es dispara sobre el cap de Harry. Instants després és la seva dona la que també absolutament desconsolada i sola l'abraça amb una tristesa inabastable. Quina mena de futur pot esperar a qui després de perdre el fill, perd el seu company?.

Presenciant totes aquestes escenes, l'helicòpter britànic sobrevolant el cel. Observant tot el que passa, tutelant com a força d'ocupació els esdeveniments.

En qualsevol cas Sheridan mostra amb unes escenes demolidores, les conseqüències del conflicte armat. El dolor absurd i devastador provocat per unes pistoles que com diu una vella idea antimilitarista, son el problema, no la solució. I també queda clar que quan el trons dels fusells deixin de sonar i les aspes dels helicòpters

deixin de girar, el conflicte no s'haurà acabat. La sang deixarà de vesar els carrers, però fins que les irlandeses i els irlandesos no pugin decidir el seu futur no haurà arribat la solució. La llibertat és l'únic camí per arribar a una pau definitiva.

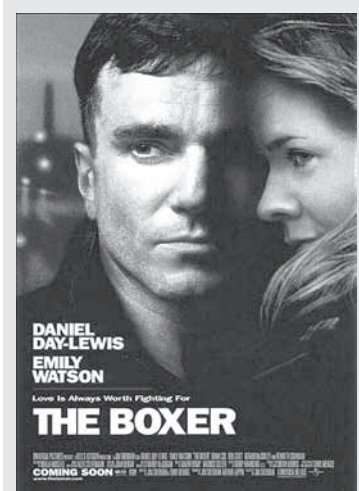
És inqüestionable que els pobles tenim dret a decidir el nostre futur. Es un dret que ens pertany, que cap Estat, Institució o Parlament ens ha de concedir perquè nosaltres i no ells, en som els titulars. De la mateixa manera que la dona era la titular del dret a votar quan els homes li tenien aquest dret usurpat. Una gens radical concepció de la democràcia obliga a compartir aquesta idea. Es tracta simplement de l'elemental divisió entre drets individuals i drets col·lectius. Caldria, per tant, remarcar l'obvietat de que lluitam pel seu reconeixement, no per la seva conquesta.

És molt dubtós, (Sheridan ho planteja amb lucidesa a la seva pel·lícula) que la lluita armada sigui el camí adequat per assolir aquest objectiu. La manifestació amb més d'un milió de persones al carrer del passat 11 de setembre a Barcelona, va posar damunt la taula el dret d'autodeterminació amb més intensitat que ho han fet 40 anys de conflicte armat al País Basc. Em demano que hagués passat si allà totes les energies s'haguessin dedicat a la desobediència civil, a la insubmissió i al sabotatge sense víctimes humanes. No em queda gaire espai per parlar del nacionalisme, de la qüestió identitària. És una ideologia o el sentiment més o manco intens de pertinença a un determinat territori i a una determinada cultura?.

Per acabar tan sols vull fer un comentari sobre la manifestació de l'11 de setembre. Es evident que per part de Mas i el seu govern hi ha una barroera manipulació que no cerca altra cosa desviar el descontent i la ràbia contra les retallades que de manera despiadada estan duent a terme. Però tot i així, és inqüestionable l'immens suport popular amb el que ha comptat el tema identitària.

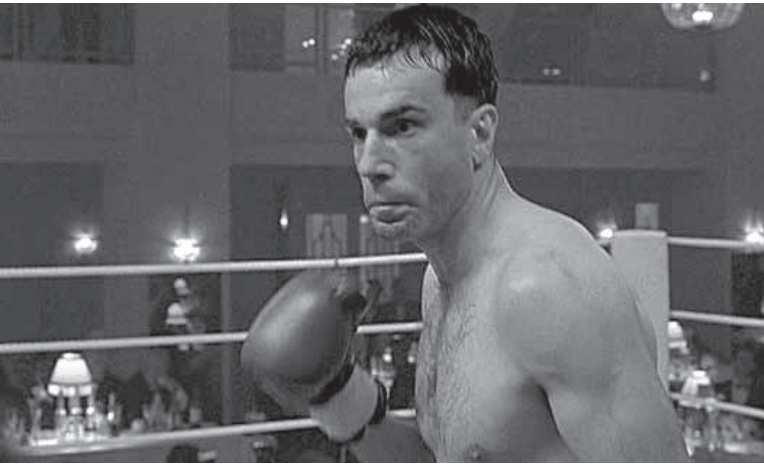
Em dol molt que l'anticapitalisme, no tengui ni una dècima part d'aquest suport. Que la profunda crisi del sistema, amb totes les víctimes que està provocant no sigui capaç de generar la ràbia necessària per canviar les coses. I no paro de preguntar-me que és el que ha de passar per a que la gent surti més al carrer. I com podem explicar que la insubmissió i la dignitat són la única manera de no ser definitivament vençudes i vençuts.

Lluita i autodeterminació.

Fitxa tècnica

Dr: Jim Sheridan;
G: Jim Sheridan i Terry George;
Ft: Chris Comes;
Ms: Gavin Friday i Maurice Seazer;
Mt: Gery Hambling.
Int: Daniel Day Lewis; Emilie Watson, Brian Cox, Ken Scot, Eleonor Methen, Ciarain Fitzgerald, David McBlain, Gerald McSorley.

De llibres i lectura

Los bombardeos olvidados

Marzo 1938, bombardeos italianos en el Bajo Aragón

Pasqual Aguilar i Rolando del Guerra

Editat el mes de juliol de 2011 per l’Ajuntament d’Alcorisa (Teruel), els autors del llibre són David Alloza, Roberto Alquézar i Natanael Falo. Els bombardeos de l’aviació legionària del 3 al 17 de març de 1938 (caiguda de Casp) assolaren el Baix Aragó, i van quedar oblidats en la historiografia fins que l’any 2003 es va publicar el llibre *Alcañiz 1938, el bombardeo olvidado* de J.M. Maldonado. Fins aquest moment l’existència dels bombardeos només es conservava en la memòria de les víctimes. El negacionisme del franquisme i la desinformació practicada pel govern de la República, com a estratègia per no desmoralitzar els combatents d’altres fronts i la rereguarda, va provocar que es generés un buit sobre aquest tema. L’ofensiva d’Aragó durà deu dies, el front republicà es va col·lapsar i desintegrar (i no només per factors militars). Aquests fets van ser notícia de premsa uns dies comptats i després no se’n tornà a parlar de manera pública fins a l’aparició de l’estudi de Maldonado. El 3 de març van començar els bombardeos sobre Alcanyís de manera imprevista. Aquesta població és la capital del Baix Aragó, la segona ciutat de la província i un nus important de comunicacions. Els morts se xifren en centenars. En els altres pobles, una vegada passat l’efecte sorpresa, el nombre de víctimes no a ser tan elevat. Ara bé, es desconeixen les xifres reals de morts i ferits perquè el nombre de po-

bladors de la zona era molt fluctuant: hi havia un gran nombre de refugiats i evacuacions massives davant l’avenç de l’enemic. Els qui van optar per quedar-se van habilitar refugis. Maldonado va parlar amb els historiadors locals Roberto Alquézar i David Alloza per informar-los de les fotografies sobre els bombardeos d’Alcorisa i d’altres pobles de la comarca, i aquest va ser l’inici d’aquest llibre-catàleg. Natanael Falo va visitar l’arxiu de l’aviació italiana a Roma i va reconstruir seqüències fotogràfiques dels bombardeos, va fer un tractament digitalitzat d’aquestes seqüències i va obtenir imatges panoràmiques i de qualitat. Les fotografies s’han pogut ampliar i han constituït una exposició itinerant que, juntament amb els testimonis de més de cent persones entrevistades, permeten recuperar el fets i el seu impacte. També s’ha recollit una fotografia de J.M. de Campúa i els comentaris de Luis de Armiñán, periodista i fotògraf que acompanyava les tropes feixistes. En les cròniques que envia al Heraldo de Aragón, una setmana després dels successos, compara l’estat dels pobles bombardejats amb el de Guernika després de l’acció de la legió Cóndor, que també va tenir el suport de l’aviació italiana. La majoria de les cases estaven fetes de materials humils: adob, canyís, guix i bigues de fusta... La zona del Baix Aragó estava constiuïda per una societat rural, de terres poc fèrtils i misèria generalitzada, amb un gran contrast entre pobres i rics. Predominava la petita propietat que obligava els camperols a la venda de la seva força de treball a temps par-

cial en el mercat local i comarcal. Necessitaven el mitjà i el gran propietari per poder subsistir. Com els llauradors de Galícia o de Navarra, en aquest camperol conviuen dues tendències: per una banda la consciència de camperol i propietari, mentalitat que reforça l’ordre establert i, per l’altra banda, la mentalitat de proletari, que no pot sobreviure sense el treball en la mitjana o gran propietat, i que genera rebel·lia política i cultural. A la comarca del Baix Aragó la pagesia s’inclina majoritàriament per la segona opció (en contraposició al conservadorisme dels petits propietaris de Galícia i Navarra que, quan esclata la guerra, s’enrolen en gran nombre a la Legión). S’insereixen en la dinàmica històrica de les masses del moment; així, al desembre de 1933, molts camperols seguiran la consigna de la CNT de Saragossa i davant el triomf electoral de les dretes protagonitzaran una insurrecció llibertària. Les col·lectivitzacions seran la màxima expressió de les idees igualitàries i emancipadores d’aquesta pagesia. La victòria del feixisme va suposar una repressió cruel (en alguns pobles va haver-hi d’intervenir l’autoritat provincial a causa de les violacions i les execucions massives que es van practicar). També va provocar un fort daltabaix demogràfic, econòmic i l’aparició del maquis, que perdurà fins al 1952. Si visiteu aquests pobles de la província de Terol comprovareu que la memòria dels vencedors està escampada arreu, gairebé intacta. Al cementiri del poble de Valdealgorfa podeu contemplar el monolit aixecat

en memòria dels ‘valerosos aviadors legionaris’, que impunement van sembrar el terror i la destrucció a tota la zona. Cal reivindicar la feina de la gent que treballa en la recuperació de la memòria històrica més enllà de la historiografia acadèmica, individus que escampats per tot el territori investiguen, fan possibles retrobaments de persones i familiars amb el seu passat, organitzen actes de commemoració i record, etc. Gent que, en molts casos, esdevenen un motor de la recuperació

de la memòria històrica i un element clau de pressió sobre les institucions encarregades d’aquestes qüestions. Amb motiu del 75è aniversari dels fets, el passat 19 d’abril es va fer a Alcorisa una taula rodona amb la participació de Rolando del Guerra, de l’Associació AltraMemòria, Dimas Vaquero, expert en la intervenció dels feixistes italians a Aragó, i testimonis dels fets. Si voleu aconseguir el llibre us podeu dirigir a la llibreria Cazarabet. Adreça electrònica: libreria@cazarabet.com

>> Diccionari militant

Seguí, Salvador (1887-1923)

Agustí Guillamón

Conegut amb l’apel·latiu del “Noi del Sucre”, pel seu hàbit de menjar-se els terrosos de sucre del servei de cafè, va néixer en una família de classe obrera, molt pobre. Va arribar a Barcelona als dos anys. Va començar a treballar amb una edat de jove, com aprenent de pintor. Fou un autodidacta, que es va decantar per l’anarcosindicalisme. Molt aviat va sobresortir en el moviment obrer com un excel·lent orador i organitzador. L’any 1907 es va enfrontar als lerrouxistes (populistes republicans) al míting que havien convocat al Teatre Condal. Quan Emiliano Iglesias va acusar als dirigents anarquistes de col·locar bombes als carrers barcelonins, Seguí va sortir a l’escenari per rebatre aquestes difamacions, produint-se un aldarull de bufetades, cops de puny, cadires trencades, fins que va sonar un tret que va ferir mortalment el lerrouxista Soterias quan colpejava a Seguí. Malgrat l’evidència que esta-

va desarmat i que era el destinatari del tret, Seguí va ser empresonat durant nou mesos fins que es va decretar la seva innocència. El 1908, es va reunir a Barcelona un Congrés Obrer, que va donar naixement a la Federació Regional Obrera Catalana. Membre de la directiva de Solidaritat Obrera, va participar activament en l’organització de la resistència dels treballadors durant l’anomenada Setmana Tràgica de Barcelona (1909). Nomenat secretari de l’Ateneu Sindicalista, durant els anys de la Primera Guerra Mundial va recórrer tot Espanya donant a conèixer el seu ideari. El 1916 va ser capaç d’acostar les postures de la CNT i del sindicat socialista UGT, que l’agost de 1917 varen convocar conjuntament una reeixida vaga general contra l’alça de les subsistències. Al congrés de la CNT, reunit a Sants el 1918, va impulsar els sindicats únics, fórmula organitzativa que va enfortir als treballadors en les seves negociacions amb la patronal. Va destacar en les negociacions de la vaga de la Canadenca, que va tenir

lloc entre els mesos de febrer i març de 1919, en una Barcelona ocupada militarment. La seva decisiva intervenció en el míting del 19 de març a la plaça de toros de Les Arenes el va consagrar com a orador i dirigent. Enfrontat a un ambient hostil, tenia una cridòria que anul·lava a tots els oradors, va aconseguir primer que se li escoltés i després argumentar i convèncer la massa assistent de la necessitat de la fi pacífica de la vaga general, considerada com un èxit dels treballadors, perquè s’havia aconseguit la jornada de 8 hores, obtenint la promesa patronal de la propera readmissió dels acomiadats i l’alliberament de tots els presos. La posició dels més radicals volia prosseguir la vaga fins a aconseguir la immediata readmissió de tots els acomiadats i la llibertat dels presos obrers, en mans privades, fins a desembocar en un conflicte violent si no s’atenia a les seves reclamacions. L’incompliment dels acords per part de la patronal va portar a una nova vaga general, del 24 de març al 7 d’abril, que es va saldar en un fracàs per als treballadors. L’actuació de Se-

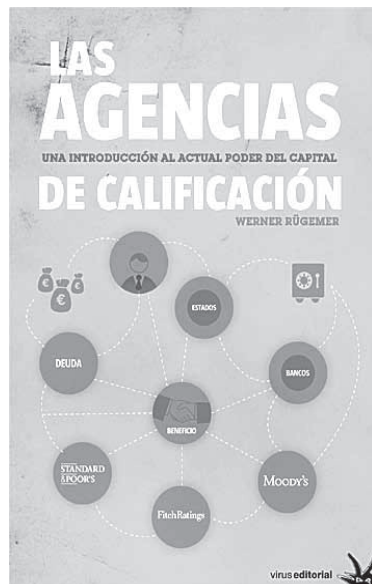
guí va ser durament criticada pels partidaris de mantenir la vaga fins aconseguir tots els objectius proposats. A finals de l’any 1919, la patronal catalana va declarar un locaut general a la ciutat de Barcelona, utilitzant policia, exèrcit, guàrdia civil, sometent i pistolers a sou de la patronal contra els sindicalistes de la CNT, mentre la classe obrera barcelonina intentava sobreviure a la fam provocada per la manca de salaris. El 1920 es va consolidar aquesta col·laboració del Govern Civil, Direcció de policia, Federació Patronal i Sindicat del Lliure (format per carlins i mercenaris) per practicar un terrorisme patronal i estatal, que tenia per objectiu l’eliminació física dels sindicalistes i la destrucció de la CNT. A primers de novembre de 1920 el general Severiano Martínez Anido va ser nomenat Governador i el general Miguel Arlegui Cap de Policia. El 30 de novembre de 1920, el mateix dia de l’assassinat de Francesc Layret, Seguí va ser deportat, juntament amb nombrosos cenetistes, al castell de la Mola, a Maó (Menorca), on va roman-

dre empresonat durant molts mesos. Després del seu alliberament, l’abril de 1922, va signar al costat de Pestaña, Peiró i Viadiu una “declaració política”, que defensava la funció política dels sindicats, encara que sempre al marge dels partits tradicionals i del parlamentarisme. Va morir assassinat per pistolers a sou de la patronal el 10 de març de 1923, al carrer de la Cadena de Barcelona, mentre passejava amb el cenetista Francesc Comas Pagès (àlies “perones”), que va resultar mortalment ferit. Seguí va ser enterrat al cementiri de Montjuïc. El seu assassinat va radicalitzar a la CNT i encegar qualsevol possibilitat d’implantació a Catalunya d’un sindicalisme integrador o socialdemòcrata.

Llibres

Las agencias de calificación Una introducción al actual poder del capital

Werner Rügemer

Virus editorial, 2013, 280 pàg.

Qui hi ha darrere de les agències de qualificació de les quals s'ha parlat tant en el curs de la crisi financera? I quins criteris de treball segueixen? Per què es mouen a pler sense que ningú faci res?

En aquest llibre es presenta per primera vegada l'estructura de propietat de les tres grans agències: Standard & Poor's, Moody's i Fitch. Entre els seus propietaris figuren els majors fons d'inversió i fons d'alt risc -amb seu en paradisos fiscals- que són propietat d'un complex entramat de bancs i grups empresarials que, al seu torn, són propietaris de les més importants i conegudes multinacionals.

Si ens endinsem en les pràctiques de les agències de qualificació, veurem que la base del seu poder està tant en la funció de supervisió estatal i supraestatal que els ha estat atribuïda per governs i institucions polítiques nacionals i internacionals, com en la seva estructura de propietaris capaç d'assegurar-se les complicitats polítiques necessàries d'aquests organismes. Són aquestes complicitats les que han permès desregular els mercats financers fins a convertir a les agèn-

cies en jutge i part d'un joc de casino global en el qual la banca sempre guanya.

A això s'afegix una fomentada i intel·ligent política de rotació de directius entre càrrecs polítics, assessors presidencials, empreses públiques i agències, multinacionals, bancs i fons d'inversió, les famoses «portes giratòries» que asseguren fidelitats i el control directe de les estructures polítiques. Mentre que suposats vigilants objectius i independents del mercat, ajuden als seus propietaris a apoderar-se d'empreses, serveis públics, Estats i economies nacionals completes.

El seu negoci no és la devolució del deute, sinó el creixement exponencial del mateix. Per aconseguir el seu objectiu disposen d'un alt repertori de pràctiques que van des de les qualificacions indicatives o les qualificacions no sol·licitades fins a l'escenificació de crisi o la intervenció directa en les polítiques internes «aconsellant» retallades socials. Aquestes consentides pràctiques fraudulent i extorsionadores han convertit a les agències en una lucrativa màquina d'expoli continuat i en un dels pilars fonamentals del poder actual del capital.

Rastros de rostros en un prado rojo (y negro)

Las Casas Baratas de Can Tunis en la revolución social de los años

Pere López Sánchez

Virus editorial, 2013, 440 pàg.

Les Cases Barates del Prat Vermell —o de Ca Tunis o de Casa Antúnez o de Francesc Ferrer Guàrdia— van ser aixecades el 1929 perquè la lluentor de l'Exposició Internacional de Barcelona no consentia que, per les faldilles de la muntanya de Montjuïc, s'espargissin «tuguris de llauna i mal ajustada fusta». Els desallotjats, ja assentats en les amuntegades casetes d'aquell prat vermell, aviat es van conjuminar perquè aquell recòndit i inhòspit racó fos seu. A més, van seguir aprenent i lluitant per a, a la que poguessin, reapropiar-se de la ciutat sencera.

Al juliol de 1936, al costat de molts altres com ells, van assolir que el seu somni igualitari de la Revolució Social comencés a ser realitat. Les històries d'aquelles gents, que van apostar i van lluitar —un dia sí i un altre també— per un món material i moralment millor, s'amalgamen en una narració que estira de les seves veus en els records d'uns altres i furga entre els papers dels arxius.

Els protagonistes, molts homes i dones sense renom que no van dubtar a donar vida a la ciutat que els menyspreava i explotava a un mateix temps, ho van ser pel seu sentit del comú. El seu llegat va ser l'Ateneu Cultural de Defensa Obrera, el compromís amb l'Organització Sanitària Obrera, la llarga vaga de lloguers, les moltes altres lluites en la fàbrica del Prat Vermell, en les Sorres, en la Alena, en la Rivièra... i, després, el lliurament a les col·lectivitzacions: l'agrícola, en abastaments, en l'administració popular urbana...

També van marxar al capdavant d'Aragó com milicians i milicianes en les columnes confederals. Després del soroll d'aquell banquet per la vida, va venir la derrota: la llarga i silenciada nit negra dels vençuts entre els vençuts.

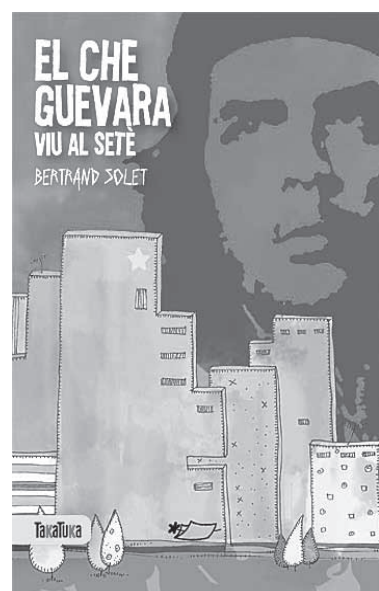
Estampida al sense futur en terra de ningú, suplicis carceraris aquí i allà, pelotons d'afusellament, camps de concentració, crematoris en els camps d'extermini nazis, càstigs en els gulags... Tanmateix ni van renegar ni es van doblegar. Alguns van prosseguir la seva marxa insubmissa —el

maquis, l'escamot llibertari urbà...— i es van mantenir actius en la brega.

El barri, després i per a tots, va passar a denominar-se i conèixer-se com les Cases Barates d'Eduardo Aunós. Amb el temps, el grapejat imaginari urbà dels triomfadors de sempre li va fer caure damunt l'estigma de zona maleïda, poblada de classes laborioses que, per ser-ho, resultaven perilloses; sobretot amb aquell passat a coll que no es podia esmentar.

Per ells i per elles i el seu món igualitari —mal enterrat en les fosses comunes de l'oblit—, procurant que no es perllonguin les seqüeles de la derrota mitjançant la ignorància o la denigració, s'explica la seva història perquè la memòria compartida pugui seguir entre nosaltres viva i activa.

El Che Guevara viu al setè

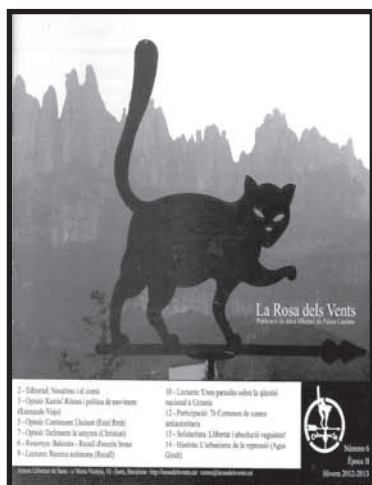

Bertrand Solet i Nono K.

Takatuka - Virus, 2012, 64 pàg.

La solidaritat i el suport mutu poden servir per a grans i per a petites gestes. En totes cal un cert grau de coratge. La història del Che serveix d'inspiració a un grup de joves de Marsella per ajudar una amiga que passa un mal tràngol. Uns trinxeraires assetgen la seva família per aconseguir diners a canvi de no denunciar el pare, que es veu obligat a treballar sense els papers.

>> Revistes

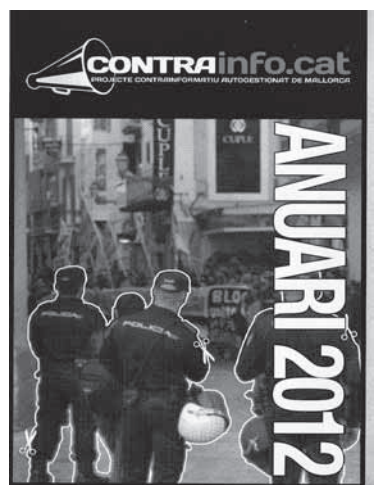
LA ROSA DELS VENTS

Publicació de debat llibertari als Països Catalans amb seu a l'Ateneu Llibertari de Sants, <http://larosadelsvents.cat>

PARAULES PER LA PAU

Full informatiu de la Coordinadora Tarragona Patrimoni de la Pau, <http://tgna-pau.blogspot.com>

ANUARI 2102 CONTRAINFO

Anuari de l'any 2012 de Contrainfo.cat, projecte contrainformatiu autogestionat de Mallorca, <http://www.contrainfo.cat>

COLORS

Publicació del col·lectiu H2O, de lesbianes, gais, transexuals i bisexuals del Camp de Tarragona, <http://www.h2o.cat>

DES CARTES MAUDITES

Fracàs escolar

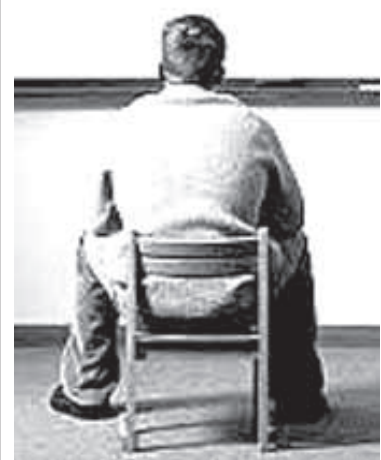
Carlus Jové i Buxeda

Fa temps que es parla del fracàs escolar i que s'utilitza com a excusa per a reformes educatives de tota mena i en totes les instàncies, des de primària fins a la universitat. No obstant, el «fracàs escolar» com a tal no és mai l'objecte del debat, i el que es qüestiona ara i adés són els continguts de les assignatures, la llengua en la que s'ensenyen, el nombre d'hores lectives, les especialitzacions i coneixements addicionals dels mestres, l'autoritat dels professors, etc. Però el fracàs escolar, com a tal, encara no sabem què és.

El fracàs escolar és deixar els estudis de secundària? O és acabar una carrera i un màster (o com es diguin a dia d'avui) i no trobar una feina que hi estigui relacionada? És fracàs escolar arribar a la universitat sense saber llegir? O no anar content a l'escola? O acabar la carrera i fer faltes d'ortografia? O no passar la selectivitat? O no ser capaç de passar les proves Cangur? O acabar tots els estudis reglats, màster i post-màster i post-post-màster inclosos, i no tenir ni idea de per on començar el primer dia de feina? O canviar tres cops de carrera perquè no ho tens clar? O fer una carrera que no t'agrada però que saps que té molt de futur? O fer moltes campanes? O treure només suficients i algun bé? Què caram és el fracàs escolar?

El problema essencial del fracàs escolar és que tenim un model d'escola en el qual fracasar-hi té sentit. Una escola basada en avaluacions que van de l'excel·lència a la insuficiència, en la que es demana el mateix ritme i ordre a tothom, en la que mana el programa establert pel Ministeri o la Conselleria i no el desig de l'alumne, amb horaris estrictes i rígids, amb impositcions físiques de tot tipus com haver d'estar assegut i haver de demanar permís per anar al lavabo, on s'hi ensenyen continguts enlloc d'ajudar a aprendre i a fer el que cada u vol, on hi ha un adult per cada 25 infants, i un llarg etcètera de deficiències que fan de l'escola aquell lloc, no precisament idíl·lic, del qual tants i tants de nosaltres en tenim un mal record.

I fracassar en un lloc així és molt fàcil, perquè posar etiquetes a pares i alumnes n'és una de les activitats principals. I perquè és molt difícil desplegar el propi potencial quan les unitats de mesura ven d'un despatx llunyà, i no del contacte diari i directe de mestres i alumnes. El que necessitem és una escola en la que fracassar no tingui sentit.

Grup de suport a presos en lluita de Ponent, activistes pel tancament de les presons

“La presó té moltes formes de castigar”

> LA FRASE...

“Fem arribar al carrer les veus i les lluites que els murs intenten silenciar”

Josep Estivill

Seguint l'empenta d'un anterior grup carcerari a Lleida, l'inici de la campanya a nivell estatal del 2011 contra els maltractaments i les tortures a la presó va ser un pretext perquè s'ajuntés un grup de persones per iniciar un seguiment a les preses que havien fet la proposta de coordinació i de lluita.

- Com descriuríeu la situació a la presó de Lleida?

La situació al CP Ponent és similar a la de la resta de presons, amb la peculiaritat que és mixta i per a immigrants, i les seves dimensions exagerades, a l'estil de les noves macropresons que estan construint arreu de l'Estat, i pel fet de tenir ensinistrat un grupuscle de carcellers bastant perillosos i coneguts pel seu sadisme al llarg dels últims anys. A qualsevol presó es vetlla per tornar a inserir (en el seu llenguatge) el pres o presa a la societat, doblegant la integritat d'aquelles que no encaixen perquè estiguin prou dòcils o capacitats per acceptar resignadament la realitat que se'ls imposa a fora. Aquest xantatge és el funcionament habitual dels “talegos” amb un sistema de premi-càstig que converteix qui obeeix en xivatos o en la futura massa explotable fora de la presó (atorgant-los permisos o privilegis) i a qui ha mantingut la seva postura o dignitat se la castiga d'infinat de maneres.

- Quin són els maltractaments habituals que s'hi produeixen? Existeixen les tortures?

La presó té moltes formes de castigar, començant per les traves i el tracte denigrant a les famílies, que són les primeres que patiran la indefensió davant qualsevol situació d'impunitat, des de la mare que es troba en una comunicació amb el seu fill ple de morats i no pot fer res o els viatges interminables

cap a alguna altra ciutat després d'un trasllat per fer una visita que potser les funcionàries impediran rotundament per ordre de la direcció.

A les persones preses que mantenen la seva negociació se les separa de l'entorn on comencen a arrelar, continuament dispersades per les diferents presons de l'Estat, se les aïlla en cel·les de càstig a soles on es veu la llum una hora al dia i on s'hi poden passar mesos; els neguen els permisos i les comunicacions amb els éssers estimats, són torturats durant dies sencers... Moltes persones que han passat per la presó de Lleida ens han parlat d'una cel·la de seguretat que anomenen “la rotonda” on han sigut lligats de cames, cintura i canells, algun cop amb ossos trencats de les pallisses que hauran de soldar-se mentre suporten més cops. L'estructura de la presó de Lleida és totalment corporativista, es pot comparar amb una màfia per lo familiar que és la xarxa d'impunitat que fa possible la tortura sistemàtica: el metge és el germà d'un dels carcellers dels què parlem i es dedica a falsejar partes mèdics fent impossible demostrar res, fins al punt que un company nostre s'ha arribat a empassar una fulla d'afaitar per poder anar a l'hospital. Hi ha moltes formes de torturar qui té una postura de total indefensió; et poden fer la vida impossible fent el que vulguin amb el teu expedient, incitar-te al suïcidi, et poden negar l'atenció mèdica durant anys només per castigar-te, com li han fet a un altre company que te càncer a la boca i li hauran d'amputar un dit per la desatenció; et poden psiquiatriitzar i medicar forçosament... Mil maneres de trencar-li el cap o el cor a algú que està lligat de mans i peus.

- Es coneix la identitat dels torturadors?

Sí que es coneix la identitat dels carcellers però no és suficient; totes les denúncies que hem fet estan arxivades i en canvi hem anat a judici per denúncies que han fet contra el grup o contra

els presos que estaven en lluita, han aparegut en grup als judicis amenaçant i mostrant-nos el que són sense vergonya ni por de res. El passat 4 de maig va declarar com a imputat per tortura sistemàtica Xavier Martínez, el subdirector mèdic del centre obert de Ponent, antic subdirector mèdic de la presó de 4 Camins, conjuntament amb més carcellers. Aquest procés ha sigut possible gràcies a la lluita per l'autodefensa d'alguns presos torturats durant el moti del 2004 a 4 Camins. (Més informació a <http://torturesquatrecamins2004.wordpress.com/>)

- Quina connivència hi ha per part de la resta dels treballadors (carcellers, psicòlegs, sanitaris, administratius, etc.)?

Si aquí a fora és absurd denunciar un agent de l'ordre a dins és molt més delicat fer-ho, per això donem suport a qui s'atreveix a denunciar, no perquè creguem que l'aparell judicial farà res per nosaltres sinó per les conseqüències repressives que comporta ficar una denúncia. Les companyes que han denunciat han sigut apallissades durament, els han omplert l'expedient de partes, se'ls ha ficat una contra-denúncia (afegint anys de condemna) i s'ha arxivat la denúncia inicial.

- Que passa quan es denuncia una agressió a una persona presa?

Com diem, les famílies es troben soles davant d'aquestes situacions i per por i impotència preferiran no ficar-se en problemes. Tot i així, sempre quedaran mares que saben que els seus fills no s'han suïcidat, que han sigut assassinats per funcionaris i no callaran la ràbia, com diversos casos d'aquí del CP Ponent o grups més organitzats com “madres contra la droga”, un grup de mares de persones preses de Galícia.

- Quina és l'actitud de les famílies davant d'aquesta realitat?

No només aquí a Lleida, en general la

lluita anticarcerària no té massa acoïllida enlloc, la gent no sol empatitzar amb la feina que fem probablement per la total acceptació social que hi ha dels centres d'extermini de l'Estat, si no fos així no existirien. A Lleida la resposta sol ser nul·la.

- Què en pensa la gent de Lleida quan coneix el resultat dels vostre treballs?

Hem intercanviat informació algun cop, però les línies de treball són ben diferents i no hi ha gaire interès recíproc.

- Com valoren la vostra feina les organitzacions internacionals que treballen pels drets humans?

Nosaltres ens encarreguem de fer arribar al carrer les veus i les lluites que els murs intenten silenciar, mitjançant el seguiment i el suport jurídic i anímic, utilitzant el carteig amb les preses, el contacte amb les famílies i la difusió de les nostres idees, del que va passant a la presó i de les convocatòries que hi ha a cada moment.

- Quines són les vostres propostes concretes per millorar la situació de les persones preses?

Com expliquem més amunt nosaltres donem suport; són les preses les que comencen la seva lluita i nosaltres estem atentes al que facin. Així que no tenim ni els hi fem a elles propostes concretes per millorar la situació a les presons ja que no busquem millorar-les sinó sepultar-les i sabem que només pot passar això si a dins és possible l'autodefensa i una bona xarxa de solidaritat i lluita. Els engranatges de l'Estat ja s'encarreguen de fer més amenes les presons, més tranquils els manicomis, més lliures les escoles i més segurs els carrers per a qui no ha de tenir mai por d'entrar a la presó. Més informació al nostre web <http://suportpresxsenlluitaponent.wordpress.com/>

LES PARAULES SÓN PUNYS

Hannah Arendt i la banalitat del mal

Jordi Martí Font

Afirma la Hannah Arendt (1906-1975) a “La condició humana” que és el llenguatge el que funda la comunitat i és gràcies a ell que l'ésser humà viu en col·lectivitat, tot gràcies i com a conseqüència de la paraula.

I és amb ella que l'ésser humà passa a ser ésser polític, capaç d'entrar en diàleg amb els altres, de discutir, acordar, confrontar i esdevenir lliure o no lliure. Per això la humanitat esdevé, sempre segons les seves pròpies paraules, bàsicament una construcció lingüística.

Aquesta centralitat de la llengua en el pensament de l'autora alemanya redimensiona el fet lingüístic i determina que, depenent de com aquest s'estructuri, la humanitat esdevingui d'una determinada forma o d'una altra, d'unes determinades maneres o d'unes altres. Ara bé, la llengua no viu sola i en tenim un bon exemple en la seva pròpia recerca d'un concepte tan clar o tan fosc com “el mal”. Arendt el cercà a Jerusalem seguint els rastres d'Eichmann, l'alt funcionari nazi inductor i responsable tècnic de l'anomenada “solució final” i un altre exemple humà de prestidigitador lingüístic a l'hora d'anomenar precisament “el mal”. Perquè “el mal” no és només una definició lingüística sinó que, com qualsevol altra part d'aquest ésser polític humà, depèn també de l'acció, no només de les paraules. I les paraules d'Eichmann l'alliberaven de responsabilitats perquè eren en si mateixes autojustificatòries.

La feina d'un funcionari és solucionar problemes a la gent que busca en ell la intercessió de l'estat en allò que no han estat capaços arreglar com a individus. I Eichmann era el més alt funcionari encarregat, dins del règim nazi, de solucionar un greu problema: la mateixa existència del poble jueu. Eichmann coneixia aquest poble com ningú més al Tercer Reich, perquè n'era especialista a nivell de coneixements sobre la seva cultura, i alhora era l'encarregat del seu extermini. I tot tenia la seva lògica ja que la mateixa existència d'aquest poble havia estat qualificada pels alts jerarques nazis precisament com “un problema”. I la feina del funcionari era, precisament, solucionar-lo. Ara bé, la llengua sola era un mer receptacle passiu de l'horror quan alternava els significats i on deia “solució final” volia dir “extermini total”. Doncs no, la llengua reflectia la societat que l'estava utilitzant i alhora influïa en els individus que pensaven a través d'ella, a través del fet lingüístic que els portava a l'acció i els justificava l'injustificable que passava a ser normalitat.

